

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci **žalobců: a) E. B.**, bytem P., U., **b) O. K.**, bytem P., Č., **c) O. H.**, bytem Č. K., **d) M. Ď.**, bytem B., Z., všichni zastoupeni Mgr. Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Brno, Burešova 6, proti **žalovanému: 1) Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy** se sídlem Praha 4, Kongresová 2, **2) Ministerstvo vnitra** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba proti žalovanému Ministerstvu vnitra se zamítá.
- II. Žaloba proti žalovanému Krajskému ředitelství Policie hl. m. Prahy se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 30.8.2012, ve znění doplnění ze dne 5.9.2012, doručeného soudu dne 11.9.2012 a ve znění doplnění ze dne 2.10.2012, doručeného soudu dne 12.10.2012, domáhali určení, že zásah Policie ČR ve dnech 30.6. a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze, který spočíval v neoprávněné výzvě žalobcům k opuštění objektu bez právního důvodu, v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití, ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví, v bezdůvodném ničení věcí žalobců, v ponižujícím zacházení, v neoprávněném omezení osobní svobody, v bránění identifikace policistů a v neoprávněném omezení práva na svobodu projevu byl vůči žalobcům nezákonný, eventuálně, aby soud určil,

že zásah Policie ČR ve dnech 30.6 a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze vůči žalobcům byl vůči žalobcům nezákonný.

V takto podané žalobě označili jako žalované Krajské ředitelství policie hl.m. Prahy a Policejní prezidium (následně došlo ke změně v okruhu žalovaných, jak bude pojednáno níže).

V doplnění žaloby ze dne 2.10.2012 tvrdili, že je eventuální petit jejich právem a má předejít jejich neúspěchu z ryze formalistických důvodů. Z důvodu právní jistoty navrhli, aby v případě, že některé z tvrzení navrhované v petitu nebude mít soud za prokázané, aby k němu nepřihlédl a vydal rozhodnutí s výrokem o zbytku, který za prokázaný mít bude.

S ohledem na to, že charakter správního soudnictví nepřipouští podávání různých typů žalob ve formě eventuálních či alternativních petitů (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp.zn. 6Ans 1/2003), přičemž se nejednalo o eventuální petit tam, kde se žalobce domáhá primárně zákazu pokračování zásahu a po jeho ukončení určení, že byl nezákonný (rozsudek NSS ve věci sp. zn. 1 Afs 60/2014), vyzval soud žalobce, aby žalobní petit upřesnili. V nově formulovaném konečném návrhu se žalobci domáhali určení nezákonnosti zásahu Policie ČR, spočívajícím mj. v neoprávněném omezení práva shromažďovacího. Protože pro takto nově formulovaný žalobní petit neposkytovaly dosavadní výsledky řízení podklady, jednalo by se o změnu části předmětu řízení (žalobci se nově dožadovali ochrany práva shromažďovacího) a nejednalo se přitom o změnu skutkového stavu ve smyslu rozhodnutí NSS ve věci sp.zn. 1Aps 3/2006, soud změnu žalobního petitu podle ust. § 95 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. nepřipustil a jednal o konečném návrhu žalobců tak, jak byl uplatněn v žalobě ze dne 30.8.2012 ve znění jejího doplnění v podání žalobců ze dne 2.10.2012.

Žalobci v podané žalobě uvedli:

V r. 2012 se stejně jako v minulých letech konalo připomenutí památky bývalého squatu Milada formou kulturně-sportovní akce, ale zároveň s politickým podtextem. Smyslem akce bylo upozornit nejen na to, že se s domem od jeho násilného vyklizení nic neděje, odpovědné osoby ho nechávají chátrat a dům je v horším stavu než před jeho vyklizením, ale též poukázat na společenský problém dostupnosti bydlení obzvláště v dnešní době krize, kdy na jedné straně je stále více lidí bez domova se všemi z toho vyplývajícími důsledky, na druhé straně existuje řada opuštěných domů, které majitelé úmyslně nechávají chátrat. Smyslem akce bylo využití práva účastníků na svobodu projevu, ale také výměna informací a názorů a účast na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek ve smyslu zákona o právu shromažďovacím.

Každý rok se proto ve výročí vyklizení squatu Milada konal v jeho blízkosti piknik a sportovní turnaj a policie tyto aktivity vždy monitorovala. V r. 2012 vzpomínkovou akci tvořil piknik se sportovním turnajem v nohejbalu a fotbalu, vaření jídla v rámci skupiny „food not bombs“, autorské čtení, hudební reprodukce. Vše začalo asi kolem 16. hodiny dne 30.6.2012. Policie opět akci monitorovala a asi každou půlhodinu přišla policejní hlídka.

Účastníci akce se pod vlivem nostalgie po dříve fungující obyvatelné vile – která fungovala nejen jako bydlení, ale též jako sociální centrum s mnoha kulturními a benefičními aktivitami a která byla svévolně bez jakéhokoli soudního rozhodnutí násilně vyklizena a poničena za účasti a podpory policie – během akce spontánně rozhodli, že se přemístí do vily. Asi kolem 21. až 22. hodiny se přemístili i s hudební technikou a svými věcmi do vily.

Uvnitř bylo asi 30 lidí a následující hudební technika – kytarové kombo, aktivní reproduktor, notebook a externí harddisk, dvě kytary, mikrofonní preamb, 23 ks vinylových desek, 3 mikrofony, buben, gramofony, mixážní pult. Uvnitř byl také generátor a kanystř s

benzinem, který byl použit do generátoru a v době následného policejního zásahu již byl prázdný. Jakmile účastníci nanosili věci dovnitř, uzavřeli dveře přes balkon, kterými se dostali dovnitř.

Poté, co účastníci akce vnikli do objektu, policie se začala shromažďovat na parkovišti. Část účastníků akce, asi 10-15 lidí, zůstalo venku, bubnovali a komunikovali s policisty a následně předávali informace lidem uvnitř domu. Asi po 23. hodině se tak lidé zevnitř domu telefonicky dozvěděli, že policisté chtějí s někým z domu mluvit.

Lidé uvnitř domu byli ochotní komunikovat a vyslali zástupce na balkon – O. M., B. Š. a dalších pár lidí. Požadavek policistů zněl, že osoby uvnitř domu mají opustit objekt s tím, že bude provedena kontrola totožnosti těchto osob, ale pak budou moci jít domů. Dále měli policisté požadavek, aby byla budova vyklizena do půlnoci. Účastníci akce, kteří komunikovali s policií, se šli poradit dolů s ostatními. Kvůli velkému počtu osob neprobíhala komunikace snadno, nicméně účastníci akce se přesto domluvili, že policii sdělí, že objekt opustí až za svítání, a to i kvůli své bezpečnosti a ochraně svých věcí, neboť vyklizení za světla umožní bezpečné opuštění objektu. V budově totiž bylo málo světla, které bylo navíc závislé na generátoru a po jeho vypnutí by nebylo možné vyklizení bezpečně provést.

Následovalo druhé vyjednávání s policií v asi 23.45 hod., kdy výše uvedené stanovisko skupiny bylo policii sděleno. Přítomni byli například O. M., B. Š., A. D. a řada dalších lidí. Stanovisko policie bylo, že „s policií se nediskutuje“ a „nevyjednávám“ a že o půlnoci bude zahájen policejní zákrok s tím, že pokud účastníci akce neodstoupí ze svého stanoviska, bude objekt vyklizen násilně.

Následovala asi čtvrt hodina, kdy nebylo možné se mezi účastníky rychle dohodnout na postupu, byl to velmi krátký čas, panoval chaos, bylo přítomno příliš mnoho lidí na to, aby se dalo diskutovat a aby každý vyjádřil svůj názor a aby se vyměnily informace. Navíc bylo potřeba reagovat rychle, neboť chyběla jen čtvrt hodina do avizovaného policejního zásahu a nebylo vyloučeno, že policie mezitím zahájí svůj zásah.

U přítomných převážil postoj, že kdyby odešli, nenaplnil by se protestní a kulturně-politický smysl akce. Navíc účastníci neplánovali v objektu zůstat a trvale jej obsadit, ale ráno při svítání chtěli odejít, což bylo policistům sděleno a ti to věděli.

Ještě před zásahem policie však asi 5 lidí opustilo objekt, z nich dva byli chyceni policií a navzdory předchozím slibům policie a navzdory tomu, že uposlechli výzvu policie k opuštění objektu, byli policií zadrženi pro údajné podezření z přestupku neuposlechnutí výzvy. Zbytek lidí, který v objektu zůstal, tak neměl důvod důvěřovat policii a jejím slibům a naopak měl z policie důvodné obavy, a to i po předchozích zkušenostech s policií a policejním násilím.

Když účastníci akce odmítli dobrovolně opustit objekt, začali policisté vytloukat a bourat zazděné vstupní dveře, které byly zazděny po vyklizení budovy před třemi lety. Všichni účastníci se proto přesunuli do 1. patra a rovněž své věci sem přesunuli. Někteří účastníci začali stavět barikádu mezi přízemím a mezipatrem pomocí dřevěných desek a starého nábytku.

Policie se probourala dveřmi a nad domem začal létat vrtulník. Policisté začali beranidlem rozbíjet barikádu a následně přistoupili k použití motorové pily a k jejímu prořezávání. Účastníci akce postupně barikádu doplňovali. Když se ale vytvořila v barikádě mezera, policisté jí prohodili výbušku. Mělo se jednat o výbušku typu P 1, která se běžně používá k rozeznání davu na demonstracích a v otevřeném prostoru. Zde byla nicméně použita v uzavřeném prostoru, kde lidé neměli kam prchat. Její použití vyvolal hluk, jiskry a kouř.

Dále tvrdí, že lidé uvnitř dostali ještě větší strach, bylo zřejmé, že policisté se

nezastaví před ničím a využijí jakýchkoli i zjevně nepřiměřených prostředků bez ohledu na ochranu zdraví zúčastněných lidí, jako se tak ostatně stalo již v minulosti. Je třeba si uvědomit, že zásah policie, vybourání vstupních dveří, použití beranidla a motorové pily – to vše budilo v přítomných velkou hrůzu a obavy z toho, co bude následovat. Bylo totiž evidentní, že zde jde o další z nepřiměřených zásahů policie vůči subkultuře podporující squatting, při kterých je ze strany policie pravidelně používáno zcela nepřiměřené a bezdůvodné násilí, a to i s velmi vážnými následky.

Osoby uvnitř měly zároveň kvůli použití výbušek a vzniklého kouře obavy, že může uvnitř propuknout požár, hlavně s ohledem na to, že barikáda byla postavena ze suchého dřevěného materiálu a vevnitř se nacházel také generátor s benzínem a prázdný kanystř od benzínu. Proto preventivně někdo z přítomných použil hasicí přístroj a postříkal s ním barikádu. Hasicí přístroj však měl na přítomné podobný účinek jako slzný sprej a v prostoru se nedalo dýchat. Přítomní se začali dusit a byli přesvědčeni, že policie vůči nim použila slzný sprej, patrně se však skutečně jednalo o výpary z hasicího přístroje. Podobný účinek mělo použití hasicího přístroje nejspíše i na druhé straně barikády, kde byl též nedýchatelný vzduch, což byl nejspíše důvod, proč policie následně vzdala snahu se zde probourat.

Nějakou dobu byl klid, ale pak policisté do budovy pronikli dlouhým žebříkem oknem v 1. patře. Do budovy vtrhlo asi 15 až 30 policistů, začali rvát – policie, lehnout na zem, ruce za hlavu, natáhnout nohy, čelem k zemi apod. Zároveň, aniž by kdokoliv kladl odpor, policisté začali okamžitě bít obuškem lidi, kteří stáli poblíž. Ostatní nekladli odpor a okamžitě si lehli na zem, jen několik lidí, kteří nebyli v dosahu policie a slyšeli řev bitých lidí, uteklo nahoru na půdu a na střechu. Kdokoliv něco řekl nebo se pohnul, dostal od policistů ránu obuškem. Byla tam též cizinka ze Švýcarska, která hned nerozuměla, že si má lehnout a tu začali rovnou bez vysvětlení brutálně bít obuškem se slovy „lehni si ty pičo“.

Zatímco účastníci akce leželi na zemi, z vedlejší místnosti se ozývaly zvuky likvidace aparatury.

Zároveň, když policisté vnikli dovnitř, tak mezi lidi hodili výbušku - jedna z přítomných dívek ji zachytila náhodně do rukou a hned ji obezřetně odhodila pryč, takže jen díky náhodě jí nevznikla závažná újma na zdraví.

Policisté varovali, že jakýkoliv pohyb budou brát jako útok. Policisté lidem nadávali slovy jako zmrdi, mrdky, feťáci, svině, hovada. Policisté evidentně byli překvapeni, že nikdo nekladl odpor, což komentovali slovy typu „teď mlčej hrdinové, podívejte se na ně na zmrdy“. Skutečnost, že nikdo nekladl odpor, však policistům nezabránila v tom, aby použili bezdůvodně vůči lidem donucovací prostředky. Následně začali účastníky akce postupně odvádět a cestou k východu vytvořili tzv. bicí uličku, kde účastníci akci byli brutálním způsobem bití, a to kopáním, pěstmi, teleskopickými obuškami. Účastníci akce museli mít hlavy dolů, jediným smyslem bylo to, aby nemohli následně identifikovat konkrétní policisty. Řada lidí měla v důsledku zásahu policie lehká zranění, ale někteří z účastníků krváceli a museli na ošetření do nemocnice.

Byly asi 2 hodiny ráno, když byli účastníci akce vyvedeni ven z objektu. Venku proběhla kontrola totožnosti účastníků, osobní prohlídka a šacování a číslování napsáním čísla fixou na ruku. Nikoho ze zadržených nenechali policisté ošetřit okamžitě po vytažení z budovy, až následně bylo několik zraněných odvezeno do nemocnice. Ze strany policie i nadále probíhaly slovní i fyzické insultace a hrozby. Účastníci museli stát opření o policejní anton a následně byli postupně umísťováni do antonu, kde někteří museli dlouho čekat. Nebylo jim umožněno i přes žádosti jít na záchod, proto se jeden z účastníků musel vymočit ven z auta, což policisty rozčílilo, v autě zhasli, naběhli tam a začali bít lidi obuškem. Následně byli rozvezeni po dvojicích nebo po trojicích do pražských služeben, kromě těch, kteří byli převezeni do nemocnice.

Na služebnách byla v řadě případů porušována práva osob omezených na svobodě – nebyla jim poskytnuta voda k pití s vysvětlením, že to není zahrnuto v seznamu ve vnitřním předpisu, některým lidem byly sebrány teplé svršky a obuv a byli ponecháni v zimě bez poskytnutí příkrývky, byli vystaveni agresivnímu jednání a urážkám ze strany policistů, byli vystaveni bezdůvodným ponižujícím prohlídkám nazí a s dřepy, byli bez zákonného důvodu připoutáni, poučení o právech osob omezených na svobodě jim bylo dáno k podpisu až při propuštění ráno, byla jim odcizena část jejich osobních věcí a dokladů.

Ne všichni účastníci akce ovšem byli vyvedeni policií z objektu – část z nich stačila utéct na střechu objektu a tak sebe ochránit před násilím ze strany policie. Lidé, co se dostali na střechu, pak ze střechy volali na své zadržené přátele dole a ptali se, proč tam jsou sanitky. Někteří zadržení na ně křičeli, že došlo ke zmlácení některých zadržených lidí, jejichž stav vyžaduje převoz do nemocnice. Lidé na střeše pak na základě těchto informací odmítli slézt dolů.

K jim způsobené újmě žalobci tvrdili:

O. K. během zásahu policistů ani následně nekladl odpor, přesto byl napaden jedním z policistů, který ho převážel na stanici, přičemž se na něj nesměl podívat – za podívání dostal ránu, aby policisté nebyli identifikovatelní. Neustále byl slovně („ted’ už nejsi hrdina ty fetko vysmažená“ apod.) i fyzicky napadán – byl bit teleskopem do ledvin, přes záda, přes ruce. Na služebně Zenklova mu nebyla podána voda s tím, že to není na seznamu práv osoby omezené na osobní svobodě. Jeho zranění jsou doložena lékařskou zprávou. Byla mu způsobena škoda na majetku – poškozeny, resp. zničeny: mikrofonní preamb, dva mikrofony, kabely, kniha Tichá dohoda – v celkové výši asi 5.000 Kč.

E. B. přišla k objektu kolem 22. hodiny, kdy už ostatní byli uvnitř. Když přelézala zídku k objektu, přítomný policista ji dostihl a strhl jí z ruky mikinu a hodil ji do křoví s tím, ať si pro ni přijde. Není přitom zřejmé, jaké ustanovení jakého předpisu umožňuje policistovi vytrhávat lidem jejich věci z ruky a odhazovat je. Zárokem policie, konkrétně použitím výbušky, byla zraněná na noze, k čemuž má lékařskou zprávu i fotografickou dokumentaci a je pravděpodobné, že následky jsou trvalé. V době, kdy policie vnikla do domu, E. B. s dalšími lidmi utekla nahoru na střechu - ze strachu, že je policisté nepřiměřeně zbíjí, což bylo důvodné, jak se u dalších účastníků akce stalo. Policisté úmyslně rozbíjeli a zničili tak LP desky v jejím vlastnictví v hodnotě asi 10.000 Kč. Na střeše strávila asi 20 hodin, následně když velitel ji a další osoby na střeše ujistil, že nebudou zadrženi, nebudou zbiti a budou moci jít domů, pak střechu opustila. Přestože následně nekladla odpor, byla hned s rukama za zády spoutána, několik policistů ji táhlo k autu, hodili ji přes auto, tahali ji při tom za vlasy, rozkopávali jí nohy. Během převozu na služebnu jí policisté nadávali, že je špinavá a smrdí. Na služebně byla spoutána po dobu asi jedné hodiny. Vzhledem k tomu, že poučení o jejich právech jí bylo dáno k podpisu až při propuštění, odmítla to podepsat.

O. H. utrpěl po zásahu policie zranění, která vyžadovala lékařskou pomoc. Byl napaden policistou, který mu dal ránu teleskopickým obuškem do hlavy, což mu způsobilo zranění, které muselo být v nemocnici zašíváno. Policie uvnitř objektu po něm opakovaně vyžadovala, aby si dal ruce za hlavu, což pro něj bylo technicky nemožné vzhledem k tomu, že mu jeden z policistů stál na hlavě a na ruce. Za toto neuposlechnutí byl fyzicky napadán. Cestou z objektu byl opět bit. Měl naražené žebro, které ho bolelo ještě měsíc poté a další drobná zranění. Ve vile Milada měl batoh, který mu byl později navrácen, chyběl v něm ovšem občanský průkaz, rodný list a kartička pojištěnce. Dále mu byla zničena sluchátka značky Skullcandy a nedostal zpět svůj notebook Dell.

M. Ď. vznikla škoda poškozením jeho kytary a kytarového komba, které poškodili úmyslně policisté.

K tomu žalobci navrhli provést důkazy výsledky všech přítomných svědků včetně

zdravotníků a hasičů, jejichž všechny osobní údaje zatím žalobci nemají (identifikační údaje některých z nich budou doplněny), lékařskými zprávami (budou doplněny), fotografie poškozených věcí a zranění (budou doplněny), doklady o škodě na majetku (budou doplněny), výslechy žalobců, článkem HN od novináře Š.(v příloze).

Dále žalobci poukázali na znění ust. §§ 2, 11, 53 a 24 zákona o policii.

Podle názoru žalobců evidentně došlo k porušení výše uvedených povinností policistů, kteří hrubým způsobem zneužili svoje mocenské postavení ke zbytečné demonstraci síly vůči žalobcům a ohrozili i zasáhli jejich právo na zdraví a jejich lidskou důstojnost.

Policisté na místě nevykonávali žádnou ze svých pravomocí svěřenou jim zákonem – nešlo ani o ochranu bezpečnosti osob, majetku ani veřejného pořádku, ani o předcházení trestné činnosti, ani jiné úkoly policie:

1. Bezpečnost osob naopak policisté ohrozili a řadě lidí způsobili zranění.
2. O ochranu majetku jít nemohlo, neboť žalobci žádným způsobem cizí majetek neohrožovali a neničili. Dočasný krátkodobý vstup (a to zvláště z politických důvodů k vyjádření názoru a nesouhlasu se státní politikou) do opuštěného státem úmyslně zničeného objektu není ani trestným činem, ani přestupkem. Kromě toho, i kdyby se jednalo o soukromoprávní delikt, tak policisté neměli žádný právní titul k zásahu. Stejně tak, i kdyby se jednalo o protiprávní jednání, pak v hierarchii hodnot jednoznačně musí převážet ochrana bezpečnosti a zdraví lidí před ochranou majetku, zvláště v situaci, kdy majetek a jeho hodnota nijak nebyly ohroženy (na zničeném již nebylo co více zničit a ani z ničeho nevyplynul úmysl žalobců majetek ničit). Zde se případná - i když pouze hypotetická - ochrana majetku ze strany policie dostala do kolize se základními ústavně zaručenými právy žalobců na svobodu projevu k účasti na řešení veřejných záležitostí vyjádřením svých postojů, což policisté nijak nezohlednili. Závěrem je třeba k „ochraně majetku“ zdůraznit, že jedinou škodu na majetku způsobili sami policisté tím, že probourali zazděné vchodové dveře do objektu a způsobili tak škodu státu, v jehož vlastnictví objekt je.
3. Co se týče veřejného pořádku, tak žalobci žádným způsobem veřejný pořádek nenarušovali, naopak se nacházeli v uzavřeném objektu – mimo veřejné prostranství, kde jejich přítomností nemohlo docházet k ohrožování žádného veřejného zájmu.

Jediné údajně protiprávní jednání žalobců „vyrobili“ sami policisté – tedy neuposlechnutí jejich výzvy. Přičemž není zřejmé, na jakém právním základě takovou výzvu policisté učinili, ani to, zda všichni žalobci byli s výzvou seznámeni.

Policisté porušili zásadu přiměřenosti při svém zákroku. Když vnikli do budovy, nikdo z účastníků nekladl odpor, a pokud ano, tak pouze odpor pasivní (nelehl si okamžitě nebo dostatečně rychle na zem). Přičemž dle vnitřních předpisů policie nelze za přiměřené označit použití obušku při pasivním odporu. Tudíž zde nebylo rozhodně na místě aktivní použití donucovacího prostředku jako je obušek, a tím spíše ne k bití lidí v tzv. „bicí uličce“, kde si policisté předávají dané osoby mezi sebou a bijí je obuškem a kopou je - čemuž také odpovídal zdravotní stav osob po tomto zákroku. Takový postup odporuje čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť jde zjevně o nelidské a ponižující zacházení. Takový postup není přijatelný v demokratickém a právním státě za žádných okolností.

Stejně tak odporuje čl. 3 zmíněné Úmluvy i praktika policistů, kdy číslovali zajištěné osoby lihovou fixou přímo na jejich tělo. I když pomineme možnou toxicitu tohoto prostředku, který není uzpůsoben pro tento účel, pak se jedná o nepřijatelnou praktiku zcela mimo zákon (policisté nejednali na základě a v mezích zákona, jak předpokládá v případě výkonu veřejné moci Ústava a Listina základních práv a svobod), která je ponižující a

připomíná číslování lidí v koncentračním táboře, což dokresluje fakt, že zajištění byli následně i oslovováni svým číslem ze strany policistů.

Pochopitelně pak postup policistů též odporuje § 11 a § 53 zákona o policii. Policisté v žádném případě nedbali, aby žalobcům nevznikla bezdůvodná újma, naopak sami jim újmu úmyslně způsobili nepřiměřeným a bezdůvodným bitím a použitím donucovacích prostředků, ohrožením jejich zdraví (úmyslné vyhazování výbušky typu P1 do vnitřního prostoru, kde se nacházeli účastníci akce, přičemž policisté předpokládali, že se zde nacházejí hořlavé látky a snadno zápalné materiály a rovněž museli předpokládat možné zranění osob, přestože takový postup je v rozporu s návodem k použití tohoto donucovacího prostředku), úmyslným zničením jejich věcí aj.

V doplnění žaloby ze dne 5.9.2012 žalobci uvedli, že až po podání žaloby získali informace podstatné pro posouzení zákonnosti zásahu, které si vyžádala jiná osoba od vlastníka budovy bývalého squatu Milada, kterým je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Z těchto informací podle žalobců vyplývá, že Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jako vlastník budovy od 1.1.2012 nedávalo žádné pokyny ohledně vily Milada policii a nespolupracovalo tedy s policií na monitorování či střežení vily. Pozemky v okolí vily byly pronajaty, ale předmětem nájmu nebyl vlastní objekt vily, pouze nájem pozemku. Na vlastní užívání objektu vily Milady nikdy nebyla žádná nájemní smlouva uzavřena.

Je tedy zřejmé, že vlastník budovy - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - nežádalo Policii ČR o spolupráci při monitorování a střežení vily Milady, neoznamovalo žádné protiprávní jednání v souvislosti s touto budovou, ani nedalo souhlas se zásahem policie v této budově. Policie tedy jednala svévolně a bez souhlasu vlastníka, přičemž naopak vlastníkovu budovu způsobila škodu, když zásahem zničila zazděné vstupní dveře, které policisté vybourali. Souhlas ministerstva se zásahem policie nemohl nahradit ani souhlas třetí osoby-např. nájemce, neboť ministerstvo budovu nikdy nepronajalo.

Žalobci žádali, aby soud jejich žalobě vyhověl.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný č. 1 Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy (dále též KŘP) předně k pasivní legitimaci žalovaných poukázal na ust. § 6 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o policii), podle kterého je žalovaný útvarem policie zřízeným tímto zákonem. Podle § 8 téhož zákona je rovněž samostatnou organizační složkou státu a v čele této organizační složky státu je krajský ředitel. Žalovaný č. 2 (dále též Policejní prezidium) sice ze zákona řídí činnost celé policie, ale v tomto konkrétním případě by vzhledem k výše uvedenému neměl být jedním z žalovaných, protože veškeré úkony na místě zákroku a po něm byly činěny silami a prostředky, které byly pouze součástí KŘP, které je tedy za provedení zákroku odpovědné. Další rozhodnutí v této věci ponechal žalovaný č. 1 na soudu.

Ve věci samé žalovaný č.1 nesouhlasil s žádným z bodů žaloby, ani s konečným návrhem žalobců.

K bodu II. žaloby (skutkový stav) uvedl, že si účastníci museli být vědomi, že vila je soukromým majetkem, a ač v nerekonstruovaném stavu a neobydlená, je ve vlastnictví konkrétního subjektu. Vila byla řádně zajištěna proti neoprávněnému vniknutí a veškeré okolnosti jejího předchozího „asistovaného vyklizení policií“ jsou veřejně známé. Toto je také zřejmé z videozáznamu, pořízeného při vyjednávání mezi squatterem a policií, kdy squatteré požadují po policii písemné doložení stanoviska vlastníka vily. Ke vniknutí do objektu musely

osoby překonat její zabezpečení, kdy použily žebříky a následně vnikly do budovy okny ve vyšších patrech, neboť přízemí a nižší patra byla zazděna a jinak řádně zabezpečena (bedněním) proti neoprávněnému vniknutí. Osobám bylo zcela zřejmé, že se vystavují nebezpečí postihu za své jednání, které od prvopočátku bylo jednáním protiprávním. Přesto se, jak uvádí žalobci, rozhodli spontánně a svobodně takto jednat v duchu svého přesvědčení, že jednájí v zájmu zveřejnění svých myšlenek. Od tohoto okamžiku se osoby zcela vědomě dopouštěly protiprávního jednání, vnikly do zabezpečeného objektu s úmyslem v něm setrvat a na zákonné výzvy policie k opuštění vily nereagovaly.

K žalobci popsanému skutkovému stavu poté, kdy vnikli do objektu, žalovaný č. 1 poukázal na skutečnosti, které jej vedly k tvrzenému nezákonnému zásahu, a sice, že na základě informace, že se dne 30.6.2012 od 16:00 hodin, na Praze 8, ul. Pátkova, v areálu vysokoškolských kolejí, uskuteční „Vzpomínková akce FOOD NOT BOMBS-POSLEDNÍ PŘEDPRÁZDNINOVÉ ROZDÁVÁNÍ, k třetímu výročí vystěhování squatu MILADA“, bylo v uvedený den od 14:00 hodin zahájeno policejní opatření, kdy hlídky policie pravidelně kontrolovaly místo konání akce s výsledkem, že na místě se pohybuje do třiceti osob a není narušován veřejný pořádek. Ve 21:46 hodin bylo na tísňovou linku 158 oznámeno, že cca 30 osob nepovoleně vniká do vily, a to za pomoci žebříků. Na místo byly vyslány hlídky různých součástí KŘP Praha, včetně týmu vyjednávačů. Na místě se nacházel nájemce pozemků pod vilou a přilehlých pozemků s mandátem zastupovat majitele vily, kterým je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), v záležitostech vily. Tento mandát je nájemci přiznán v čl. II. nájemní smlouvy, kde je uvedeno, že nájemce se zavazuje, že nebude budovy nacházejících se na pozemku (myšleno také vilu), žádným způsobem využívat a neumožní ani jejich využívání třetím osobám. Nájemce na místě na základě nájemní smlouvy požadoval narovnání protiprávního stavu, kdy do vily vnikly neoprávněně cizí osoby.

Žalovaný č. 1 nesouhlasil ani s tvrzením žalobců v jejich doplnění žaloby podáním ze dne 5.9.2012 a uvedl, že byl vztah obou subjektů, tedy nájemce pozemků a MŠMT, policii v době zásahu zřejmý. K tomu poukázal na platnou nájemní smlouvu s tím, že vlastník nemovitosti delegoval monitoring vily na nájemce právě pro případ, který nastal, tedy neoprávněné vniknutí do objektu. Toto potvrdil také přípisem ze dne 1.8.2012, který žalovaný spolu s nájemní smlouvou soudu předložil. Uvedené stanovisko lze ověřit u MŠMT. Dotčené osoby se neoprávněně pohybovaly jak ve vile, tak na pozemcích v jejím okolí. K průběhu událostí dále uvedl, že policií byl na místě zřízen štáb opatření, který se snažil situaci nekonfliktně vyřešit a přesvědčit squatterry k dobrovolnému opuštění vily.

K tvrzení žalobců, že „*U přítomných převážil postoj, že kdyby odešli (myšleno na žádost policie z vily), nenaplnil by se protestní a kulturně politický smysl akce.*“ konstatoval, že je to názor žalobců, kteří byli policií na místě vyzváni k opuštění vily, tedy jednoznačně potvrzují, že věděli, že na místě je policie, která je vyzývá jménem zákona k opuštění objektu, v němž neoprávněně setrvávají. Část osob dokonce výzev policie uposlechla, tedy tvrdit, že někdo neměl dostatek času se rozhodnout, je nepravdou.

Žalovaný č. 1 shrnul události tak, že mezi 22:00 - 24:00 hod. dne 30.6.2012 došlo ke zprostředkovanému kontaktu mezi policií a squatterry, bez výrazného posunu, který nezměnila ani následná komunikace mezi vyjednávači policie a squatterry. Policie měla od prvopočátku snahu věc vyřešit bez nutnosti zákroku. Agresivita osob, které obsadily vilu, se stupňovala, po služebních vozidlech policie házely různé předměty, na policisty vulgárně pokřikovaly. Přesto bylo přistoupeno ke komunikaci se zástupci squatterů s jednoznačným stanoviskem, že vila musí být opuštěna. Byly sděleny podmínky k ukončení hudební produkce ve vile a časové ultimátum k opuštění neoprávněně obsazeného objektu s výzvou a ujištěním, že pokud squatteři přistoupí na podmínky policie, bude provedena pouze kontrola totožnosti a osoby

poté budou propuštěny. V opačném případě dojde ke služebnímu zákroku a k předvedení všech osob z důvodu neuposlechnutí výzvy a k podání vysvětlení. Celkem byla dána dvě časová ultimáta, vždy přibližně s 60-ti minutovým prostorem pro sbalení osobních věcí, aparatury a opuštění objektu. Na každé ultimátum osoby jednající za squatterů přistoupily, ani jednou však dohodu a podmínky nesplnily. Vždy se jednalo pouze o trik, jak získat co nejvíce času k dokonalému zabarikádování přístupových cest a snaze o znemožnění, případně ztížení případného zákroku policie. Po neúspěšném jednání začal zákrok v 00:37 hodin dne 1.7.2012, kdy policisté vnikli do vily zazděným vchodem. O tomto byl informován nájemce, který v zastoupení vlastníka souhlasil. Vzhledem k tomu, že se squatteré zabarikádovali a barikády polili benzinem, přestože v žalobě uvádí, že benzin byl cítit pouze z elektrocentrály, byli na místo přivoláni hasiči Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy (dále též HZS) a vozy záchranné služby (dále též ZS). Po prolomení barikády, kterou zhotovily osoby s úmyslem zabránit policii v zákroku, došlo k zajištění přítomných osob, vyjma osob, které vyšplhaly na střechu vily.

Sami zasahující policisté popsali situaci na místě tak, že „po odstranění zdiva a vniknutí pomocí beranidla na schodiště, které bylo úmyslně zabarikádováno vnitřním vybavením objektu, byl umožněn přístup k 1. patru budovy, kde bylo schodiště kompletně zataraseno vodorovně ležícími dveřmi a z druhé strany opět zaházeno, zapřeno a zatíženo všemi možnými předměty. Po vytvoření malého prostoru v barikádě bylo přistoupeno k opětovným výzvám k okamžitému ukončení produkce, odstranění barikád a opuštění objektu. Reakcí squatterů bylo házení částí zdiva a betonu otvorem v barikádě. Ze strany osob ve vile pak byl z bezprostřední blízkosti proti policistům použit práškový hasicí přístroj, který na schodišti vytvořil nedýchatelné prostředí a došlo i ke zhoršení viditelnosti. Následně bylo k uvolnění prostoru v bezprostřední blízkosti barikády policisty použito zásahových výbušek, ale vzhledem ke špatným dýchacím podmínkám, nebylo tohoto efektu využito. Na policisty následně osoby začaly lít benzin. S ohledem na výše uvedené bylo zaveleno k opuštění schodiště a následně celého objektu. V zadním traktu budovy se následně hledaly další možnosti k bezpečnému překonání barikády a nástrah squatterů. Vzhledem k tomu, že tito dokázali během vyjednávání důsledně zajistit celé přízemí budovy, byl nakonec využit dlouhý výsuvný žebřík, zapůjčený jednotkou Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, díky němuž se podařilo vniknout do budovy nestřeženým oknem v 1. patře. Poté byl opět za využití zásahové výbušky proveden služební zákrok, při kterém byla zajištěna část osob, nacházejících se ve vile. Další části osob se podařilo utéct na střechu budovy.“

Podle žalovaného č. 1 je tak zřejmé, že probíhající zákrok policie byl problematický s ohledem na popsanou situaci, zejména aktivní obranu squatterů. Zajištěné osoby byly převezeny k provedení výslechů na různé útvary Obvodního ředitelství Policie Praha III., kde byly ztotožňovány a vyslechnuty. Čtyřem osobám bylo poskytnuto lékařské ošetření, jednalo se o ošetření tržných ran. Dále byl ošetřen policista J. K., který měl pohmožděnou ruku a R. H., který utrpěl zlomeninu palce levé ruky, kterou mu způsobila neznámá osoba ze strany squatterů, když rozebíral barikádu, kterou vystavěli, aby zabránili policii ve vstupu do vily. Vzhledem ke stavu střechy domu bylo upuštěno od zákroku proti osobám na střeše, byla zvolena vyčkávací taktika. V ranních hodinách se na místo začali scházet další příznivci squatterů, jejich počet se ustálil na 25 osobách. Během dopoledne se tato skupina snažila zprovoznit hudební systém, po informaci od policie, že na akademické půdě je hudební produkce zakázána, od zprovoznění ustoupili. Dále přes tyto příznivce probíhalo vyjednávání, ale požadavek, aby došlo k odjezdu policie, nebyl akceptovatelný. V 15:10 hodin skupina osob zprovoznila hudební systém na pozemku vedle vysokoškolských kolejí, ubytovaní na vysokoškolských kolejích si začali stěžovat. S ohledem na skutečnost, že osoby nereagovaly

na výzvy k ukončení produkce, byl na místo vyžádán starosta Městské části Praha 8 Ing. Jiří Janků, který na základě informací z místa a z Magistrátu hl. m. Prahy, rozhodl, že akce je nezákonná a požádal policii o zákrok. Ten proběhl v 16:48 hodin, bez použití donucovacích prostředků, účastníci byli perlustrováni a po diskuzi o oprávněnosti zákroku, dobrovolně místo opustili. V 17:00 hodin velitel opatření vešel ve styk s 6 osobami, které byly stále na střeše. Po rozhovoru bylo přislíbeno, že pokud bude osobám umožněno jejich věci, které mají ve vile, naložit do jejich vozidla, všichni ji opustí. Na pokyn velitele opatření za spolupráce policistů bylo naloženo vozidlo, které přistavili squatteři, po naložení vozidla věcmi dům všechny osoby opustily. Veškeré události byly následně zaevidovány ve spisových materiálech, které jsou soudu předávány současně s vyjádřením k žalobě (ORIII-37706/PŘ-2012-001313-neuposlechnutí výzvy – (osoby, které odmítly opustit vilu na výzvu Policie), ORIII-37989/TČ-2012-001313-násilí proti úřední osobě (zranění zasahujících policistů), ORIII-37983/TČ-2012-001313-podezření z tr. činu neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytového prostoru, kdy v průběhu šetření se z tohoto č.j. vyčlenil další přečin a to pod č.j.KRPA-16986/TČ-2013-001313, týkající se poškození cizí věci).

K tvrzené újmě žalobců ze spisového materiálu vyplynulo, že O. K.: na osobní svobodě omezen dne 1.7.2012 v 03:15 hodin u vily, eskortován na útvar Místní oddělení Kobyličky, propuštěn v 05:30 hodin téhož dne. E. B.: na osobní svobodě omezena dne 1.7.2012 v 19:01 hodin u vily, eskortována na útvar Místní oddělení Bohnice, předána v 19:25 hodin, propuštěna ve 20:20 hodin téhož dne. O. H.: na osobní svobodě omezen dne 1.7.2012 v 03:15 hodin u vily, eskortován na útvar Místní oddělení Kobyličky, propuštěn v 05:30 hodin téhož dne. M. Ď.: v žalobě je uvedeno, že poškozením jeho kytary a kytarového komba, které měli poškodit policisté, mu měla vzniknout škoda. Prověrkou spisů bylo zjištěno, že žalobce Ď. se spolu s O. K. dne 3.7.2013 kolem 14:15 hodin dostavili na útvar Místní oddělení Kobyličky, a ptali se na své věci. Žalobce Ď. se ptal na nůž. zn. Victorinox, kanystr a hliníkový žebřík, žalobce K. se dotazoval na hudební aparaturu. Oba byli poučeni, že si věci ve vile zajistili jejich přátelé, kteří se tak dohodli s vyjednavatelem policie. Ve 14:45 hodin se jmenovaní dostavili k vile, kde již byly nájemcem prováděny zabezpečovací práce. Nájemce jim sdělil, že v domě ani jeho okolí tyto věci nejsou. Více není žalovanému k této části žaloby nic známo.

Žalovaný č. 1 vyloučil jednání, které popisují žalobci, spočívající v napadání a nevhodných verbálních projevech policistů. Co se týká osobních věcí squatterů, ty byly po dohodě s nimi dne 1.7.2012 naloženy do vozidla, které si pro tento účel na místo nechali přistavit. O osobních věcech, které popisují žalobci, a které měly být zničeny, mu není nic známo. Odmítl nařčení z úmyslného ničení osobních věcí policií. Pokud měly být nějaké věci zničeny, potom zcela jistě ne úmyslnou činností policie, vůbec už ne záměrně. Ohledání celého objektu vily nebylo prováděno. Průběh zajištění všech osob je součástí předkládaného spisového materiálu (viz. úřední záznamy na číslech listu 89 - 94 v č. j. ORIII-37983/TČ-2012-001313), ze kterého je zřejmé, jaké osoby a pro jaké jednání byly omezeny na osobní svobodě a jaké donucovací prostředky byly použity. Poskytnutí stravy a vody se řídí interními předpisy policie, všichni zúčastnění policisté vylučují, že by odmítli osobám poskytnout vodu k pití, pokud by o ni požádaly. Policie na místě zakročila zcela v souladu s ustanovením § 2 a § 10 zákona o policii. Dojde-li k porušení či ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti v oblasti, která spadá do působnosti úkolů policie, je policie vždy povinna přijmout adekvátní opatření k odstranění tohoto ohrožení či poruchy. Adekvátním opatřením je podle výše citovaného zákona jednak úkon, který zákon vymezuje jako jakýkoliv úkon, který spadá do pravomoci policie, tedy využití některého ze zákonných oprávnění, jednak přijetí jakéhokoliv

jiného vhodného opatření (které není úkonem). V tomto případě v době opatření neznámý počet osob neoprávněně obsadil cizí nemovitost, osoby neuposlechly výzev policistů k opuštění nemovitosti, policie zabránila v pokračování protiprávního jednání. Policie vždy koná s ohledem na ustanovení § 11 zákona č. 273/2008 Sb., o policii. Před provedením samotného zákroku byly vyčerpány veškeré možnosti sjednání pořádku v daném místě, nasazení sil a prostředků bylo zvoleno co nejvhodněji po analyzování situace, např. i o nasazení vrtulníku bylo rozhodnuto s ohledem na bezpečnost osob dopouštějících se protiprávního jednání. V době opatření bylo na místě podezření ze spáchání trestných činů neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru, poškození cizí věcí podle ustanovení paragrafů 208 odst. 1 a § 228 odst. 1 trestního zákoníku, přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen zákon o přestupcích). Vyhodnocení situace a zvolená taktika policie byly na místě s ohledem na zkušenosti z podobných opatření v minulosti. Na místě bylo použito donucovacích prostředků podle ustanovení § 52 písm. a) a písm. l) zákona o policii. Donucovací prostředky byly použity proti 31 osobám, které se neoprávněně pohybovaly v prostorách vily, ke každému použití byl pořízen příslušný záznam o použití donucovacích prostředků, který byl vyhodnocen jako oprávněný.

Žalovaný č. 1 dále ke skutkovým tvrzením žalobců poukázal na doložené videozáznamy, ze kterých je zcela zřejmé, že policie využila všech dostupných možností, aby byl obnoven klid (probíhala hudební produkce) a pořádek a osoby dobrovolně opustily neoprávněně obsazený objekt. Sami žalobci uvádějí, že odmítli dobrovolně opustit obsazený objekt, o tom také svědčí videozáznam. Dále sami žalobci uvádějí, že aktivně bránili policii v zákroku, kdy doplňovali barikádu, kterou rozebírali zasahující policisté, nehledě na fakt, že jeden z policistů byl při této činnosti úmyslně zraněn, prošetřením se bohužel nepodařilo ustanovit konkrétního pachatele tohoto útoku.

Na následky neuposlechnutí výzev policie byli squatterři opakovaně upozorněni. Následně byli zajištěni z obavy, že ve svém jednání budou nadále pokračovat. Kontrolním orgánem policie KŘP, kterým je odbor vnitřní kontroly, bylo v roce 2012 na základě totožných informací, jež jsou uvedeny v žalobě, provedeno prošetření stížnosti, v rámci kterého byli dotazováni také pracovníci HZS a strážníci Městské policie Praha, kteří zasahovali u vily. Informace, které uvádějí žalobci ve své žalobě, se nepotvrdily. Na místě nedošlo k žádnému bití osob, osoby nebyly popisovány fixou, žalovaný č. 1 odmítl nařčení z jakýchkoli excesů policistů vůči zajištěným osobám.

Žalovaný č. 1 měl za jednoznačně prokázané, že zásah policie byl proveden oprávněně. Zkušeností z minulých let, kdy byla vila obsazena squatterry, měla policie mnoho. Údajný filosofický rozměr akce, její podtext, o kterém se může diskutovat, nechce hodnotit, neboť mu to nepřísluší.

Složky policie KŘP Praha dne 30.6.2012 a 1.7.2012 plnily své zákonné povinnosti. K jednání, které mělo vybočit z povinností policistů, jak je popisováno v žalobě, nedošlo. Veškeré zákroky byly vedeny v souladu se zákony, se zajištěnými osobami bylo nakládáno tak, jak určují zákony a vnitřní předpisy policie.

S ohledem na své vyjádření a obsah předkládaných spisových materiálů navrhl žalovaný č. 1, aby soud podanou žalobu zamítl v celém rozsahu.

Žalovaný č. 2 Policejní prezidium ve shodě se žalovaným KŘP ve vyjádření k žalobě uplatnil námitku nedostatku pasivní legitimace na své straně a tvrdil, že se žalovaného zásahu dopustili policisté zařazení u žalovaného KŘP, které také disponuje úplným spisovým materiálem. Žádal, aby soud žalobu proti němu zamítl.

Soud přisvědčil argumentaci obou žalovaných ve věci pasivní legitimace a v souladu s ust. § 83 věta před středníkem s.ř.s. za žalovaného považoval KŘP, neboť tento žalovaný ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a § 82 s.ř.s. vystupoval jako správní orgán, který vykonával působnost ve veřejné správě a zásah provedl (obdobně rozsudek NSS ve věci sp. zn. 7 Aps 1/2010). Žalobu proti žalovanému č. 2 Policejnímu prezidiu proto podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. odmítl pro nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, a pro který nelze v řízení s tímto žalovaným pokračovat.

Při ústních jednáních, konaných ve dnech 19.3., 7.5. a 25.6.2014, účastníci setrvali na svých stanoviscích.

Ve vyjádření k věci žalobce O.H. ke své újmě uvedl, že po zásahu policie utrpěl zranění, které vyžadovalo lékařskou pomoc. Byl napaden policistou, který mu dal ránu teleskopickým obuškem do hlavy, což mu způsobilo zranění, které muselo být v nemocnici zašíváno. Uvnitř objektu po něm policie vyžadovala, aby si dal ruce za hlavu, což pro něj bylo technicky nemožné, vzhledem k tomu, že jeden z policistů mu stál na hlavě a na ruce. Za toto neuposlechnutí byl fyzicky napadán, cestou z objektu byl opět bit. Měl naražené žebro, kterého bolelo ještě měsíc poté a další drobná zranění. Na místě mu nebylo poskytnuto ošetření, žádal o ně, policisté říkali, že nemá šanci, až pak díky O. C., který byl také zraněný, jej naložili do auta a odvezli do nemocnice, protože měl tržnou ránu na hlavě od teleskopického obušku. Podivil se nad vyjádřením policie, že byl zásah přiměřený.

Žalobkyně E. B. byla zákrokem policie, konkrétně použitím výbušky, zraněna na noze, k čemuž má lékařskou zprávu i fotografickou dokumentaci, pravděpodobně má následky trvalé. V době, kdy policie vnikla do domu, utekla s ostatními lidmi na střechu ze strachu, že je policisté nepřiměřeně zbíjí, což bylo důvodné, jak se u dalších účastníků akce stalo. Poté, kdy opustila střechu, nekladla odpor, přesto byla s rukama za zády spoutána. Byla sražena policistou na kovové zábradlí, policista jí šlápnul na nohu, zjistila až druhý den, že jí bolí palec, vyvedli ji ven, neví proč, musela jít nejdřív ven, a až poté se mohla vrátit do vily a odnést si věci. Několik policistů ji táhlo k autu, hodili ji přes něj, tahali přitom za vlasy, rozkopávali jí nohy, přitom šla v podstatě dobrovolně, v autě ji posadili dozadu a posunuli na ni sedačku tak, aby byla zaklíněna, prý z důvodu zabezpečení, aby seděla v klidu, měla spoutané ruce, během převozu na služebnu jí nadávali, že je špinavá a smrdí, tam byla spoutána po dobu asi jedné hodiny. Vzhledem k tomu, že poučení o jejích právech ji bylo dáno k podpisu až při propuštění, odmítla je podepsat. Lékařskou dokumentaci si pořídila asi tři dny poté na Karlově náměstí, měla od rozbušky na noze zranění, byl tam strup, evidentní spálenina, lékař to měl poznat, ale ani se nešel podívat. Z vyjádření policie nic není pravda, věci byly rozbity, nevěří, že by se tak stalo náhodou, její desky jsou sběratelská záležitost, má k nim vztah, byly v tašce, našla je druhý den rozlámané a poházené po celé místnosti, pár jich tam i chybělo, má je doma, může je přinést ukázat. Ty desky byly v tašce v průběhu akce, nestihla je ani použít, nebylo to možné, byly v tašce v místnosti, kde byla aparatura. V době zákroku byla na střeše, sestoupila až v sedm večer druhého dne. Věci odvážela společně s lidmi, co byli na střeše. Bylo jim to umožněno. Obecně k věcem dále uvedla, že byly všude poházené, blána reproduktoru byla propíchnuta, kytara měla zlomený krk, někdo ji musel vzít o koleno. Po zákroku chtěli odejít domů, bylo slíbeno, že budou jen identifikováni, těch 20

hodin na střeše bylo hodně vyčerpávající, stejně jako celý zákrok. Člověk se v podstatě bál o život, když slyšel, jakým způsobem se policie do vily dobývá. Zdůraznila, že se jednalo o spontánní akci, přišla později, nevěděla, že do té vily lidi jdou, nikdo ve vile zůstat nechťel, chtěli ji opustit za světla, aby to bylo přehledné, protože když přišli, byl tam hrozný nepořádek, vila se uklízela, dala se tam aparatura, bylo by náročné odtamtud odcházet přes první patro po žebříku. Neví, kde se vzal žebřík, to bylo asi spontánně, někdo musel bydlet poblíž, když přišla, byl už na místě, myslí, že to není nic složitého sehnat během pár minut žebřík, když se lidi rozhodnou, že někam chtějí jít. Vila nadále chátrá, je velká škoda, že domy chátrají a lidi nemají, kde bydlet. Nechtěli tam zůstat, chtěli tam být jen do rána tak, aby vilu mohli v klidu opustit, aby nikdo nebyl zraněn, aby se nic nestalo, bohužel byli pod nátlakem. Na střeše se celou dobu bála, zákrok byl nepřiměřený a zbytečný. Když slyšela beranidlem rozbírat zed', bála se, nevěděla co čekat, dávali tam nějaký nábytek, aby si zachránili život, nejsou hloupí, aby polívali barikádu benzínem, nechápe, proč pak policie použila rozbušky.

Žalobce M. Ď. ve vyjádření uvedl, že byl na střeše ze všech nejkratší dobu, protože byl unaven. Okolo 10 hodiny ranní (dne 1.7.2012) slezl na půdu, kde si lehl. Byl probuzen policií, dostal ránu na sluchovod se slovy „policii se vyká“, ze které mu pískalo v uchu ještě dva dny. Následně byl odvezen na služebnu v Kobylisích, bez vydání jakéhokoliv protokolu nebo důvodu, proč byl zadržen, jej zase propustili. Když dostal tu ránu, byl mu příslušníkem policie odcizen nůž Viktorinex Multiool, zařízení, které se dodnes nikde nenašlo. Takže kromě toho, že byl napaden, byl ještě okraden. Není si vědom zákona o vykání policii.

Žalobce O.K. ve vyjádření sdělil, že na místě ošetřen nebyl, až ve Vojenské nemocnici Na Petřinách na vlastní žádost, aby dokázal a zdokumentoval způsobená zranění. Žádal ošetřujícího lékaře o určení, zda jsou to zranění způsobená obušky, což se stalo. K tomu předložil lékařskou zprávu. Má i fotodokumentaci. Jednalo se o pohmožděny od teleskopického obušku a použití donucovacích prostředků, od bicí uličky, od mlácení v antonu, kdy příslušníci zhasli, rozhodli se je znovu napadnout z nějakých vlastních pochybných důvodů. Dále má fotodokumentaci rozbité aparatury, včetně účtenek. Byla příslušníky ukradena nebo rozbita asi pro vlastní potřebu, když říkají, že se nic takového nestalo. Bude dobré vidět záběry, na kterých se třeba potvrdí, že byl po policistech lit benzín, Nechápe, proč policisté hází na barikádu politou benzinem zápalné rozbušky. Na záběrech by mohlo být i vidět ničení věcí, šlapání po lidech nebo by mohly dokázat opak. Jeho aparatura měla cenu asi 5 000 Kč, byla to sprostá krádež. Dohromady policie rozbila věci za 80 000 Kč. Není dobrý nápad šlapat po notebooku a šroubovákem rozbídat reproduktory, které jsou v místnosti, kde nejsou žádní lidé. Rád by slyšel, proč to policie musí dělat. Dodal, že v rozporování policie nachází jednotný vzorec a tím je lež, skoro žádný z bodů, které policie zmiňuje, se nestal a celá obhajoba policie se týká přestupkového řízení, které s tím nemá nic společného. Zdali squatteři vnikli do vily protiprávně nebo ne, je víceméně irelevantní.

Ve vyjádření k věci žalovaný při ústních jednáních poukázal na to, že se jednalo o zákrok pod jednotným velením, rozhoduje při něm jeho velitel, je to součástí spisového materiálu. K benzínu poukázal na úřední záznam velitele stálé pořádkové jednotky (dále též SPJ), která zasahovala. Ve chvíli, kdy byl cítit benzín, kdy to bylo detekováno, byli tam hasiči, bylo od dalšího vyhazování výbušek otvorem v barikádě upuštěno, následně byly použity až v prvním patře po vniknutí družstva SPJ. Nikdo neměl zájem, aby byl ve vile někdo zraněn. Pokud žalobci tvrdí, že zásah byl nezákonný, tak žalovaný tvrdí, že zákonný byl. Zásahu byl přítomen nájemce.

V závěrečném návrhu žalobci uvedli, že z důkazů doložili vše, co mohli. Bohužel policie nedoložila všechen kamerový materiál, který má. Poukázali na rozpory ve výpovědích svědků, zasahujících policistů, které popsali v podání ze dne 21.5.2014. Podle jejich svědeckých výpovědí nikdo ze zadržených nekladl odpor. Došlo tam ke zraněním, která policie nebyla schopna vysvětlit, jediné vysvětlení od policie bylo, že si to asi lidé uvnitř objektu způsobili sami při útěku. Přitom všichni vyslýchání svědci policisté uvedli, že nikdo nikam neutíkal. Žádali, aby soud žalobě vyhověl.

V závěrečném návrhu žalovaný konstatoval, že soud má rozhodnout ve věci, která je pro část společnosti mediálně zajímavá. Již na začátku celé kauzy šlo o to, aby se do podvědomí co nejširší veřejnosti dostala informace o tom, že je tady skupina osob, která má jistý názor. Potřebuje vykřičet do světa, že dům je v jistém stavu, oni dokázali něco jiného, jeho majitele, stejně jako jiné, by bylo potřeba potrestat, že něco takového vůbec dopustili, když dům vlastně nepotřebují, proč jej tedy nedají k užívání někomu jinému. To jsou stručně řečeno myšlenky squattingu. Sám by je lépe nevysvětlil, zcela jistě by je vysvětlili žalobci a v tom si zřejmě nikdy neporozumí. Nicméně právě jejich názory, popsané v žalobě, v níž se sami nazvali subkulturou podporující squatting, byly příčinou všech událostí, ke kterým v předmětných dnech došlo. Dne 30.6.2012 se uskutečnila akce k výročí vyklizení squattu Milada, v jeho blízkosti se konal piknik a sportovní turnaj. Jak sami žalobci v žalobě uvedli, policie proti tomu nic neměla a monitorovala okolí, účastníci akce věděli, že je přítomna, a přesto se rozhodli v zájmu svých názorů do vily vstoupit. Ponechal bez povšimnutí, kde se piknik konal, na čí pozemky a s čím svolením žalobci vstoupili, zda by samotná akce na svém prvopočátku mohla ručit za klid a veřejný pořádek v okolí vysokoškolských kolejí. Zvláštním je, že se skupina 30 osob, monitorovaná hlídkami policie z obav před obsazením domu, přičemž tato skupina o obavách policie ví, rozhodne vstoupit do domu. K tomu zcela náhodou a bez přípravy někdo vytáhne, zřejmě z batohu, 4 m žebřík, který je potřeba k překonání řádně zabezpečeného vstupu domu. Od této chvíle se začíná odvíjet příběh, který je půl roku předmětem jednání. Zdůraznil, že na jeho začátku bylo protiprávní jednání, kterého si byli žalobci vědomi a přesto s rizikem postihu, s rizikem opatření policie, která se v místě pohybovala, se tohoto jednání svobodně dopustili. S cílem připomenout si něco, co si přece připomínali celý den. Co následovalo, přirovnal ke hře na kočku a na myš. Žalobci a jejich přátelé se náramně bavili vyjednáváním s policií, protože nic vtipnějšího přece není, klást si podmínky ve chvíli, kdy se dopouští protiprávního jednání. S ohledem na minulost velké části osazenstva vily a také žalobců je zřejmé, že moc dobře věděli, že policie bude nakonec nekompromisní a na opuštění objektu bude trvat, neboť tomu tak bylo v minulosti. Přesto pokračovali ve svém jednání. Ve chvíli, kdy došlo k zákroku policie, po marné snaze a využití všech dostupných možností, je tady žaloba, že hra vůbec neplatí, že policie hrála nefér a takto si to vlastně vůbec nepředstavovali. Zde je asi zásadní rozpor v názorech žalobců s tím, co si po policii žádá veřejnost a jak to s policií vidí žalobci. Pražská policie nemá problém diskutovat o různých otázkách, je ochotna participovat na stovkách kulturních a sportovních akcích. S řadou organizátorů je schopna dohodnout pravidla a svůj postup mnohdy přizpůsobí jejich požadavkům tak, aby byl účel akce naplněn a ohrožení veřejného pořádku bylo co nejnižší. Tady byl ale zákon porušen. Z doložených spisových materiálů, videozáznamů a fotodokumentace je zcela zřejmé, že policie ve dnech 30.6 a 1.7.2012, po oznámení protiprávního jednání, využila všech dostupných možností, aby byl obnoven klid a pořádek a osoby opustily neoprávněně obsazený objekt. Sami žalobci v žalobě uvedli, že objekt odmítli dobrovolně opustit a že po komunikaci s policií a výzvách k opuštění objektu „převážil postoj, že kdyby odešli, nenaplnil by se protestní a kulturně politický smysl akce“. Na základě svědeckých výpovědí svědků, které nechali předvolat sami žalobci a z nichž téměř všichni neoprávněně vnikli do vily Milada, považuje žalovaný za jednoznačně prokázané, že každý

z žalobců věděl, že neoprávněně vnikl do objektu, že ke vniknutí neměl souhlas vlastníka a naopak je zřejmé, že všichni očekávali následný konflikt s policií a neudělali nic proti tomu, aby ke konfliktu nedošlo, neboť právě konflikt s policií a následná medializace celé věci je to nejvhodnější, co se může po obsazení objektu stát, neboť takto jsou potom veřejně prezentovány názory žalobců široké veřejnosti. Žalobci potom po soudu žádají, aby určil, že zásah policie byl vůči žalobcům nezákonný, dále má soud určit, že zásah policie při bývalém squattu spočíval v neoprávněné výzvě k opuštění objektu bez právního důvodu. Policie ve svém vyjádření k žalobě písemně doložila, že o zásah byla žádána oprávněným zástupcem majitele, který k tomu měl jednoznačný mandát od vlastníka nemovitosti. Dokládá to kopie nájemné smlouvy a doložit to mohou oprávnění zástupci majitele, tedy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Navrhoval soudu předvolat nájemce pozemku v okolí vily, soud tak neučinil, má tedy za to, že jednoznačně doložil fakta, která prokazují, že o zásah byla policie požádána. To vyplývá i z kontextu spisového materiálu, z úředních záznamů. Nájemce pozemku si dovolil nesouhlasit s jejich veřejným projevem, žalobci však nepovažovali za důležité akceptovat názor majitele, zastoupeného nájemcem a rozhodli se ve vile neoprávněně setrvat. V průběhu dokazování žalobci pokládali otázky svědkům z řad policistů, zda byli o zásah požádáni, zda se majitel nacházel na místě. Je tedy třeba opět připomenout, že ano. Zástupce majitele vily na místě byl a žádal policii o zjednání klidu, pořádku a vyklizení neoprávněně obsazené vily. Písemné materiály žalovaný soudu doložil. Na základě uvedených skutečností a předložení písemných důkazů má za prokázané, že zásah policie nemohl být nezákonný, nemohla být dána neoprávněná výzva, resp. výzvy, které měly být dány bez právního důvodu, neboť právní důvod jednoznačně byl. Pořízené videozáznamy hovoří o tom, že policie zvolila smířlivý přístup, byl povolán vyjednávač, komunikoval s osobami, které se dopouštěly protiprávního jednání, upozorňoval je na možnost užití donucovacích prostředků, upozornil, že proběhne zákrok, všichni ve vile o této skutečnosti museli vědět a také se na případný zákrok náležitě připravili tak, že znemožnili jednotkám policie do vily vstoupit a aktivně policii ve vstupu bránili všemi možnými prostředky. Ze svědeckých výpovědí vyplynulo, že z vily byly na policisty házeny různé, dokonce zapálené předměty. Jen proto, že jsou pořádkové jednotky k těmto zákrokům vycvičené a bohužel dnes již také zvyklé na takové jednání, to nebylo před soudem více rozebíráno. Proti zasahujícím policistům byl použit hasicí přístroj. Pokud žalobci tvrdí, že na barikádu z hořlavých předmětů stříkali preventivně, potom měli spíše nepoužívat elektrocentrálu s benzínem. Je otázkou, jaký preventivní účinek může mít prášek na hořlavé předměty, které ještě nehoří. Policie řeší problémy aktivně, případ od případu a hlavně tehdy, pokud je problém ještě zvládnutelný. Na místo události se dostavovali další a další sympatizanti osazenstva vily, u kterých nebylo zřejmé, jak by postupovali, kdyby policie na místě nebyla. Zřejmě by se přidali k žalobcům, vnikli do objektu v počtu násobně vyšším, aby se připravili na střet s policií, protože to je prostě asi fajn si jen tak před létem zabojet s policií. Policie dostávala v minulosti mnohokrát sliby a mnohokrát tyto sliby nebyly dodrženy. Pokud by policie v tomto případě nekonala a neměla by konat ani v budoucnu, neví, kdo potom bude určovat hranice, co ještě je dům obsaditelný, kdykoliv a kýmkoliv a za jakýmkoliv účelem. Hranice jsou stanoveny již dnes a stanovil je zákon, který zmiňují žalobci v žalobě a ten je třeba dodržovat, citlivě vážit veškeré kroky, nepřekračovat pravomoci, neporušovat práva jiného. Smířlivý přístup policie je doložen, téměř 3 hodiny probíhala komunikace s osobami ve vile, přes veškerou snahu se je nepodařilo přesvědčit, aby vilu opustily. Pokud by policie nezasáhla, nikdo z přítomných ve vile nemohl zaručit, že vilu všichni opustí dobrovolně následující den. Takové záruky policie v minulosti dostávala a plněny nebyly. Bylo by třeba předvolat nájemníky okolních pozemků a studenty kolejí vysoké školy, kteří v minulosti, když byla vila obývána squatterem, žádali policii o pomoc. Bylo by třeba hovořit s poškozenými, o drobných krádežích v bezprostředním okolí, aby byl dokreslen stav, který

vnímala nikoliv policie, ale veřejnost v době, kdy vila fungovala jako kulturní centrum, jak je squattery obvykle uváděno. O razantní postup policii žádala také místní samospráva zastoupená starostou městské části. Neustále se tady hovořilo o lití benzínu, jestli tam benzín na tom místě byl nebo nebyl, v množství svědeckých výpovědí zaznělo, že byl. Policie nicméně ustoupila od používání výbušek poté, co zjistila, že byl benzín detekován, a to jak čichem, tak vizuálně. Mluvil o tom jeden ze svědků.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

K samotnému posouzení nezákonnosti tvrzených zásahů soud předesílá, že věc posuzoval a důkazy prováděl ve smyslu ust. § 82 s.ř.s. ve vztahu k jednotlivým žalobcům, kteří žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podali. Obecná tvrzení v žalobě posuzoval pouze z hlediska zjištění skutkového stavu věci.

Soud si byl vědom obtížnějšího postavení žalobců při dokazování jimi tvrzených důvodů nezákonnosti zásahu, neboť si z pochopitelných důvodů např. nemohli obstarat svůj videozáznam zákroku žalovaného uvnitř vily či na policejních služebnách. Umožnil jim proto navrhnout důkazy k prokázání svých tvrzení, přičemž tyto důkazy, pokud směřovaly k prokázání jejich újmy, také provedl. S přihlédnutím k ust. § 52 odst. 1 s.ř.s. soud k návrhu žalobců rozhodl o provedení důkazu svědeckými výpověďmi všech svědků squatterů účastníků akce (celkem 6 osob). K žalobci navrženým výsledkům svědků zasahujících policistů (celkem 25 osob) soud požádal žalovaného o specifikaci, který z těchto svědků zasahoval v době zákroku před objektem, v objektu či jinde (žádost soudu ze dne 10.4.2014). Na základě sdělení žalovaného (ze dne 28.4.2014) pak soud vybral svědky z řad policistů tak, aby byli pokud možno slyšeni velitelé a jednotliví policisté zakročující uvnitř i vně objektu, takže nakonec bylo slyšeno 8 zakročujících policistů a dále vedoucí družstva Hasičského záchranného sboru hlavního města Prahy (dále též HZS) a vedoucí týmu Záchranné služby hlavního města Prahy (dále též ZS). K tomu soud uvádí, že ve spisovém materiálu, který žalovaný na výzvu soudu k projednání věci předložil, a dále v listinných důkazech, které soud k návrhům žalobců (příloha k podání žalobců ze dne 20.5.2014), provedl, jsou zachyceny úřední záznamy o vyjádření se všech svědků policistů, které žalobci navrhovali, tedy i těch, jejichž důkaz svědeckou výpovědí soud neprovedl. V této souvislosti soud považuje za významné uvést, že neprovedl důkaz svědeckou výpovědí jednoho z velitelů zákroku npor. N., neboť jeho stanovisko a postup jako velitele zákroku je zachycen opakovaně v úředních záznamech, které jsou buď součástí správního spisu, nebo byly provedeny jako důkaz k návrhu žalobců (úřední záznam ze dne 1.7.2012-správní spis, úřední záznam ze dne 12.11.2012 k podání žalobců z 20.5.2014). Současně byl slyšen druhý z velících důstojníků npor. V. a soud proto považoval výslech npor. N. za nadbytečný. Z návrhu žalobců na provedení dokazování (podání ze dne 31.3.2014) soud provedl důkaz fotografiemi č. 1-14, lékařskými zprávami žalobců E. B., O.K. a O.H. Soud neprovedl důkaz lékařskými zprávami O. C. a O. S., neboť se netýkají prokázání nezákonného postupu policie ve vztahu k žalobcům. Byl proveden důkaz listinou daňovými doklady žalobce O.K. za koupi mikrofону a kabelu v celkové ceně 2 797 Kč a mikrofonního předzesilovače v ceně 118 €, proveden důkaz shlednutím DVD se třemi záznamy reportáží (Krimi plus, „squatterři obsadili vilu Milada“ a TN.CZ). Návrh na provedení důkazu odborným vyjádřením z oboru psychologie a policejní taktiky S. R. k prokázání nevhodnosti a nepřiměřenosti zásahu soud zamítl, neboť dospěl k závěru, že předmětem žaloby je posouzení právní otázky, zda se žalovaný dopustil nezákonnosti zásahu v jednotlivých bodech, a vypracování znaleckého posudku proto považoval za nadbytečné. Soud rovněž vyhověl návrhu žalobců na provedení důkazu fotodokumentací místa činu pořízenou poručíkem V. K. dle úředního záznamu ze dne

30.6.2012, tyto fotografie jsou založeny na č.l. 227-230 soudního spisu. Z důkazů, které žalobci navrhli v podání ze dne 20.5.2014, došlém soudu 21.5.2014 (viz. přílohy žalobců k tomuto podání) soud provedl důkaz shlédnutím DVD s reportáží ČT1, dále důkazy listinami, a sice časovým snímkem události ze dne 30.6.-1.7.2012, zpracovaným npor. N., dále důkaz fotografiemi zranění žalobkyně E. B. Neprovedl důkaz fotografiemi zranění svědka O. C., protože není žalobcem v této věci a nedomáhá se ochrany svých práv. Dále byly provedeny důkazy úředními záznamy zasahujících policistů J. K., velitele P. V., policistů A.S., R.K., velitele podporučíka R.H., policistů V. F., P.P., P.M., D.V., P.K., R.K., L.P., K.M., R.S., M. H., R.K., J. D., P. B. a úředním záznamem velitele npor. V. N.. Pokud žalobci v tomto podání poukazovali na nesrovnalosti ve výpovědích svědků policistů a hasiče ve vztahu k úředním záznamům připojeným k tomuto podání žalobců má soud za to, že rozdíly svědeckých výpovědí a obsahu úředních záznamů jsou dány odstupem času od doby, kdy byl záznam pořízen (zpravidla listopad 2012) a datem podání svědecké výpovědi před soudem (7.5.2014). Pokud si na použití výbušky při rozebírání barikády nevzpomněl svědek hasič, neznamená to, že jeho svědecká výpověď je z tohoto důvodu celkově nevěrohodná, jak žalobci v podání tvrdí.

K důkazním návrhům žalovaného (podání ze dne 13.6.2014 a návrhy při ú.j.) soud provedl důkaz výsledkem pracovníka ZS, svědka K., fotografiemi z místa činu pořízenými technikem policie V. na č.l. 227-230 soudního spisu (záznam ze dne 30.6.2012 zpracovaný vedoucím K.-správní spis), fotodokumentací předloženou žalovaným při ústním jednání 19.3.2014 od deníku Blesk. Ve zbytku soud návrhy žalovaného zamítl. Výslech nájemce pozemku neprovedl, neboť spisový materiál předložený žalovaným obsahuje listiny, ze kterých je zřejmé, kdo je vlastníkem pozemku, kdo je jeho nájemcem, skutečnosti, ze kterých vyplývá, že nájemce pozemku žádal policii o zákrok v souvislosti s obsazením vily žalobci a dalšími účastníky akce (výpis katastru nemovitostí, nájemní smlouva, sdělení MŠMT policii z 1.8.2012, výpis z hlášení linky 158, trestní oznámení ze dne 4.7.2012). Soud neprovedl k návrhu žalovaného ani důkaz rozhodnutím správních orgánů v jednotlivých přestupkových věcech žalobců, neboť skutečnost, že správní řízení byla proti žalobcům o jejich přestupku zahájena a že byla vydána rozhodnutí v těchto věcech, vyplývá z obsahu správního spisu (oznámení přestupku ze dne 16.7.2012, sdělení MČ Praha 8, úřadu městské části ze dne 1.2.2013). Soud proto provedení těchto důkazů považoval pro zjištění skutkového stavu za nadbytečné, neboť dosud provedené důkazy k jeho zjištění byly dostatečné. Pro úplnost soud dodává, že vyšel ze skutečností, které vyplývají z obsahu spisového materiálu, který žalovaný na vyžádání soudu předložil (podání žalovaného došlé dne 18.10.2013-trestní spis č. KRPA-16986/TČ-2013-001313, trestní spis č. ORIII-37983/TČ-2012-001313).

Po provedeném řízení a rozsáhlém dokazování soud zjistil následující skutkový stav:

Ze zprávy Policie ČR (poznatek o konání akcí dne 30.6.2012 a 1.7.2012 ze dne 28.6.2012 – správní spis) byl žalovaný informován o tom, že by se dne 30.6.2012 měl v Praze uskutečnit třetí ročník vzpomínkové akce FOOD NOT BOMBS-poslední předprázdninové rozdávání, které se má konat k třetímu výročí vystěhování squatu Milada. Akce je plánována od 16 hod. v prostoru vysokoškolských kolejí Praha-Troja v blízkosti bývalého squatu Milada a měla být vyplněna vegan piknikem, nohejbalem, basketbalem. Svolavatel akce nebyl znám, mělo se jednat o akci na akademické půdě (víceúčelové sportovní zařízení) a tím tedy nemělo dojít k zabránění veřejného prostranství, celkový počet účastníků na místě byl odhadován do padesáti osob.

Žalovaným byl proto přijat „plán bezpečnostního opatření zajištění formou zvýšeného výkonu služby k zajištění klidu a veřejného pořádku v souvislosti s konáním akce FOOD NOT BOMBS – vzpomínkové akce k třetímu výročí vystěhování squatu Milada, Praha 8, ulice Pátkova dne 30.6.2012, která se bude konat v době od 14 hod. do odvolání“ (Policie ČR, Obvodní ředitelství policie Praha III místní oddělení Vysočany dne 28.6.2012, č.j. ORIII/ČJ-2012-001320-správní spis), kde byl jako velitel opatření ustanoven npor. Bc. Š. B. Jeho úkolem bylo zajištění instruktáže nasazených hlídek (MOP Kobylisy, MOP Jarov, MOP Kyje) a kontrola výkonu služby s cílem zajistit klid a veřejný pořádek v okolí vily Milada. Zvýšený dohled nad veřejným pořádkem probíhal v časovém rozmezí od 14:00 do 20:00 hod. ze strany MOP Kobylisy, po celou dobu byl monitoring bez závad (úřední záznam žalovaného ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-7/PŘ-2012-001313-K).

Vlastní akce proběhla asi od 16:00, účastnilo se jí asi 50 účastníků.

Podle vyjádření zástupkyně žalobců (trestní oznámení k vrchní státní zástupkyni JUDr. Lence Bradáčové ze dne 22.8.2012, došlé Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze dne 30.8.2012 – správní spis) bylo smyslem akce upozornit nejen na to, že se s domem od jeho násilného vyklizení nic neděje, odpovědné osoby ho nechávají chátrat a dům je v horším stavu než před jeho vyklizením, ale též poukázat na společenský problém dostupnosti bydlení, obzvláště v dnešní době krize, kdy je na jedné straně stále více lidí bez domova se všemi z toho vyplývajících důsledky, na druhé straně existuje řada opouštěných domů, které majitelé úmyslně nechávají chátrat. Každý rok se proto ve výročí vyklizení squatu Milada konal v jeho blízkosti piknik a sportovní turnaj a policie tyto aktivity vždy monitorovala. I letos (míněno 30.6.2012) vzpomínkovou akcí tvořil piknik se sportovním turnajem v nohejbalu a fotbalu, vaření jídla v rámci skupiny „FOOD NOT BOMBS“, autorské čtení, hudební produkce. Policie opět akci monitorovala. Účastníci se letos pod vlivem nostalgie po dříve fungující obyvatelné vile, která fungovala nejen jako bydlení, ale též jako sociální centrum s mnoha kulturními a benefičními aktivitami a která byla svévolně bez jakéhokoliv soudního rozhodnutí násilně vyklizena a poničena za účasti a podpory policie, během akce se kolem 21 až 22 hod. spontánně rozhodli, že se do vily přemístí i s hudební technikou a svými věcmi (uvedené vyplývá též z obsahu žaloby a svědeckých výpovědí např. svědka S., svědkyně Š., Mgr. B.).

Podle záznamu operačního střediska OŘ Praha III (zařazeno 1.7.2012 v 19,40 hod. – správní spis) bylo v 21:46 hod. na linku 158 oznámeno, že asi 30 osob nepovoleně vniká do vily Milada za pomoci žebříků přes balkon. Na místo byly vyslány hlídky PMJ, KŘP, HMP, MOP OŘ Praha III, za VSOŘ Praha III npor. Bc. Š. B. jako velitel opatření, následně na základě požadavků na místo vyjel tým vyjednávačů, SPJ KŘP HMP, zásahová jednotka KŘP HMP, následně pak ZŘOZ Praha III plukovník P. H., za OZOZ plukovník J. Na místě byl nájemce vily M. L., který po policii požadoval narovnání protiprávního stavu. Podle úředního záznamu (ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-6/PŘ-2012-001313-K) byla dne 30.6.2012 v 21,48 hod. do ulice Pátkova 3/2136 Praha 8 Libeň, kde má docházet k vniknutí asi 30 osob do objektu, konkrétně do neobývané vily Milada (dále též vila), vyslána hlídka policie, která na místo dorazila v 21,53hod., přičemž v tu dobu se již na místě nacházely další hlídky. Na místě byl přítomen nájemce objektu, okolních pozemků a současně oznamovatel celé události, později ztotožněn podle § 63 odst. 2 písm. d) zákona o policii, který hlídce sdělil, že objekt i s pozemky má pronajaté od MŠMT, a to na smlouvu každého půl roku se prodlužující. Majitelem objektu a pozemku je Česká republika. M. L. jako oznamovatel byl celou dobu akci přítomen a po Policii ČR požadoval, aby osoby nacházející se v „jeho“ objektu byly

vykázány. Nájemce byl dne 1.7.2012 telefonicky vyrozuměn o vyklizení objektu s tím, že provede zajištění.

Podle protokolu o trestním oznámení (ze dne 4.7.2012, č.j. ORIII-37983-4/TČ-2012-001313-K-správní spis) sdělila E. B. k věci K. a spol. – neoprávněný zásah do práv k domu, poškození věci, že má od 1.7.2009 v pronájmu vilu Milada na ulici Pátkova v Praze 8, a to v současné době od Ministerstva školství (dále též MŠMT), pronajáté má pozemky a podle smlouvy má povinnost zabezpečit budovy na nich proti neoprávněnému vniknutí, zabránění úrazu apod. Proto zazdili vchody, zamřížovali a zatloukli okna v přízemí a zazdili sklepní okna. Dne 30.6.2012 okolo 20:00 jim sousedé přišli říct, že do vily zase někdo vniknul, šla se proto se známými podívat a zjistila, že do vily vniklo asi 30 osob tak, že vypáčily mříž u balkonových dveří a vybouraly zazděné okno v prvním patře, čímž jí byla způsobena škoda v předběžné výši asi 8 000 Kč. V té chvíli se na místě již nacházela hlídka Policie ČR a věc již byla v řešení policie. Při zásahu policie byl vybourán zazděný vchod, čímž jí byla způsobena následná škoda v předběžné výši 4 000 Kč, další poškození v budově nebylo, paní E. B. tak byla způsobena celková škoda ve výši 12 000 Kč. Dále jí byla ze strany osob, které vnikly do vily, poškozena střecha, v jak velkém rozsahu neví, tím by však bylo poškozeno MŠMT.

Podle výpisu z katastru nemovitostí (správní spis) je vlastníkem vily a přilehlých pozemků Česká republika s právem hospodařit s majetkem státu náležejícím MŠMT od 1.1.2012 (sdělení MŠMT ze dne 1.8.2012, č.j. MŠMT-31592/2012-65-správní spis). Vlastní objekt vily není pronajat, pouze okolní pozemky na základě nájemní smlouvy ze dne 26.6.2009, kterou uzavřela zrušená rezortní organizace Ústav pro informace ve vzdělávání (dále též UIVV) s nájemcem QUAD RACING KLUB AČR, zastoupený E. B. Po zrušení UIVV k 31.12.2011 práva a závazky z nájemní smlouvy přešly na MŠMT. Nájemce podle smlouvy není oprávněn objekt vily Milada užívat, zavázal se ale, že neumožní třetím osobám přístup do objektu. Z tohoto důvodu nájemce zajistil po obsazení objektu třetími osobami a následném policejním zásahu (pozn. v r. 2009) opětovné zazdění vchodových dveří, náhradu vzniklé škody bude požadovat sám. Uvedené vyplývá též ze smlouvy na nájem pozemku (ze dne 26.6.2009-správní spis), kde je v článku II. bod 1. závazek nájemce nevyužívat budovy na pozemku žádným způsobem a neumožnit jejich využívání ani třetím osobám. Nájemní smlouva byla stranami opakovaně prodlužována, od roku 2012 bylo postupováno v souladu s § 676 občanského zákoníku účinného do 31.12.2013 (konkludentní prodlužování nájmu).

Podle vyjádření žalovaného k žalobě byl vztah obou subjektů, tedy nájemce pozemků a MŠMT, policii v době zásahu zřejmý. Vlastník nemovitosti delegoval monitoring vily na nájemce právě pro případ, který nastal, tedy neoprávněné vniknutí do objektu, což také potvrdil svým přípisem ze dne 1.8.2012. Osoby se neoprávněně pohybovaly jak ve vile, tak na pozemcích v okolí vily, na místě byl policií zřízen štáb opatření, který se snažil situaci nekonfliktně vyřešit a přesvědčit squattery k dobrovolnému opuštění vily (vyjádření žalovaného ze dne 10.10.2013 – soudní spis č.l. 83 a násl.).

V průběhu večerních hodin, okolo 21.až 22. hod., dne 30.6.2012 (úřední záznam ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-6/PŘ-2012-001313-K, úřední záznam z téhož dne č.j. ORIII-37706-7/PŘ-2012-001313-K, vyhodnocení kamerového záznamu SPJ ze dne 24.7.2012, č.j. ORIII-37983/TČ-2012-001313, vyhodnocení kamerového záznamu Letecké služby ze dne 24.7.2012, č.j. ORIII-37983/TČ-2012-001313, důkazy shlednutím DVD záznamů SPJ, Letecké služby, DVD žalobců, vyjádření žalobců a žalovaného, výpovědi svědků, časový

snímek události a úřední záznamy v příloze žalobců k podání z 20.5.2014 - soudní spis) se žalobci s ostatními squatterry (asi 30 osob) rozhodli pod vlivem nostalgie po dobře fungující obyvatelné vile přemístit z pozemků okolo vily, kde probíhala jejich vzpomínková akce, do vily i s hudební technikou a svými věcmi. Učinili tak za pomoci žebříku, který někdo z nich opatřil, přes balkon v prvním patře, neboť dveře a spodní okna domu byly zazděné.

Žalobci a ostatní squatteři poté pokračovali v koncertu uvnitř vily. Část účastníků akce zůstala před vilou, bubnovala, komunikovala s přítomnou policií a předávala informace lidem uvnitř domu. Někdo ze squatterů uvnitř vily mezitím ověsil balkon a okna v prvním patře domu transparenty s nápisy („3 roky a dost“, „milujeme Miladu“, „CKF“) a vlajkami, neboť v době okolo 23:00 hod., kdy započalo vyjednávání týmu policejních vyjednávačů, byl již balkon (a okna) ověšen (DVD žalobců-Krimi plus čas 00,05 a 1,46 hod, DVD SPJ čas 00,09-00,40 hod).

Před zahájením vyjednávání osoby z vily házely po policistech různé předměty (svědek nrap. J. HZS). Je slyšet nadávka jednoho ze squatterů z balkonu domu (DVD žalobců Krimi plus čas 1,41 a 1,49).

V době započetí vyjednávání (čas okolo 23,00 hod.) je v bezprostřední blízkosti vily množství civilních osob a policistů (DVD SPJ, DVD žalobců k jejich podání z 31.3.2014 Krimi plus).

V průběhu vyjednávání je ze strany vyjednávacího týmu Policie zřejmá snaha o smírné vyřešení situace. Vyjednávači jednali zdvořile, trpělivě, ve snaze domluvit se (DVD Policie čas 1,20 hod), chtěli, aby někdo ze squatterů sestoupil níže a nemuseli tak komunikovat přes megafon, navrhli domluvu po telefonu, žádali, aby byl koncert ukončen o půlnoci s tím, že jinak bude následovat policejní zákrok. Na stanoviska zástupců squatterů reagovali policisté vstřícně- k jejich poukazům na nebezpečí při opuštění vily ve tmě, nabízeli osvětlení, pomoc při opuštění objektu a odnášení věcí (DVD Policie čas 1,00 a dále). Žalobci však přesto s návrhem policie nesouhlasili. Na opakovanou výzvu k opuštění s tím, že jinak musí počítat se zákrokem a použitím donucovacích prostředků, uváděli, že se do půlnoci rozhodnou a dají vědět. Obdobně vystupoval vyjednávací tým policie i při druhém vyjednávání (DVD SPJ čas 3,22 hod. a dále), vysvětloval, že si majitel, resp. nájemce, nepřeje, aby byli ve vile a že mají jeho stanovisko, nájemce byl ostatně přítomen na místě samém (úřední záznam z 3.7.2012, protokol o trestním oznámení ze dne 4.7.2012 – správní spis), opakovaně se dotazoval, kdy squatteři opustí vilu.

Naproti tomu je ze strany squatterů patrný lehkovážný postoj k situaci. Na nabídku policie, aby sestoupili níže a jednali případně prostřednictvím mobilního telefonu, jejich zástupci uvedli, že na balkoně dobře slyší, mobilní telefon nevlastní (DVD SPJ čas 1,20), ač se podle žaloby a provedeného dokazování (výsledky svědků-účastníků akce) o snaze policie vyjednat s nimi dozvěděli právě z mobilního telefonu, uvedli, že nemohou vilu opustit, protože mají mnoho věcí a není dostatek světla, nabídku pomoci v tomto směru od policie bez dalšího odmítli, opuštění objektu oddalovali tím, že své stanovisko sdělí do půlnoci, snažili se policii zdržet. Při druhém vyjednávání (DVD SPJ čas 3,23 hod) poukazovali na důvody vzpomínkové akce s tím, že chtějí naplnit její protestní a kulturně politický smysl, policie má vyřídit majiteli, že se ještě baví, přišli si udělat koncert, užít si vily, která jim chybí, domu neublíží, ráno odejdou, jednání policie považovali za policejní buzeraci za peníze „vašeho“ státu, prostor vily hodlali opustit nejdříve za svítání, na opakovanou výzvu, kdy z vily

odejdou, odkázali na poradu s „kolektivem“, stanovisko policie považovali za nelidské a nefér s tím, že jejich stanovisko se také nemění.

Celkem byly v čase okolo 23:00 až do 00:40, tj. od zahájení vyjednávání do započetí zákroku, dány vyjednávači squatterům dvě výzvy k opuštění objektu. V souladu s ust. § 10 odst. 5 zákona o policii byla použita slova „Jménem zákona opusťte prostor, jestliže tohoto neuposlechnete, bude použito donucovacích prostředků“.

Dva účastníci akce vilu před zákrokem opustili, byli zadrženi policií, zkontrolována jejich totožnost a posléze byli odvezeni na MOP (svědek P.B., DVD SPJ čas 14,18).

Protože nebyla ani opakovaná výzva policie squattery vyslyšena, započal před jednou hodinou ranní v noci z 30.6. na 1.7.2012 zákrok policie pod jednotným velením podle § 2 ve spojení s § 59 zákona o policii (časový snímek události, npor. N.-příloha podání žalobců z 20.5.2014). Zvenku byl objekt z důvodu bezpečnosti osvětlen policejním vrtulníkem (DVD Letecké služby a jeho přepis – správní spis). Při příchodu policie k vile je zjevné, že jsou policisté ve služebním stejnokroji s označením na zádech nápisy „Policie“, na pravém předloktí je nejasně vidět nášivka (DVD SPJ čas od 6,00 hod, DVD žalobců Krimi plus čas 00,55, 1,11, 1,54,2,08). Nejprve se policisté pokusili o násilný vstup vybouráváním zadržného vchodu beranidlem (DVD SPJ čas od 6,28 hod), přitom měli v souladu s § 12 odst. 1 na služebním stejnokroji viditelné identifikační číslo (DVD SPJ čas 8,15“ 8,37 hod), nato policisté sdělili, že budou provádět násilný vstup do budovy. Po proražení zdi vstoupili do budovy, ohledali sklep, přízemí a zjistili, že byla na schodišti do prvního patra squattery vybudována barikáda pomocí dřevěných desek, starého nábytku, sutě apod., která byla průběžně doplňována tak, aby byl postup policie ztížen (žaloba, svědci O.M. a B.Š., DVD SPJ čas 10,50). Při vstupu policie do objektu se na barikádě nacházelo několik osob-squatterů, byl cítit benzín, pravděpodobně z centrály, která byla zdrojem pro hudební produkci nebo od polití barikády squattery (DVD SPJ čas 7,30“7,41, sv. výpovědi). Helmy policistů jsou opatřeny identifikačními čísly, helmy příslušníků HZS jmény (DVD SPJ 8,29“10,50 hod). K odstranění barikády bylo použito nejen technických prostředků policie, ale i prostředků HZS (motorová pila) a samotných příslušníků HZS (dále též hasičů). Jejich použití předchází opětovné upozornění squatterům, že bude proveden násilný vstup, a to i motorovou pilou s tím, že v záloze je hasicí přístroj. Při snaze udělat otvor v barikádě a rozebrat ji byli dva policisté zraněni (ppor.H., prap. K.), někdo ze squatterů jim přišlápl ruku nebo jim na ni spadl těžký předmět (svědek K., výpovědi účastníků akce) Po vytvoření otvoru použila policie k odvedení pozornosti-zadýmení prostoru, zásahové výbušky. Ze strany squatterů naproti tomu došlo k použití hasicího přístroje. Na doporučení HZS (výpovědi svědků policistů, výpověď sv. K. z HZS) policie upustila od další snahy proniknout do vily touto cestou a vstoupila do vily z jiné strany objektu za použití výsuvného žebříku zapůjčeného od HZS. Přitom došlo znovu k použití výbušky (výbušek) k odvedení pozornosti-zadýmení prostoru a k vlastnímu zákroku. Squatteři při něm byli vyzváni, aby si lehli na zem a podrobili se postupu policie při vyklizování objektu (DVD SPJ čas 12,40 hod., výpovědi svědků), což učinili. Ve vile byla špatná viditelnost nejen proto, že byla noc, nefungovala světla, ale i v důsledku zadýmení.

Podle policií opatřené fotodokumentace, výpovědi svědků, DVD žalobců, DVD Letecké služby (čl.227-230 soudního spisu, úřední záznam por. K.-správní spis, svědecké výpovědi účastníků akce a policistů, Krimi plus čas 3,55 a 4,24, DVD k podání žalobců ze dne 20.5.2014 „Události“ čas 1,09) byla vila ve zchátralém stavu, s folií zakrytou střechou, vytlučenými okny, uvnitř v domě a na schodišti, po kterém byli squatteři následně vyváděni,

panoval velký nepořádek, byla zde suť, starý nábytek, rozbité sklo, prkna, kabely, dráty, hadry apod.

V mezidobí bylo zjištěno, že se asi 10 osob nachází na střeše vily (DVD SPJ čas 14,34, DVD Letecké služby, výpovědi svědků).

Squatterři byli postupně vyváděni z prvního patra ven po schodišti, na kterém se nacházely shora popsané zbytky barikády, za špatných světelných podmínek, v předklonu s rukami za zády -v tzv. páce - byli předáváni mezi jednotlivými policisty až před dům. Tam byli dalšími policisty převzati ke zjištění totožnosti podle § 63 odst. 1,2 zákona o policii. Pokud se některé z vyvedených, nepodařilo identifikovat (ze žalobců O. K.), byli označeni číslem fixem na ruku.

Vyvádění squatterů z vily a následným úkonům policie byli v jejich blízkém okolí kromě policistů a zdravotníků přítomni civilisté, zástupci médií a příslušníci HZS, někteří z přítomných natáčejí na videokamery (výpovědi svědků, DVD SPJ, DVD žalobců Krimi plus).

Přítomní zdravotníci vyvedené postupně prohlíželi z vlastní iniciativy, z podnětu policie nebo z podnětu účastníků akce. Provedli ošetření drobných poranění a úrazů osob z vily (z žalobců u O.H.) a policistů (celkem dva zranění policisté-ppor.H. a prap.K.), podle výsledku vyšetření byli případně odváženi k dalšímu ošetření do nemocnice. Odvezen byl jeden policista (ppor.H.) a čtyři squatterři, včetně žalobce O. H. (správní spis, výpověď svědka K., inspektora provozu ZS, výpovědi svědků-policistů a účastníků akce, DVD SPJ čas 15,34, DVD žalobců Krimi plus čas 1,57).

Policisté se k vyvedeným squatterům chovali klidně, profesionálně, bez známek agrese, byli označeni identifikačními znaky. Vyvedení squatterři v klidu přistupovali k policejnímu vozidlu (dále též anton), v případě potřeby se obraceli a komunikovali s policisty, jednali a chovali se klidně, bez emocí, byť opření o anton, mohli se otočit a domlouvat se s přítomnými policisty, obléknout se, zjistit jejich identifikační znaky (DVD SPJ čas 14,49, 15,34, 16,22, DVD žalobců Krimi plus čas 1,44, výpověď svědka J. z HZS). Nikdo z přítomných policistů nemluvil vulgárně, hanlivě.

Před odjezdem antonu jeden ze squatterů požádal o možnost vymočít se, policisty byl odkázán na možnost učinit tak na MOP, kam bude za několik minut odvezen. Krátce na to se squatter vymočil z auta před stojící policisty.

Následně byli vyvedení squatterři odvezeni na jednotlivá MOP, během cesty se v antonu vymočila další ze squatterů (sv. M.).

Žalobci O. H. a O. K. byli zajištěni, omezeni na osobní svobodě a posléze eskortováni na MOP Kobylisy z důvodu ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii (žalobce H. až po ošetření v Nemocnici na Bulovce). V čase okolo 5:30 hod. byli propuštěni na svobodu se všemi svými věcmi. Vyvedené osoby byly předvedeny na jednotlivá MOP k podání vysvětlení podle ust. § 61 odst. 1, písm. a) citovaného zákona pro podezření ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona, neboť neuposlechli zákonných výzev zakročujících policistů (úřední záznam ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-7/PŘ-2012-001313-K, záznamy o omezení osobní svobody žalobců ze dne 1.7.2012, úřední záznamy o zajištění žalobců ze dne 1.7.2012-správní spis).

Zákrok policie skončil okolo třetí hodiny ranní. Poté byl celý objekt zajištěn a znovu probíhalo jednání policejních vyjednávačů, tentokrát s osobami na střeše vily (DVD SPJ čas 17,02). Protože odmítaly místo opustit, bylo z důvodu jejich bezpečnosti od dalšího přesvědčování upuštěno. Okolo půl páté hodiny ranní odjela většina jednotky SPJ na základnu, na místě zůstaly dvě vozidla (časový snímek události ze dne 30.6.-1.7.2012, nadporučík N. - příloha žalobců k podání z 20.5.2014).

V průběhu ranních hodin dne 1.7.2012 se část policií propuštěných squatterů vrátila k vile, dva squatteré dobrovolně opustili střechu (mezi nimi žalobce M.Đ.), byli odvedeni v předklonu s rukami za zády, v klidu, bez emocí, za přítomnosti civilních osob (DVD žalobců Krimi plus čas 3,46, DVD žalobců „Squatteré obsadili vilu Milada“ čas 1,52). Poté byli zajištěni a převezeni na MOP. Během dopoledne se u vily začali scházet příznivci squatterů (cca 25 osob), kteří se snažili zprovoznit hudební systém. Po informaci od Policie, že je na akademické půdě zakázána hudební produkce, od této činnosti upustili. S příznivci squatterů probíhalo vyjednávání, policie nemohla vyhovět jejich požadavku, aby z místa odjela. Ve 14:28 hod. střechu opustila další osoba, která byla rovněž zajištěna a převezena na MOP. V odpoledních hodinách (okolo 15 hod.) došlo ke zprovoznění hudebního systému na pozemku vedle školy. Ubytování na vysokoškolských kolejích si začali hned stěžovat. Příznivci squatterů na výzvy k ukončení produkce nereagovali. Na místo byl proto pozván starosta Městské části Praha 8, který na základě informací z místa a Magistrátu hl.m. Prahy rozhodl, že akce je nezákonná a požádal policii o zákrok. Ten proběhl v 16:48 bez použití donucovacích prostředků. Účastníci akce byli prolustrováni a po diskuzi o oprávněnosti zákroku dobrovolně odešli. Po vyjednávání velitele opatření s přítomnými opustili zbylí squatteré (6 osob) střechu vily - bylo jim přislíbeno a policií posléze umožněno, odvézt si za spolupráce policistů SPJ věci z vily svým vozidlem. Jeden ze squatterů, který střechu opustil, přistavil vozidlo, věci byly naloženy a squattery odvezeny (DVD žalobců „TNCZ“ čas 0,36, 1,06). Poté vilu opustili všichni, kteří ji neoprávněně obsadili. Jednou z posledních osob byla žalobkyně E.B., která do té doby seděla na střeše vily, bez jakýchkoli známek bolesti po tvrzeném policií způsobeném zranění (DVD žalobců „Squatteré obsadili vilu Milada“ čas 1,33). Byla zajištěna policií dne 1.7.2012 v 19:36 hod. Podala vysvětlení u MOP Bohnice, kdy využila svého práva nevypovídat. Podání vysvětlení bylo ukončeno téhož dne v 19:51 hod. (úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37793-1/PŘ-2012-001315-správní spis, vyjádření žalobkyně při ústních jednání před soudem).

Po opuštění budovy okolo 19 hod. dne 1.7.2012 byly všechny osoby prolustrovány a následně hlídkami PMJ rozvezeny na MOP Bohnice, Kobylisy a Libeň k podání vysvětlení pro neuposlechnutí výzvy. Vzhledem k předpokládanému možnému návratu osob k vile byla opatření v okolí budovy prodloužena do ranních hodin dne 2.7.2012 (úřední záznam ze dne 3.7.2012, č.j. ORIII-37983-2/TČ-2012-001313-K-správní spis).

Při zákroku byly použity donucovací prostředky (§ 52 písm. a), l) hmaty, chvaty a zásahová výbuška, o čemž byl pořízen úřední záznam (ze dne 1.7.2012, č.j. KRPA-83817-3/ČJ-2012-0000PJ) na základě rozhodnutí velitele zakročující jednotky npor. N. (§ 59 odst.1).

Z obsahu spisového materiálu dále vyplynulo, že s žalobci byla vedena přestupková řízení ve věci spáchání přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, v nichž byli žalobci E.B., O.H. a O.K. uznáni vinnými, rozhodnutí nabyla právní moci, u žalobce M.Đ. ke dni podání sdělení Úřadem Městské části Praha 8 řízení dosud probíhalo. Ve všech případech byl vydán příkaz o uložení pokuty, všichni obvinění byli uznáni vinnými z přestupku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, v jednání jsou dosud ti, kteří

podali odpor proti příkazu, neboť některým se příkaz o uložení pokuty nepodařilo zatím doručit, a proto nenabyl právní moci (oznámení o přestupku ze dne 16.7.2012, č.j. ORIII-37706-16/PŘ-2012-001313-K MOP Kobyličky, sdělení Úřadu Městské části Praha 8, odbor občanskoprávní, přestupkové oddělení, ze dne 1.2.2013, č.j. MCP8005266/2013-správní spis).

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle ust. § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích v rozhodném znění se na úseku přestupků proti veřejnému pořádku přestupku dopustí ten, kdo neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

Podle ust. § 2 zákona o policii v rozhodném znění policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

Podle ust. § 9 téhož zákona policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.

Podle ust. § 10 odst.1,5 téhož zákona v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. (5) Pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zákrok“), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.

Podle ust. § 11 písm. a),c) téhož zákona policista a zaměstnanec policie jsou povinni

a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma,

c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Podle ust. § 12 odst. 1,2 téhož zákona při provádění úkonu je policista povinen prokázat svou příslušnost k policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo. Zaměstnanec policie je při provádění úkonu povinen prokázat svou příslušnost k policii průkazem zaměstnance policie se zřetelně viditelným identifikačním číslem. (2) Pokud povaha nebo okolnosti úkonu neumožňují prokázat příslušnost způsobem podle odstavce 1, prokáže policista svou příslušnost k policii ústním prohlášením „policie“; to neplatí, brání-li povaha nebo okolnosti úkonu také ústnímu prohlášení. Způsobem podle odstavce 1 se policista prokáže ihned, jakmile to okolnosti úkonu dovolí.

Podle ust. § 26 odst. 1 písm. f) téhož zákona Policista je oprávněn zajistit osobu, která f) byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Podle ust. § 33 odst.4 téhož zákona osoba umístěná v cele má právo na přiměřený odpočinek včetně spánku, na poskytnutí nezbytných léků a zdravotních pomůcek, dostatečný přístup k vodě a toaletě, jakož i na provedení základní hygieny. Dále má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech.

Podle ust. § 52 odst. 1 písm. a), l) téhož zákona donucovacími prostředky jsou a) hmaty, chvaty, údery a kopy, l) zásahová výbuška.

Podle ust. § 59 odst. 1 téhož zákona při zákroku pod jednotným velením rozhoduje o použití donucovacího prostředku a zbraně velitel zakročující jednotky. O použití donucovacího prostředku a zbraně může na místě zákroku rozhodnout také nadřízený tohoto velitele, který tímto rozhodnutím přebírá velení do ukončení zákroku. Rozhodnutí velitele zakročující jednotky a jeho nadřízeného o použití donucovacího prostředku nebo zbraně musí být zadokumentováno záznamovou technikou se zvukem nebo v listinné podobě.

Podle ust. § 61 odst. 1 písm. a) téhož zákona policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele.

Podle ust. § 95 odst. 1 téhož zákona stát odpovídá za škodu způsobenou policií v souvislosti s plněním úkolů; to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala.

Podle ust. § 114 téhož zákona je každý povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat.

Podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva) nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

Podle čl. 10 odst. 1 Úmluvy každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společenstvem.

Podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listina) každý má právo vlastnit majetek. Vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Dědění se zaručuje.

Soud o věci uvažil takto :

Právní nauka mluví o bezprostředním zásahu v souvislosti se správní činností k odvrácení nebezpečí, které bezprostředně ohrožuje na právech chráněné zájmy. Touto činností tak veřejná správa zasahuje do právních poměrů osob, které toto ohrožení vyvolaly, popřípadě třetích osob a omezuje je v jejich právech. Vedle zásahu spočívajícího v pravomocném rozhodnutí ve věci samé, které může soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zrušit, je tak nutno dovozovat i jiný zásah, za který judikatura považuje zpravidla jednorázový, protiprávní a zároveň protiústavní útok orgánů veřejné moci vůči veřejným subjektivním právům, který v době útoku představuje trvalé ohrožení po právu

existujícího stavu, nemá však podobu rozhodnutí. Musí se jednat o přímý zásah do právní sféry (porušení práva na sféru osobní svobody, práva na ochranu vlastnictví, nepřípustné omezení subjektivního veřejného práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, zásah do práva na soukromí a případně též do dobré pověsti, v rozporu s právem na respektování obydlí). Takový jiný zásah soud nemůže zrušit, může však orgánu veřejné moci zakázat, aby v porušování dotčeného práva pokračoval (rozsudek NSS ve věci sp.zn. 5Aps 2/2007).

Do účinnosti novely s.ř.s. (zákon č. 150/2002 Sb.) provedené zákonem č. 303/2011 umožňoval s.ř.s. napadnout žalobou pouze existující zásah, resp. zásah, jehož důsledky trvají nebo hrozí jeho opakování. Pokud zásah skončil, byl soud povinen řízení o žalobě zastavit (§ 86 s.ř.s.). Domáhal-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný, jednalo se o žalobu nepřípustnou (§ 85 s.ř.s.). Ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. upravující výrok soudu s určovacím výrokem vůbec nepočítal. Citovaná novela zavedla nové oprávnění soudu vydat kromě výroku naplnění (přikazujícího či zakazující) též výrok určovací (někdy označovaný jako deklaratorní či akademický), jímž by soud určil, že zásah byl nezákonný.

V projednávané věci se žalobci domáhali určení, že zásah Policie ČR ve dnech 30.6. a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze byl vůči žalobcům, který spočíval v neoprávněné výzvě k opuštění objektu bez právního důvodu, bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití, ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví, v bezdůvodném ničení věcí žalobců, v ponižujícím zacházení, v neoprávněném omezení osobní svobody, v bránění identifikace policistů a v neoprávněném omezení práva na svobodu projevu, nezákonný.

Při věcném posouzení žaloby soud vyšel z rozsudku NSS ve věci sp.zn. 2Aps 1/2005 ze dne 17.3.2005, který pro shledání důvodnosti podané žaloby vyžaduje kumulativní splnění šesti podmínek:

Žalobce musí být přímo (první podmínka) zkrácen na svých právech (druhá podmínka) nezákonným (třetí podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením (zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (čtvrtá podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (pátá podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (šestá podmínka). Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout. Domáhá-li se žalobce pouze akademického (určovacího) výroku, šestá podmínka odpadá a není třeba ji zkoumat (rozsudek NSS ve věci sp.zn. 1Afs 60/2014).

Soud se nejprve zabýval návrhem žalobců na určení, že nezákonným byl zásah žalovaného ve dnech 30.6. a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze vůči žalobcům, který spočíval v *neoprávněné výzvě k opuštění objektu bez právního důvodu*.

Časově lze vymezit tvrzený zásah od doby vyjednávání žalovaného s žalobci a ostatními squatter, tj. cca od 23:00 dne 30.6.2012, do cca 5 hod. 30 min. dne 1.7.2012, kdy byli jednotliví žalobci propuštěni z policejních služeben. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že v době podání žaloby a tím méně v době vydání rozhodnutí soudu, zásah již netrval. Žalobci se tak domáhali vydání tzv. akademického výroku, tj. určení, že zásah byl nezákonný.

Soud k tomu s ohledem na shora popsany skutkový stav má za prokázané, že se žalobci svévolně, bez dohody s vlastníkem objektu MŠMT a proti vůli oprávněného nájemce okolních pozemků, který byl nájemní smlouvou zavázán neumožnit vstup ani užívání vily třetím osobám, rozhodli ve večerních hodinách dne 30.6.2012 vilu Milada obsadit a přes opakovanou výzvu žalovaného objekt odmítli opustit. Do vily vstoupili za pomoci žebříku, který někdo z nich opatřil, přes balkon v prvním patře, neboť dveře a spodní okna domu byla zazděna. Soud proto považuje za nevěrohodné tvrzení žalobců, že se jednalo o spontánní akci. Tvrzení žalobců vyvrací skutečnost, že v bezprostřední blízkosti vily je budova vysokoškolských kolejí a je nepravděpodobné, že by u ní byl přistaven tak vysoký žebřík k volnému použití. Sama policie si totiž později k zákroku musela visutý žebřík ke vstupu do vily přes balkon zapůjčit od HZS. Tomu, že se squatteré na násilné vniknutí do vily připravovali, nasvědčuje i to, že po jejím obsazení rozvěsili na balkon a z oken velké transparency a vlajky, které si stěží mohli bez předchozí přípravy narychlo vyhotovit z věcí ve zchátralé a tři roky neobývané vile.

Z provedeného řízení vyplynulo, že vyjednávači policie jednali zdvořile, trpělivě, ve snaze domluvit se (DVD Policie čas 1,20 hod), chtěli, aby někdo ze squatterů sestoupil níže a nemuseli tak komunikovat přes megafon, navrhli domluvu po telefonu, žádali, aby byl koncert ukončen o půlnoci s tím, že jinak bude následovat policejní zákrok. Na stanoviska zástupců squatterů reagovali vstřícně- k jejich poukazům na nebezpečí při opuštění vily za tmy, nabízeli osvětlení, pomoc při opuštění objektu a odnášení věcí (DVD Policie čas 1,00 a dále). Žalobci však přesto s návrhem policie nesouhlasili, na opakovanou výzvu k opuštění (jinak, že musí počítat se zákrokem a použitím donucovacích prostředků), uváděli, že se do půlnoci rozhodnou a dají vědět. Obdobně vystupoval vyjednávací tým policie i při druhém vyjednávání (DVD SPJ čas 3,22 hod. a dále), vysvětloval, že si majitel, resp. nájemce, nepřeje, aby byli ve vile a že mají jeho stanovisko, nájemce byl ostatně přítomen na místě samém (úřední záznam z 3.7.2012, protokol o trestním oznámení ze dne 4.7.2012 – správní spis), opakovaně se dotazoval, kdy squatteré opustí vilu.

Naproti tomu ze strany squatterů je patrný lehkovážný postoj k situaci, na nabídku policie, aby sestoupili níže a jednali případně prostřednictvím mobilního telefonu, jejich zástupci uvedli, že na balkoně dobře slyší, mobilní telefon nevlastní (DVD SPJ čas 1,20), ač se podle žaloby a provedeného dokazování (výslechy svědků-účastníků akce) o snaze policie vyjednat s nimi dozvěděli právě z mobilního telefonu, uvedli, že nemohou vilu opustit, protože mají mnoho věcí a není dostatek světla. O účelovosti jejich postoje vypovídá, že nabídku pomoci v tomto směru od policie bez dalšího odmítli, opuštění objektu oddalovali tím, že své stanovisko sdělí do půlnoci, snažili se polici zdržet. Při druhém vyjednávání (DVD SPJ čas 3,23 hod) jednoznačně odmítli akceptovat výzvu policie, když poukazovali na důvody vzpomínkové akce s tím, že chtějí naplnit její protestní a kulturně politický smysl, policie má vyřídit majiteli, že se ještě baví, přišli si udělat koncert, užít si vily, která jim chybí, domu neublíží, ráno odejdou, jednání policie považovali za policejní buzeraci za peníze „vašeho“ státu, prostor vily hodlali opustit nejdříve za svítání, na opakovanou výzvu, kdy z vily odejdou, odkázali na poradu s „kolektivem“, stanovisko policie považovali za nelidské a nefér s tím, že jejich stanovisko se také nemění.

Z uvedeného je zřejmé, že se žalovaný prostřednictvím vyjednávacího týmu snažil situaci řešit smírně, žalobce a ostatní squattery upozorňoval na jejich nezákonné jednání, na možné užití donucovacích prostředků a zákrok, vyzýval je k opuštění vily a dával jim k tomu dostatečný časový prostor. Ve své snaze o klidné řešení vystupoval žalovaný korektně,

profesionálně a věcně, jeho vyjednávací tým jednal v souladu s ust. § 9 zákona o policii zdvořile, trpělivě, ve snaze domluvit se.

Naproti tomu zástupci žalobců a ostatních squatterů kladli důraz na své důvody pro obsazení objektu, kdy uváděli, že chtějí naplnit protestní a kulturně politický smysl vzpomínkové akce, vzkazovali přes policii majiteli vily, že se ještě baví, přišli si udělat koncert a užít si vily, která jim chybí, domu neublíží, ráno odejdou, jednání policie považovali za policejní buzeraci za peníze „vašeho“ státu, prostor vily hodlali opustit nejdříve za svítání, na opakovanou výzvu, kdy z vily odejdou, odkázali na poradu s „kolektivem“. Postoj policie označili za nelidský a nefér.

Jejich počínání bylo v tomto směru lehkovážné, neodpovědné, vedené snahou prosadit své právo na svobodu projevu bez ohledu na práva jiného, práva vlastníka objektu. Žalobci a ostatní squatteři si přitom museli být vědomi protiprávnosti svého jednání, neboť ze sdělení vyjednávacího týmu věděli, že vlastník, resp. oprávněný nájemce, s jejich obsazením vily nesouhlasí, nechal ji v minulosti právě z těchto důvodů proti neoprávněnému vniknutí zabezpečit zazděním vchodu a oken v přízemí a nájemce okolních pozemků zavázal povinností neumožnit její využívání třetím osobám.

Soud neuvěřil tvrzení žalobců, že budovu opustí až ráno proto, aby mohli odejít a odnést si věci za světla, neboť na vstřícné návrhy policie k bezpečnému opuštění vily a odnosu věcí reagovali tím, že si brali čas na rozmyšlenou, aby nakonec nabídku policie na pomoc při opuštění objektu odmítli. Také další výzvu s upozorněním na nezákonné jednání nevyslyšeli a vilu neopustili.

Z délky vyjednávání a následně zjištěného skutkového stavu je patrné, že žalobci a ostatní squatteři využili tuto dobu na vybudování zátaras na schodišti domu za pomoci materiálu, který ve vile našli. Soud v tomto směru přisvědčuje žalovanému, že se žalobci prodlužováním vyjednávání snažili získat čas, aby zákrok žalovaného oddálili ve snaze jeho postup ztížit či znemožnit.

Podle názoru soudu žalovaný využil všech možností k tomu, aby byl obnoven pořádek a žalobci s ostatními squattery sami, dobrovolně, event. za pomoci příslušníků policie, mohli objekt opustit. Žalobci byli důvodně podezřelí ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku ve smyslu ust. § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, povinnost danou jim ust. § 114 zákona o policii ale přes opakovanou výzvu nesplnili. Za tohoto stavu policie postupovala v souladu s ust. § 2 zákona o policii, podle kterého je jejím úkolem chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek. Policie postupovala také v souladu s ust. § 10 odst. 1, 5 téhož zákona, kdy před provedením zákroku (úkonu) v rámci své pravomoci použila slov „jménem zákona“ a odpovídající výzvy. Žalobci výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci ve smyslu § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích neuposlechli, za což byli posléze v jednotlivých přestupkových řízeních sankcionováni.

Z uvedených důvodů soud neshledal ve výzvě žalovaného k opuštění objektu nezákonnost, tj. třetí podmínku jednotlivých atributů nezákonnosti zásahu, při jejichž splnění lze ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout.

Dále se žalobci domáhali určení nezákonnosti zásahu spočívajícího *v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití a ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví*. Ze zjištěného skutkového stavu k tomu vyplynulo, že žalovaný

postupoval při zákroku pod jednotným velením ve smyslu § 59 odst. 1 zákona o policii, kdy o použití donucovacích prostředků rozhodl velitel zakročující jednotky, který své rozhodnutí zadokumentoval v listinné podobě (časový snímek události, úřední záznam npor. N. z listopadu 2012-příloha žalobců k podání ze dne 20.5.2014). Při zákroku byly použity donucovací prostředky ve smyslu § 52 písm. a), l) zákona o policii hmaty, chvaty a zásahové výbušky, přičemž z přehledu donucovaných prostředků vymezené v ust. § 52 zákona o policii vyplývá, že se jedná o „mírnější“ donucovací prostředky.

V průběhu řízení před soudem nebylo prokázáno tvrzení žalobců o použití obušku a pout (§ 52 písm. c), p) zákona o policii), jak bude uvedeno níže.

Podle stanoviska soudu bylo použití donucovacích prostředků hmatů, chvatů a zásahové výbušky důvodné. Nelze totiž přehlédnout, že měl žalovaný zkušenost s odporem squatterů již z vyklizení vily v r. 2009, přesně nevěděl, proti jakému počtu osob ve vile bude zakročovat a především, že žalobci s ostatními squatterry přes opakované výzvy násilně a neoprávněně obsazený objekt odmítli dobrovolně opustit a vyklizení objektu se aktivně bránili již před zákrokem házením předmětů po policistech a vybudováním zátarasu politého benzínem. V průběhu zákroku pak barikádu doplňovali, po policistech a hasičích házeli suť a použili proti nim hasicí přístroj. Byť se pro rozpornost tvrzení účastníků řízení a svědků nepodařilo přesně určit, v jaký okamžik došlo k použití výbušky v přízemí vily, je z časového sledu událostí patrné, že žalovaný nejprve použil donucovací prostředek - zásahovou výbušku při odstraňování barikády na schodišti z přízemí do prvního patra domu. Učinil tak proto, aby využil její vizuální a zvukový efekt a odvedl pozornost squatterů zadýmením prostoru. Squatterři použili proti zakročujícím policistům hasicí přístroj. Na doporučení příslušníků HZS museli policisté z tohoto důvodu místo načas opustit.

Žalovaný tak právem očekával, že se budou žalobci a ostatní účastníci aktivně bránit i nadále.

Vzhledem k tomu, že ani další pokusy o odstranění barikády nebyly úspěšné, došlo k vlastnímu zákroku proti squatterům až poté, kdy si žalovaný zapůjčil od HZS visutý žebřík a do vily vstoupil přes balkon v prvním patře. Ze stejných důvodů a za stejným účelem vhodili zakročující policisté další zásahové výbušky do přístupových prostor prvního patra (chodby), následně použili k realizaci zákroku v jednotlivých místnostech a při odvádění squatterů hmaty a chvaty. S ohledem na shora uvedené bylo použití těchto donucovacích prostředků opodstatněné.

Použití donucovacích prostředků hmatů, chvatů a zásahových výbušek soud považuje rovněž za přiměřené a správné. V řízení nebylo zjištěno, že by policie při jejich použití nedbala na to, aby nezpůsobila osobám, proti nimž zasahovala újmu, zjevně nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejich protiprávního jednání (§ 53 odst. 5 zákona o policii) a překročila tak zákon. K tomuto závěru soud vede shora popsany skutkový stav, podle kterého policisté zasahující v přízemí vily ucítili, resp. hlásili veliteli, benzín ihned poté, kdy se probourali beranidlem zdí ve vchodových dveřích. Poté však následovalo poměrně zdoluhavé odstraňování barikády, kdy si policisté museli zajistit i pomoc příslušníků HZS s motorovou pilou. K dispozici měli hasicí přístroj. Podle výpovědi svědka J., velitele přítomné jednotky HZS není vhození výbušky do prostoru, kde se kanystř s benzínem nachází samo o sobě rizikem, stejně tak jako benzín, který je nasáklý v nějakém materiálu (zde v barikádě). K výpovědím svědků-zakročujících policistů, kteří se k dotazům zástupkyně žalobců v obecné poloze vyjadřovali k použití výbušky při detekci benzínu v prostoru a považovali je za

nebezpečné, soud poukazuje na shora zmíněnou výpověď svědka J. a zjištěný skutkový stav, podle kterého byl benzín squatterů na barikádu rozlit již při jejím budování. Zároveň soud zdůrazňuje, že považuje za vysoce nepravděpodobné, aby dal velitel zakročující jednotky povel k použití výbušky v situaci, kdyby hrozilo reálně ohrožení zdraví a majetku osob, a to nejen těch, proti nimž bylo zakročováno, ale i příslušníků policie a HZS.

Nepřiměřenost a nesprávnost použití hmatů, chvatů a výbušek soud nezjistil ani při zákroku policie v prvním patře domu, vyvádění osob z objektu ani později. Zasahující policisté ve svědeckých výpovědích popsali, že výbušky byly vyhazovány do chodby, resp. prostor, kde se nenalézali lidé, k odvrácení pozornosti a zajištění plynulosti zákroku. Naproti tomu žalobci tvrdili, že když policisté vhodili výbušku mezi lidi, jedna z dívek ji chytila, obezřetně ji však odhodila pryč a nic se jí proto nestalo. Dívka, které se to mělo týkat, jako svědek navržena nebyla a jiné důkazní prostředky či zjištění ze správního spisu nejsou v tomto směru se svědeckými výpověďmi svědků policistů v rozporu.

Použití výbušek, hmatů a chvatů vůči žalobcům soud shledal nezbytným k dosažení účelu zákroku (vyklizení nelegálně se zdržujících osob podle § 53 odst. 1) zákona o policii a ve smyslu ust. § 11 téhož zákona přiměřeným. Způsobení bezdůvodné újmy policií žalobcům nezjistil.

K použití donucovacích prostředků podle § 52 odst. 1 písm. c) a p), tj. obušku a pout, k bití a způsobení bezdůvodné újmy na zdraví soud předně vyšel z tvrzení jednotlivých žalobců.

Podle stanoviska soudu není po provedeném řízení sporu o tom, že byli žalobci O.K., O.H. a E.B. při policejním zákroku ve dnech 30.6. a 1.7.2012 zraněni. Jejich tvrzení o tom, že jim újmu na zdraví způsobil žalovaný svým jednáním při zákroku, však nebyla prokázána.

Spisový materiál žalovaného pro tato tvrzení neskýtá žádnou oporu. Svědecké výpovědi svědků squatterů, účastníků akce, kteří, jak sami uvedli, jsou se žalobci z ideových a jiných důvodů spřízněni, jsou v tomto směru ve zřejmém protikladu s výpověďmi svědků, zasahujících policistů. Žádný ze svědků squatterů, účastníků akce, nebyl fyzickému napadání žalobců ze strany policie přímo účasten, jejich svědecké výpovědi k tomu tak zůstávají v rovině domněnek. Soud se proto zaměřil na obsah výpovědí osob, které stojí mimo obě strany, a sice výpověď svědka J., velitele jednotky HZS a svědka K., inspektora provozu ZS, svědkyně Z. B., novinářky, na listinné důkazy-lékařské zprávy žalobců O.K., O. H. a E. B. a další provedené důkazy, zejména DVD žalovaného a žalobců, a fotodokumentaci pořízenou technikem policie vedoucím V. při ohledání vily (čl. 227-230 soudního spisu, úřední záznam-správní spis).

Ze svědeckých výpovědí svědka J. a svědka K. k tomu vyplynulo, že příslušníci HZS a ZS byli přítomni vyvádění osob z vily a jejich identifikaci policií. Zdravotníci každého z vyvedených zkontrolovali z vlastní iniciativy, z podnětu policie i na žádost vyvedených. Popřeli, že by policie někoho odmítla ošetřit, každý, kdo o pomoc požádal, byl ošetřen. Několik osob bylo odvezeno k ošetření do nemocnice, pokud možno co nejdříve. Někteří ze squatterů měli odřeniny, krvácející tržné zranění v obličeji nebo nějaké velké zranění neviděli nebo si na ně nepamatují. Nikdo z vyvedených nepůsobil otřeseně, zbitě, že by podklesával v kolenou. Sami squatterři si na použití obušku, bití a tím způsobená zranění svědkům nestěžovali. Při vyvádění a následném ztotožňování osob z vily nebyli účastni použití žalobci uváděných donucovacích prostředků, nejsou si vědomi, že by policie v jejich přítomnosti zasahovala neadekvátně.

Podle stanoviska soudu je žalobní tvrzení žalobců o nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, bití a způsobení bezdůvodné újmy na zdraví nevěrohodné, neboť žalobci O.K. a O.H. mohli po svém vyvedení své napadení obuškem a bitím v „bicí uličce“ žalovaným ihned oznámit osobám, stojícím mimo policii, tedy příslušníkům HZS, zdravotníkům, ale i civilním osobám a zástupcům médií, kteří stáli poblíž a z nichž někteří vyvádění osob z vily natáčeli (DVD SPJ, DVD žalobců Krimi plus). Navíc nestáli tak daleko, aby případné hlasité stížnosti žalobců na fyzický atak policie neslyšeli. Žalobci přesto takové možnosti nevyužili. Žalobce O.H. příčinu svého tržného zranění na hlavě a ostatních zranění na těle sdělil až lékaři v nemocnici Na Bulovce, kam byl od vily po zákroku odvezen. Lékař z jeho sdělení při vyšetření proto vycházel. V tomto smyslu tedy pro soud není lékařská zpráva nemocnice Na Bulovce důkazem o tom, že tržnou ránu a další zranění na těle způsobili O.H. přímo zasahující policisté. U žalobce O.K. je tomu obdobně, přičemž jeho tvrzení o tom, že mu byla zranění způsobena zasahujícími policisty při zákroku jsou navíc zpochybněna skutečností, že vyhledal lékařské ošetření až s odstupem několika dnů, kdy mu mělo být zranění policisty při zákroku způsobeno (až dne 5.7.2012). Také žalobkyně E.B., která při zákroku uprchla na střechu a byla z vily vyvedena až následující den večer (okolo 19,00 dne 2.7.2012) se podobně jako žalobce O.K. dostavila k lékařskému ošetření až dne 5.7.2012, přičemž v jejím případě lékař dokonce uvedl, že s odstupem času nelze rozpoznat, zda je poranění-exkoriace (oděrka) či popálenina, způsobeno policejní rozbuškou, jak uvedla. Žalobci mohli svou negativní zkušenost vyjádřit do protokolu na MOP a využít přitom všech procesních práv, která jim právní řád v této souvislosti dává.

Vybočení zasahujících policistů z mezi daných ust. § 11 zákona o policii nevyplývá ani ze zjištění, vyplývajících z výpovědi svědků squatterů a DVD policie a žalobců, kdy je na policejním antonu vidět skvrny od krve. Soud má ve shodě se svědkem J. z HZS a s ohledem na výpověď svědka K. ze ZS za to, že skvrna mohla být způsobena drobnějším poraněním na ruce některého z vyvedených, případně jiným poraněním, které však bylo včas a řádně ošetřeno.

Soud rovněž nemohl přehlédnout skutečnost, která vyplynula ze zjištěného skutkového stavu, a sice, že ve zchátralé vile panovaly neutěšené poměry (fotodokumentace policie). V místnostech i na schodišti, po kterém byli žalobci a ostatní účastníci akce vyváděni, byla suť, rozbité sklo, starý nábytek, matrace, prkna, dráty, kabely apod., to vše mohlo za špatných světelných podmínek při předávání osob mezi policisty zranění tohoto typu způsobit. Nelze také vyloučit zranění žalobců při stavbě zátarasu, při jeho doplňování, při všeobecném zmatku, který zavládl mezi squattery poté, kdy zasahující policisté aktivně barikádu za pomoci hasičů rozebírali, při úniku na střechu domu (žalobkyně E.B.) či ve snaze vyhnout se vlastnímu zákroku policie v prvním patře domu. Lze také připustit, že menší zranění typu modřin a odřenin mohla být způsobena zákonně použitými donucovacími prostředky hmaty a chvaty při samotném zákroku v prvním patře vily a při vyvádění žalobců z objektu.

K tomu soud dodává, že ani z DVD záznamů není patrné, že by squatteři vyvádění z vily vykazovali jakékoli známky takového brutálního zacházení.

Použití donucovacího prostředku obušku podle § 52 písm. c) zákona o policii tak nebylo prokázáno.

K tvrzení o užití donucovacího prostředku podle § 52 písm. p) zákona o policii, tj. pout, z obsahu spisového materiálu a provedeného řízení vyplynulo, že žalobci a ostatní squatteři byli z domu odváděni s rukama za zády v předklonu se skloněnou hlavou. Před domem byli opřeni o policejní vůz (anton), byla provedena jejich identifikace, prohlédnuty osobní věci a postupně odvázeni na služebnu.

Podle obsahu žaloby tvrdila použití pout pouze žalobkyně E.B. Mělo se tak dít poté, kdy sestoupila ze střechy objektu dne 1.7.2012 okolo 19:00. Spisový materiál, ani provedené dokazování však pro toto její tvrzení neskýtá žádný podklad. Žalobkyně při podání vysvětlení na MOP Bohnice tuto skutečnost, ostatně ani nic dalšího, neuvedla, neboť využila svého práva nevypovídat. Její tvrzení o použití pout nevyplynulo ani z průběhu trestního řízení ve věci podezření ze spáchání přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku (podle usnesení Obvodního ředitelství policie Praha III ze dne 5.3.2013, č.j. KRPA-16986/TČ-2013-001313 bylo oznámení ve věci podezření ze spáchání přečinu poškození cizí věci, kterého se mimo jiné měli dopustit i žalobci odloženo, neboť se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání podle § 160 trestního řádu) a rovněž ani ve věci podezření ze spáchání přečinu neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru podle § 208 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měli mimo jiné dopustit i žalobci a které bylo zakončeno podle § 259a odst. 1 písm. a) trestního řádu postoupení k vyřízení na Úřad městské části Praha 8 přestupkovému oddělení (viz. shora citované oznámení přestupku ze dne 16.7.2012 Obvodním ředitelstvím policie Praha III, MOP Kobylisy Městské části pro Prahu 8, č.j. ORIII-37706-16/PŘ-2012-001313-K). Použití citovaného donucovacího prostředku pout ve smyslu § 52 písm. p) zákona o policii tak nebylo u žalobkyně zjištěno a prokázáno.

Lze tak učinit dílčí závěr, že se žalovaný tvrzené nezákonnosti zásahu, spočívající v v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití a ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví, nedopustil.

Neopodstatněným soud shledal i tvrzení o *bezdůvodném ničení věcí žalobců*.

Žalobce O.K. k tomu tvrdil, že mu byly poškozeny, resp. zničeny, mikrofonní preamb, dva mikrofony, kabely, kniha Tichá dohoda, v celkové hodnotě asi 5 000 Kč. Žalobkyně E.B. uvedla, že jí policisté úmyslně rozlámali a zničili LP desky v hodnotě asi 10 000 Kč. Žalobce O.H. tvrdil, že mu byl z batohu odcizen občanský průkaz, rodný list, kartička pojištěnce, byla mu zničena sluchátka značky Sculcandy a nedostal zpět svůj notebook Dell. Žalobce M.Đ. uplatnil škodu za poškození kytary a kytarového komba.

Svá tvrzení dokládal žalobce O.K. nabývacími tituly k mikrofonnímu preamp, mikrofonům a kabelům (viz. daňové doklady ze dne 10.3.2008 a 7.2.2008, založené v příloze žalobců došlé 31.3.2014). Všichni žalobci předložili k důkazu fotografie poškozených věcí (foto č. 8 a 9 sluchátka a zdrojový adaptér k notebooku žalobce O.H., foto č. 14 desky žalobkyně E.B., foto č. 3 a 4 kytarové kombo žalobce M.Đ., vše v příloze podání žalobců došlé soudu 31.3.2014). Ve vyjádření v průběhu řízení (ústní jednání dne 19.3.2014) žalobce M.Đ. nad rámec žalobních tvrzení uvedl, že mu byl odcizen nůž Victorinex značky Multitool s tím, že mu byl určitě odcizen příslušníkem policie. Vzhledem k tomu, že žalobce M.Đ. toto své tvrzení neuplatnil v zákonné lhůtě (§ 84 odst. 1, 2 s.ř.s.), soud se jím dále nezabýval.

Proti tvrzení žalobců stojí výpovědi svědků, zasahujících policistů, kteří o ničení věcí žalobců neví, sami je neničili a nebyli tomu ani přítomni (výpovědi svědků policistů ze dne 7.5. a 25.6.2014). Svědek P.V. připustil, že někteří z policistů, nikoliv ale z jednotky SPJ, spoustu věcí vynášeli před budovu, dělo se tak asi do půl čtvrté nebo půl páté ráno dne 1.7.2012. Měl za to, že účastníkům akce byly policií dávány výzvy, že až skončí úkony a nebude jich na oddělení dále třeba, budou si moci věci od vily vyzvednout. Tento údaj, tedy že si v průběhu dne 1.7.2012 účastníci akce s dalšími lidmi po dohodě s policií věci od vily odváželi jimi přistaveným autem, potvrzuje DVD žalobců (příloha k podání z 20.5.2014), fotodokumentace Deníku Blesk, předložená žalovaným při ústním jednání dne 19.3.2014, svědecká výpověď novinářky Z.B., jakož i vyjádření žalovaného k podané žalobě. Podle svědkyně B. si věci vynášeli lidi, kteří byli předtím na střeše.

Pro posouzení tvrzené nezákonnosti je nerozhodné, zda policie s věcmi manipulovala, podstatné je, zda je v řízení prokázáno, že by věci žalobců svým jednáním poškodila, zničila či ztratila.

Soud nevylučuje, že pokud byly věci žalobců v době zákroku ve vile, mohlo dojít k jejich poškození nebo zničení, ať již při samotném zákroku policií nebo ze strany squatterů a účastníků akce. V řízení však nebylo prokázáno, že žalovaný tyto věci poškodil a zničil úmyslně, bez souvislosti s plněním svých úkolů nebo je odcizil. K tomu soud poukazuje na shora popsany skutkový stav, podle kterého byl ve vile velký nepořádek, množství lidí, chaos po započetí a v průběhu zákroku, a že až do druhého dne byli na střeše ostatní účastníci akce a žalobkyně E.B., kteří, jak vyplývá z DVD záznamů, komunikovali s okolo stojícími civilními osobami. Lze tak očekávat, že by si squatteré nebo civilisté nakládání a odvážení věcí policisty všimli. Rovněž je nutno vzít v úvahu, že blíže neoznačené věci byly následující den squatteré ze střechy domu odváženy.

Soud proto dospěl k závěru, že policie při zákroku postupovala v souladu s ust. § 11 zákona o policii. Jak již bylo uvedeno shora, žalobci svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok policie vyvolali, ustanovení § 95 odst. 1 věta před středníkem téhož zákona, se proto neuplatní.

Také v tomto směru tak není žaloba důvodná.

Soud nepřisvědčil ani tvrzení žalobců o *nezákonnosti zásahu spočívajícím v ponižujícím zacházení, ponižujícím číslování žalobců lihovou fixou na kůži bez jejich souhlasu a v neoprávněném omezení osobní svobody*. Žalobci k tomu v žalobě a ve svém vyjádření v obecné poloze uvedli, že byli slovně napadáni, policisté jim nadávali, z důvodu identifikace označení fixem na ruku, museli stát opřeni o policejní anton, kam byli postupně umísťováni. Nebylo jim poskytnuto lékařské ošetření nebo až na vyžádání. Někteří zde museli dlouho čekat, i přes žádost jim nebylo umožněno jít na toaletu. Proto se jeden z účastníků musel vymočít ven z auta, což policisty rozčílilo, v autě zhasli, vběhli tam a pacifikovali je hmaty a chvaty. Následně byli rozvezeni po dvojicích nebo trojicích do pražských služeben, kromě těch, kteří byli převezeni do nemocnice (žalobce O.H.). Na služebnách byla v řadě případů porušována práva osob omezených na svobodě, neboť jim nebyla poskytnuta voda k pití s vysvětlením, že to není zahrnuto v seznamu ve vnitřním předpisu, některým lidem byly sebrány teplé vršky a obuv, byli ponecháni v zimě bez poskytnutí přikrývky, byli vystaveni agresivnímu jednání a urážkám ze strany policistů, bezdůvodným ponižujícím prohlídkám nazí a s dřepy, bez zákonného důvodu připoutání, poučení o právech osob omezených na svobodě jim bylo dáno k podpisu až ráno při propuštění.

Soud již uvedl, že předmětem jeho posouzení je nezákonnost postupu žalovaného vůči žalobcům, nikoliv vůči dalším účastníkům akce. Soud se proto obecnými tvrzeními žalobců nezabýval a uvážil pouze o újmě žalobců. Žalobce O.K. k tomu tvrdil, že byl při zákroku neustále slovně napádán („ted' už nejsi hrdina ty fetko vysmažená“) a na služebně Zenklova mu nebyla podána voda s tím, že to není na seznamu práv osoby omezené na osobní svobodě.

Tak jako u újmy na zdraví stojí i zde proti sobě tvrzení svědků squatterů, účastníků akce, a svědků zasahujících policistů. Soud se proto znovu zaměřil na výpovědi osob stojící mimo strany sporu. Svědkyně Z.B., novinářka, se k těmto skutečnostem nevyjadřovala a soud se jí na tuto okolnost ani nedotazoval, neboť uváděla, že při vyvádění účastníků z vily byla daleko a neviděla nic, co se děje. K vile se vrátila v ranních hodinách dne 1.7.2012 a odcházela poté, co již byli všichni squatteré ze střechy dole a odváželi si věci autem. Svědek

R.J. z HZS sdělil, že urážky na adresu policie zazněly ze strany squatterů jak v době před vstupem policie do vily, tak při vyvádění osob z vily. Z jeho pohledu postupovala policie naprosto profesionálně, squattery oslovovala věcně jen k tomu, jaké úkony potřebovala zajistit, ataky z její strany v době, kdy byl jednání policie přítomen, nezaznamenal. Také svědek J.K., záchranář, popřel, že by se policie chovala vůči squatterům nevhodně. Rozhodně však slyšel vulgární nadávky ze stran zadržených, uvedl, že to u takového zásahu někdy bývá, je to běžný jev někdy vůči policii, někdy i vůči záchranářům. Verbální útoky ze strany policistů k žalobcům, resp. dalším účastníkům akce, nevyplývají ani z ostatních provedených důkazů, zejména DVD nahrávek předložených žalovaným a žalobci.

Nepotvrdila se ani tvrzení žalobkyně E.B., která k tomuto bodu žaloby uvedla, že ji několik policistů poté, kdy ve večerních hodinách 1.7.2012 opustila střechu, táhlo k autu, hodili ji přes auto, tahali ji při tom za vlasy, rozkopávali ji nohy, nadávali ji, že je špinavá a smrdí. Soud považuje její tvrzení za nevěrohodné proto, že podle DVD záznamu, který žalobci předložili, byli i v průběhu dne 1.7.2012 při vyvádění squatterů, kteří zůstali na střeše, přítomny civilní osoby, ať to již byli squatteré, kteří se vrátili po podání vysvětlení z jednotlivých MOP, jejich příznici či další civilisté, kteří by mohli k této věci něco uvést. Žalobci však jejich výsledkům nenavrhli a z provedených výsledků squatterů, účastníků akce či svědkyně Z.B., novinářky, žalobkyně tvrzené skutečnosti nevyplývaly.

K nezákonnému zásahu, spočívajícím v ponižujícím zacházení žalobců tak podle náhledu soudu nedošlo.

Pro úplnost soud uvádí, že pokud žalobci jako ponižující zacházení uváděli nemožnost dojit si po umístění v policejním vozidle na toaletu, pak ze svědeckých výpovědí svědka P.B. a svědkyně B.Š. vyplynulo, že se to netýkalo nikoho z žalobců, resp. žalobce O.K., neboť žalobce O.H. byl v té době na ošetření v nemocnici Na Bulovce a žalobci M.Đ. a E.B. byli až do druhého dne na střeše vily. Soud se tímto tvrzením proto dále nezabýval.

K tvrzení nezákonnosti zásahu v *ponižujícím číslování žalobců lihovou fixou na kůži bez jejich souhlasu* žalobci v žalobních námítkách uvedli, že je takový postup v rozporu s čl. 3 Úmluvy s tím, že přípravek je toxický, jedná se o nepřijatelnou praktiku, zcela mimo zákon, která je ponižující a připomíná číslování lidí v koncentračním táboře, což dokresluje fakt, že zajištění byli následně i oslovováni svým číslem ze strany policistů. Z provedeného dokazování je zřejmé, že k takovému popisování u některých účastníků akce došlo (výpověď svědka policisty V., fotografie č. 1, založená v příloze žalobců došlé soudu 31.3.2014). Z žalobců byl takto popsán žalobce O.K. Svědek V., zasahující policista, k tomu uvedl, že se tak děje v případě většího počtu zajištěných osob, kdy některá z nich nemá např. průkaz totožnosti a mohlo by dojít k záměně osob, případně jejich věcí, nikoliv však z důvodu, že by policie chtěla snižovat lidskou důstojnost. Nevyloučil, že se tak stalo i v projednávané věci. Uvedl, že se jednalo o obyčejný fix.

Soud v popisování žalobce O.K. lihovou fixou na kůži bez jeho souhlasu porušení článku 3 Úmluvy neshledal. Jednání žalovaného v tomto ohledu považuje za technické opatření, které má napomoci identifikaci jednotlivců ve větší skupině osob (zde asi 30 lidí), u níž je zjištěno nebo je pravděpodobné, že její členové nebudou mít průkaz totožnosti, přičemž je třeba provést před zajištěním jejich prohlídku (§ 26 odst. 1 písm. f), § 35 zákona o policii. Z žádné okolnosti zjištěného skutkového stavu věci nelze dovodit, že by žalovaný konal proti smyslu čl.3 Úmluvy. Soud v tomto směru poukazuje na obecně známou skutečnost, že jsou podobná opatření používána např. při označování novorozenců nebo při vstupu na koncerty, plesy a jiné akce, tedy události, jichž se účastní větší skupina osob a kdy je pro usnadnění dalšího postupu vhodné neznámého jednotlivce identifikovat (razítka, náramky, pásky na ruku), aniž by bylo úmyslem účastníka události ponižovat. Vzhledem k tomu, že jednáním žalovaného nedošlo ke zkrácení veřejného subjektivního práva žalobce O.K., soud mu pro nesplnění této podmínky ochranu ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s. ani v tomto rozsahu neposkytl.

K tvrzenému *neoprávněnému omezení osobní svobody* a k tvrzení žalobce O.K., že mu na služebně nebyla podána voda z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že žalobce O.K. byl zajištěn podle ust. § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii dne 1.7.2012 od 3,15 do 5,30 hod. na MOP Kobyličky a umístěn do cely. V uvedenou dobu byl střežen a byla mu podána strava (záznam k případu omezení osobní svobody ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-31/PŘ-2012-001313-K). Podle § 35 odst. 2 téhož zákona u něj byla provedena prohlídka, nebyla nalezena zbraň, nežádal o vyrozumění osoby podle § 24 odst. 2 citovaného zákona ani nebyly dány důvody k takovému vyrozumění ve smyslu § 24 odst. 3 téhož zákona. Žalobce nevyužil práva na poskytnutí součinnosti k zajištění právní pomoci ve smyslu § 24 odst. 4 citovaného zákona, nevyužil práva na ošetření či vyšetření ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o policii, nebylo proti němu využito oprávnění podle § 54 zákona o policii, tj. použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace, ani nebyl omezen ve volném pohybu připoutáním podle § 25 odst. 1 téhož zákona (úřední záznam o zajištění osoby ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37706-20/PŘ-2012-001313-K). V rozporu s údajem uvedeným v záznamu k případu omezení osobní svobody (předchozí záznamy) je v úředním záznamu o zajištění uvedeno, že mu nebyla poskytnuta strava a že nebyl umístěn v policejní cele. V ostatním se údaje shodují. Přílohou záznamu osoby omezené na svobodě je procesní poučení.

Žalobkyně E. B. byla slyšena k podání vysvětlení z důvodu odhalení přestupku jako pachatelka ve věci neuposlechnutí výzvy veřejného činitele v rámci zajištění podle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii dne 1.7.2012 v čase 19,36 hod. na MOP Bohnice, při němž byla řádně procesně poučena. Žalobkyně využila svého práva nevypovídat a podání vysvětlení ve smyslu § 61 zákona o policii tak bylo ukončeno v 19,51 hod. (úřední záznam o podání vysvětlení ze dne 1.7.2012, č.j. ORIII-37793-1/PŘ-2012-001315).

Žalobce M. D. v žalobě tvrdil pouze poškození věcí. Proto spisový materiál údaje o jeho zajištění či omezení na svobodě neobsahuje.

Z uvedeného je patrné, že k *neoprávněnému omezení osobní svobody* u žalobců O.K. a E.B. nedošlo. Důvodem jejich omezení bylo naplnění ust. § 26 odst. 1 písm. f) ve spojení s ust. § 61 odst. 1 písm. a) zákona o policii. Podle zjištěného skutkového stavu byli žalobci přistiženi při jednání, které mělo znaky správního deliktu (neuposlechnutí výzvy) a byla důvodná obava, že v jednání budou pokračovat. Jelikož byly v jednání žalobců shledány i skutečnosti zakládající podezření ze spáchání trestného činu, požadovala po nich policie podání vysvětlení nejen k odhalení přestupku, ale i trestného činu. K tvrzení žalobce O.K., že mu nebyla poskytnuta voda a k rozporu mezi záznamem policie o jeho omezení na svobodě a záznamem o jeho zajištění soud uvádí, že žalobce v podané žalobě ani ve vyjádření před soudem netvrdil, že by byl umístěn v policejní cele. Právo na „dostatečný přístup k vodě“ má přitom podle ust. § 33 odst. 4 zákona o policii pouze osoba, která byla v policejní cele umístěna. Pokud tedy sám žalobce netvrdí, že byl v cele umístěn, pak je záznam o omezení jeho osobní svobody v tomto rozsahu nesprávný a žalobce neměl na poskytnutí dostatečného přístupu k vodě právo. Nadto není v žádném z těchto záznamů uvedeno, že by si žalobce na neposkytnutí vody policií stěžoval, neučinil tak ostatně ani v úředním záznamu o podaném vysvětlení k trestnému činu neoprávněného zásahu do práv k domu, poškození cizí věci (ze dne 30.12.2012, č.j. ORIII 37983-50/TČ2012-001313-K – správní spis).

Ani v tomto bodu žaloby soud nezákonnost postupu žalovaného neshledal.

Žalobci dále tvrdili, že jim žalovaný *bránil v identifikaci zakročujících policistů*, tím, že při vyvádění z vily museli mít hlavy dolů. Podle zjištěného skutkového stavu byli žalobci a

ostatní účastníci akce po vlastním zákroku policie v prvním patře domu, kdy museli ležet na zemi a být v klidu, postupně vyváděni v předklonu s rukama za hlavou tak, že byli za ztížených světelných podmínek (potmě) předáváni od policisty k policistovi tak, až byli vyvedeni před dům. Jak bylo uvedeno shora k jiným tvrzeným důvodům nezákonnosti zákroku žalovaného, byl jeho postup při vyvádění žalobců z vily shledán v souladu se zákonem. Zakročující policisté měli k osvětlení prostoru uvnitř domu k dispozici svítilny. Podle výpovědí svědků squatterů, účastníků akce, je měli i někteří z nich. Vnitřní prostory vily však nebyly osvětleny tak, aby mohli žalobci při svém vyvádění v předklonu zvednout hlavu a identifikační znaky vyvádějícího policisty uvidět. Z DVD záznamů (záznam SPJ-správní spis, čas 6,00, čas 8,29, čas 14,49, DVD žalobců k podání z 31.3.2014 zprávy Krimi plus, čas 0,55, 1,11, 1,54 a 2,08) a výpovědi svědka J. z HZS vyplynulo, že policisté byli v souladu s ust. § 12 zákona o policii na služebním stejnokroji označeni jako policie a měli viditelné identifikační číslo na nášivkách a helmě. Z DVD záznamu policie (DVD SPJ čas 8,29 hod.) je rovněž patrné, že policie squattery na tuto skutečnost upozornila v souvislosti s oznámením, že bude provádět násilný vstup za pomoci motorové pily. Kromě toho je ze stejného záznamu (DVD SPJ čas 14,49 hod.) a DVD žalobců (Krimi plus čas od 1,44 a dále) zřejmé, že vyvedení squatterů stojí opření o policejní vozidlo v klidu, jedna z účastnic akce komunikuje s policisty a posléze se obléká, tedy měla příležitost identifikační číslo okolo stojících policistů zjistit. Uvedené vyplývá i z DVD žalobců (reportáž TN.CZ čas 0,12 a 2,46). Lze tak uzavřít, že k tvrzenému bránění identifikaci policistů žalovaným nedošlo. Pokud žalobci nemohli zjistit identifikační čísla policistů, kteří si je předávali při vyvádění po schodech z objektu, dělo se tak v souladu s ust. § 11 písm. c) ve spojení s ust. § 12 odst. 1,2 zákona o policii.

Žalobci tvrzeného jednání se žalovaný nedopustil, soud jim proto nemohl ochranu podle ust. § 82 a násl. s.r.s. poskytnout.

Soud nemohl vejít ani na žalobní tvrzení o nezákonnosti jednání policie spočívající v *neoprávněném omezení svobody jejich projevu*. Sami žalobci v podané žalobě a ve vyjádření akcentovali, že smyslem akce bylo využití práva účastníků řízení na svobodu projevu. Podle článku 10 odst. 1 Úmluvy je svoboda projevu a právo na informace zaručena a každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Podle zjištěného skutkového stavu žalobci chtěli svolanou akci upozornit na to, že se s vilou od jejího násilného vyklizení nic neděje, odpovědné osoby ji nechávají chátrat, dům je v horším stavu než před vyklizením a poukázat na společenský problém dostupnosti bydlení v době krize, kdy na jedné straně je stále více lidí bez domova se všemi z toho vyplývajících důsledky a na druhé straně existuje řada opuštěných domů, které majitelé nechávají úmyslně chátrat. V tomto smyslu pak formulovali žalobní petit. Jejich právo na svobodu projevu je však podle stanoviska soudu limitováno právem vlastníka ve smyslu článku 11 odst. 1 Listiny. Pokud žalobci chtěli uplatňovat své právo na svobodu projevu tak, že opustili pozemek, kde do té doby vcelku poklidně a bez zásahu policie či kohokoliv jiného svou kulturně politickou akci realizovali, a násilně, bez dohody s vlastníkem, obsadili cizí objekt s tím, že chtějí naplnit ideový podtext celé akce, přemístili sem hudební techniku a pokračovali v koncertu, nemohou očekávat, že jim zákon ochranu takového projevu práva na svobodu projevu poskytne.

Soud respektuje právo žalobců projevit svůj nesouhlas s nakládáním se státním majetkem, žalobci se však nemohou dovolávat jeho ochrany za situace, kdy sami přitom nectí práva jiného.

Na závěr soud poukazuje na nálezný Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 263/97, podle kterého

„občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným a to zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokyn uposlechli nebo neuposlechli.

Za tohoto stavu soud ze shora uvedených důvodů rozsudkem ze dne 25.6.2014, č.j. 9 A 153/2012- 245 porušení práv žalobců jednáním Policie při zákroku dne 30.6.až 1.7.2012 v žádném z bodů žaloby neshledal, žalobu proti žalovanému Policejnímu prezidiu odmítl, žalobu proti Krajskému ředitelství Policie hl. m. Prahy podle ust. § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti rozsudku žalobci uplatnili kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud (dále též NSS) rozsudkem ze dne 25.5.2015, č.j. 6 As 255/2014-42 vyhověl a v části, jímž byla zamítnuta žaloba proti žalovanému Krajskému ředitelství policie hl.m. Prahy (výrok I. rozsudku) a na něm závislý výrok o nákladech řízení (výrok III. rozsudku), rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Výrok II. rozsudku o odmítnutí žaloby proti žalovanému Policejnímu prezidiu nebyl kasační stížností dotčen, NSS jej proto ponechal beze změny.

Po posouzení kasační stížnosti NSS dospěl k závěru, že je v některých bodech důvodná. Ve zrušujícím rozsudku v následujících bodech uvedl:

[19] *Nejvyšší správní soud předně musí dát za pravdu stěžovatelům, pokud jde o kritiku toho, jak městský soud hodnotil v průběhu řízení petit podané žaloby. Stěžovatelé původně navrhli dva soudní výroky - domáhali se určení, že „zásah Policie CR ve dnech 30. června a 1. července 2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze, který spočíval v neoprávněné výzvě žalobcům k opuštění objektu bez právního důvodu, v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití, ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví, v bezdůvodném ničení věcí žalobců, v ponižujícím zacházení, v neoprávněném omezení osobní svobody, v bránění identifikace policistů a v neoprávněném omezení práva na svobodu projevu byl vůči žalobcům nezákonný „eventuálně, aby soud určil, že „zásah Policie CR ve dnech 30. června a 1. července 2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze vůči žalobcům byl vůči žalobcům nezákonný“. V doplnění žaloby ze dne 2. října 2012 (č. l. 26) na výzvu soudu upřesnili petit tak, že se domáhají prvního uvedeného výroku. Zároveň však upozornili, že „eventuální“ petit byl jejich právem a že jim chtěli předejít neúspěchu své žaloby z ryze formalistických důvodů. Z důvodu právní jistoty proto navrhli, aby v případě, že soud nebude mít některé z tvrzení navrhované v prvním petitu za prokázané, aby k němu nepřihlédl a vydal rozhodnutí s výrokem o zbytku, který za prokázaný mít bude (čímž v podstatě jen jinak formulovali svůj původní „eventuální“ petit).*

[20] *Odhlédneme-li od skutečnosti, že v daném případě ve skutečnosti nešlo o klasický eventuální petit, nýbrž o petit jeden, toliko s tím rozdílem, že byl předestřen ve dvou variantách (v podrobnější, vymezením jednotlivých dílčích zásahů, a z opatrnosti též v obecné, týkající se vyslovení nezákonnosti postupu policie en bloc) nutno předeslat, že soudní řád správní nebrání ani tomu, aby petit byl formulován jako eventuální. Ustanovení § 64 s. ř. s. uvádí, že nestanoví-li soudní řád správní jinak, použijí se na řízení ve správním soudnictví přiměřené první a třetí část občanského soudního řádu; ovšem ani občanský soudní řád výslovně neupravuje varianty petitorního žádání (srov. § 79 odst. 1 občanského soudního řádu, který v nejobecnější rovině stanoví povinnost uvést v návrhu, čeho se navrhovatel*

domáhá). Přípustnost alternativně či eventuálně formulovaného petitu se totiž opírá o hmotné právo a vychází z ustálené soudní praxe ve shodě s procesní teorií. Městský soud v Praze ovšem naznal, že eventuální petit vylučuje samotný charakter správního soudnictví. Tento svůj závěr opřel o rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ans 1/2003 - 101 ze dne 26. října 2004, publ. pod č. 652/2005 Sb. NSS, jehož právní věta je v bodě V skutečně takto formulována. Nakládat ovšem s právními větami rozsudků jako s právními normami bez ohledu na kontext konkrétního případu je ošemetné (srov. k tomu BOBEK, M., KUHN, Z. a kol. *Judikatura a právní argumentace*. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, 496 s., str. 185 a násl.). To se ukazuje i v tomto případě, neboť v dané věci šlo o to, že žalobce spojil do jedné žaloby dva odlišné žalobní typy (žalobu proti nečinnosti správního orgánu a žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu). Nejvyšší správní soud tuto možnost nevyločil, pouze vytkl krajskému soudu, že se nezabýval druhým návrhem žalobce poté, co vyhověl návrhu prvnímu (tedy že nakládal s petitem jako s eventuálním), k čemuž uvedl: „Podal-li žalobce fakticky dvě různé žaloby jedním podáním..., nemůže si soud vybírat, o které rozhodne, a o které nikoliv. Za situace, kdy soud o druhém návrhu doposud nerozhodl, bude třeba, aby o tomto návrhu bylo též rozhodnuto.“ O to ale v nyní projednávané věci vůbec nejde, neboť stěžovatelé se svým variantně formulovaným petitem udrželi v rámci jednoho žalobního typu.

[21] Dále městský soud argumentoval rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. května 2014, č. j. 1 Afs 60/2014 - 48 s tím, že tento rozsudek podle městského soudu připouští výhradně jen takový eventuální petit, v němž žalobce v žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu navrhne buď zákazový výrok (zakazuje se pokračovat v nezákonném zásahu), nebo - pro případ, že by byl zásah mezitím ukončen — deklaratorní výrok o tom, že provedený zásah byl nezákonný. Tento rozsudek však ve skutečnosti nikde neuvádí, že by šlo o jedinou přípustnou podobu eventuálního petitu.

Naopak z rozsudku zdejšího soudu ze dne 27. dubna 2006, č. j. 4 Aps 3/2005 - 65, na který poukázali stěžovatelé, jasně vyplývá, že i eventuální petit je ve správním soudnictví možný, neboť Nejvyšší správní soud zde uložil Městskému soudu v Praze, že by se měl „postupně zabývat uplatněnými žalobními návrhy ve smyslu a v pořadí uvedeném stěžovatelem v žalobě, popř. v upřesnění žaloby“. Taktéž v dalším stěžovateli odkazovaném rozsudku ze dne 26. dubna 2010, č. j. 8 Ans 5/2008 - 121 Nejvyšší správní soud eventuální petit připustil, když uvedl: „Z podané žaloby je zjevné, že se žalobkyně domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného a je si rovněž vědoma toho, že jedním z předpokladů úspěšnosti žaloby je bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 věta první s. ř. s.). Procesní nejistotu v tom, zda je třeba se rovněž domáhat uložení povinnosti žalovanému rozhodnout o opatření na ochranu proti nečinnosti, či zda jde ‚toliko‘ o jednu z nutných podmínek přípustnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti ve věci samé, se rozhodla řešit uvedením eventuálního petitu. Žalobní návrh proto není neurčitý, lze z něj zjistit, čeho se stěžovatelka domáhala. Bude na městském soudu, aby v řízení o podané žalobě zaujal stanovisko k důvodnosti obou v žalobě navržených výroků.“ Postup městského soudu, který vyzval stěžovatele připsím ze dne 24. září 2012, č. j. 9 A 153/2012 - 25 k formulaci (pouze jednoho) návrhu výroku rozsudku, lze tudíž označit za nesprávný. Tato vada řízení však sama o sobě na zákonnost rozsudku městského soudu neměla vliv, neboť stěžovatelé na výzvu městského soudu svůj petit upravili (podání ze dne 2. října 2012 na č.l. 26, jakkoli ve skutečnosti šlo opět, jak bylo poznamenáno výše, o petit „eventuální“, jen v poněkud zastřené podobě). I když šlo o úpravu do jisté míry vynucenou procesním úkonem městského soudu, nemění to nic na povaze této změny jako projevu práva stěžovatelů disponovat předmětem řízení. Bez ohledu na to, co úpravě petitu předcházelo, byl předmět řízení vymezen upraveným petitem, o němž (a nikoli již o tom původním) musel městský soud rozhodnout. (K úpravě petitu na závěr ústního jednání konaného 25. června 2014 a k usnesení městského soudu o jeho nepřipuštění stěžovatelé

žádnou kasační námitku – vyjma otázky práva shromažďovacího, o níž bude pojednáno dále - nevznáší). Nelze též odhlédnout od toho, že městský soud nevzal za prokázané, resp. důvodné žádné z žalobních tvrzení, musel by tudíž nutně zamítnout i „eventuální“ petit, jak jej žalobci formulovali.

[22] Za opodstatněnou však Nejvyšší správní soud shledává první kasační námitku v té části, pokud jde o otázku (ne)posouzení zásahu do práva shromažďovacího, jež je na ústavní úrovni jako základní svoboda garantováno v čl. 19 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), resp. v čl. 11 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

Městský soud tuto argumentaci stěžovatelů, vznesenou v rámci závěrečného návrh na ústním jednání konaném 25. června 2014, nepřipustil s tím, že by šlo o „změnu předmětu řízení“, resp. že by pro „takto nově formulovaný petit neposkytovaly dosavadní výsledky řízení podklady“. Náležitostmi žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 84 odst. 3 s. ř. s. jsou však pouze: označení zásahu, proti němuž se žalobce ochrany domáhá, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů a návrh výroku rozsudku. Na rozdíl od žaloby proti rozhodnutí správního orgánu (srov. § 71 odst. 1 s. ř. s.) tak mezi náležitosti zásahové žaloby nepatří „žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné“. Právní posouzení zákonnosti zásahu leží tak plně na bedrech soudu (uplatní se zde zásada *iura novit curia*).

Ostatně tento přístup je i v souladu s povahou řízení o zásahové žalobě, jež má charakter řízení nalézacího, nikoliv přezkumného. Nadto nelze přehlížet, že již v původní žalobě namítali stěžovatelé zásah do svého práva na svobodu projevu (čl. 17 Listiny, resp. čl. 10 Úmluvy), s nímž shromažďovací právo úzce souvisí - shromažďování za účelem vyjádřením politických či jiných názorů je vlastně jednou z forem svobody projevu (srov. k tomu WAGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012, s. 931, str. 457 a násl., viz též rozsudky ESLP Ollinger proti Rakousku ze dne 29. června 2006 č. 76900/01, § 38, Sergey Kuznetsov proti Rusku ze dne 23. října 2008 č. 10877/04). I ze skutkových zjištění městského soudu vyplývá, že osoby okupující vilu Milada při vyjednávání s policií „poukazovali na důvody vzpomínkové akce s tím, že chtějí naplnit její protestní a kulturně politický smysl“ (str. 20 rozsudku městského soudu). Ze všech těchto důvodů nelze než konstatovat, že městský soud pochybil tím, že se vůbec nezabýval otázkou, zda žalovaný svým zákrokem nezasáhl do svobody shromažďovací ve smyslu čl. 19 Listiny, resp. čl. 11 Úmluvy, a zatížil tak svůj rozsudek nepřezkoumatelností. Nešlo totiž o rozšíření nebo změnu návrhu, nýbrž o další možnou právní kvalifikaci naříkaného zásahu, resp. o další důvod, o nějž stěžovatelé opírali své přesvědčení o nezákonnosti zásahu, nezákonnosti, jež samozřejmě zahrnuje též případnou protiústavnost a rozpor s vyhlášenou mezinárodní smlouvou podle čl. 10 Ústavy, ve spojení s čl. 1 odst. 2 Ústavy.

[23] Odpověď na tuto otázku Nejvyšší správní soud nikterak nepředjímá. V dalším řízení na ni musí odpovědět městský soud, který se jí dosud nezabýval, tj. nejprve posoudí, zda tvrzeným zásahem došlo k zásahu do shromažďovacího práva stěžovatelů (jinak řečeno, je-li toto základní právo „ve hře“), a pokud bude jeho odpověď kladná, zda šlo o zásah, jehož cíl byl legitimní a který byl nezbytný v demokratické společnosti (čl. 19 odst. 2 Listiny, resp. čl. 11 odst. 2 Úmluvy). Při té příležitosti vezme v úvahu, že i shromáždění spontánní, předem neohlášená, požívají ústavní ochrany, ostatně s takovými shromážděními počítá i platný zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, v § 12 odst. 3; jinak řečeno, shromáždění nepozbývá ochrany jen proto, že nebylo takto svými účastníky původně zamýšleno a že

nebylo v souladu se zákonem předem příslušným úřadům ohlášeno. Městskému soudu se také otevře příležitost vyrovnat se s odkazy stěžovatelů na judikaturu ESLP uvedenou v kasační stížnosti a posoudit, jsou-li na nyní posuzovanou situaci přiléhavé. Např. v rozsudku Oya Ataman proti Turecku ze dne 5. prosince 2006 č. 74552/01 ESLP uvedl, že - jakkoli z důvodu neohlášení shromáždění šlo o shromáždění nezákonné - tato nezákonnost sama o sobě neospravedlňuje zásah do shromažďovací svobody. Pokud se demonstranti neuchýlí k násilným aktům, mají orgány veřejné moci podle ESLP projevit určitou míru tolerance vůči poklidným shromážděním, nemá-li být shromažďovací svoboda podle čl. 11 Úmluvy zasažena ve své podstatě (body 39 a 42). V rozsudku Cissé proti Francii ze dne 9. dubna 2002 č. 51346/99, o který stěžovatelé opírají své přesvědčení, že Úmluva poskytuje ochranu též neohlášenému shromáždění ve formě déle trvající okupace budovy, pak ESLP ve světle všech skutkových okolností daného případu dovodil, že k porušení shromažďovacího práva podle čl. 11 policejním vyklizením okupovaného kostela nedošlo. Nejvyšší správní soud má přitom za to, že k odpovědím na tyto otázky má městský soud dostatečná skutková zjištění co do okolností a průběhu obsazení vily Milada a zásahu žalovaného, jakkoli nevylučuje, že se může objevit potřeba doplnit dokazování k některým aspektům tvrzeného porušení svobody shromažďování.

[24] S první kasační námitkou úzce souvisí i druhá kasační námitka a i zde musel dát Nejvyšší správní soud stěžovatelům částečně za pravdu, neboť městský soud nezodpověděl ve svém rozsudku uspokojivě (tedy přezkoumatelným způsobem) otázku, zda byl policejní zákrok s použitím donucovacích prostředků za daných okolností přiměřený ve smyslu § 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, bez jejíhož zodpovězení nelze učinit závěr, zda šlo o zásah zákonný, resp. souladný s ústavním pořádkem. Nejvyšší správní soud v zásadě souhlasí s tvrzením žalovaného, že s ohledem na celkové okolnosti zásahu „se jeví množství ošetřených osob a charakter jejich újmy spíše mírným“. Tím spíše je však třeba se ptát, zda bylo skutečně třeba vyklízet neužívanou a zchátralou vilu Milada neodkladně ještě v nočních hodinách, když účastníci akce prohlašovali, že za svítání opustí objekt dobrovolně, zda bylo skutečně nezbytné trvat na požadavku policie na vyklizení vily do půlnoci a následně nasadit do akce zásahovou jednotku s vědomím, že dojde ke střetu několika desítek osob ve tmě uvnitř zchátralého objektu, resp. zda neexistovaly mírnější prostředky k dosažení stejných cílů, příp. z jakých důvodů je nebylo možno využít. Na tyto klíčové otázky rozsudek městského soudu uspokojivě neodpovídá.

[25] Městský soud zcela správně vyšel z toho, že účastníci akce vnikli bez právního důvodu do nemovitosti, k níž neměli žádné vlastnické, ani od něj odvozené užívací právo. Stát jako vlastník vily Milada navíc jasně zazdřením oken a dveří v přízemí nad to, co je samozřejmé, zdůraznil, že si nepřeje, aby do objektu pronikaly cizí osoby a jakkoliv jej využívaly. Tomu odpovídalo i ustanovení smlouvy s nájemcem okolních pozemků, kterého stát jako smluvního partnera zavázal, že nebude budovy na pronajatých pozemcích sám užívat a že neumožní jejich využívání ani jiným osobám. Nepochybné tedy je, že policie oprávněně vyzvala účastníky akce k opuštění objektu, neboť se mohla zaštitit ochranou vlastnického práva, tím spíše, když se ochrany dovolával nájemce okolních pozemků, který vzhledem k obsahu nájemní smlouvy skutečně mohl v této otázce operativně zastupovat zájmy vlastníka jakožto pronajímatele. Městský soud však vůbec nezhodnotil, zda policie následně použila k ochraně vlastnického práva státu přiměřené prostředky. Jakkoliv má mít právo všech vlastníků stejný zákonný obsah a ochranu (čl. 11 odst. 1 věta druhá Listiny), nelze při rozhodování o použití donucovacích prostředků odhlédnout od toho, jak vážný právní zájem je ve hře a jak intenzivně je ohrožen, nadto v situaci, kdy je ve hře výkon jiného základního práva nebo svobody, jež ke svému legálnímu omezení vyžaduje závěr o nezbytnosti omezujícího opatření v demokratické společnosti z ústavně aprobovaných důvodů (včetně ochrany práv druhých), a

to in concreto, tj. vzhledem k individuálním okolnostem případu. Aby městský soud mohl dospět k výroku o zamítnutí žaloby, musel by vyložit, proč shledal nezbytným bezodkladné nasazení masivní policejní síly k ochraně vlastnického práva státu, když v daném případě šlo o dlouhodobě neužívaný a neudržovaný objekt, který byl natolik zchátralý, že škody bylo možno napáchat snad pouze na jeho stavební konstrukci. „Squatteréři“ údajně vypáčili mříž u balkónových dveří a vybourali zazděné okno v prvním patře (nájemce odhadl způsobenou škodu na 8 000 Kč), této škodě však již policie nemohla svým zásahem zabránit. Lze se proto ptát, zda hrozilo reálně nějaké další poškození zdevastované a nikým neužívané vily mezi desátou hodinou večerní, kdy policie vniknutí do vily zjistila, a ranními hodinami, kdy ji údajně chtěli účastníci akce sami dobrovolně opustit. K tomu nutno připočíst, že při zásahu policie byl vybourán zazděný vchod do vily (nájemce odhadl způsobenou škodu na 4 000 Kč).

[26] *Obecně lze akceptovat argumentaci městského soudu usnesením Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97 ze dne 6. ledna 1998 (U 1/10 Sb.NU 335): „Občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným a to zákonným způsobem. Ústava CR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokyn uposlechli nebo neuposlechli.“ V obecné rovině jistě platí, že o pokynech policie se nediskutuje. Situace, kdy proti policii stojí dav odmítající uposlechnout vydaný pokyn, je však do značné míry specifická a vyžaduje si kreativní řešení, jak ostatně nasvědčuje v daném případě nasazení policejních vyjednávačů. Účelem takového kroku je nepochybně nalezení takového řešení, které umožní dosáhnout cíle bez nutnosti sáhnout k silovému řešení, které je nežádoucí a rizikové pro všechny zúčastněné.*

[27] *Z vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti lze vyčíst, že silným motivem k násilnému vyklizení objektu byly vedle neuctivého jednání (pokřikování na policisty, zlehčování policejní výzvy k opuštění objektu) též špatné zkušenosti se squattery z minulosti, nedůvěra k jejich slibům a obava, že by mohli v obsazeném objektu setrvat delší dobu a pokusit se z něj znovu učinit trvalý squat. Tento argument však (kromě toho, že tvrzení žalovaného o minulosti squatu Milada ve vztahu k žalobcům nejsou podložena žádnými důkazy) stále nevysvětluje, proč nebylo možné vyčkat do rána, kdy by se osoby okupující vilu Milada případně samy usvědčily z těchto svých údajných nečestných úmyslů, pokud by objekt neopustily, jak slibovaly. A naopak je možno se v kontextu provedených důkazů ptát, zda policie mohla očekávat, že adresáti jejich výzev k opuštění objektu budou důvěřovat slibům policie, že když opustí objekt dobrovolně, čeká je pouze ověření totožnosti a následné propuštění. Přitom jediná dva účastníci, kteří pokynu bezprostředně uposlechli, byli ihned zadrženi, uzavřeni v policejním vozidle až do konce zákroku ve vile a následně převezeni na místní oddělení policie k podání vysvětlení stejně jako ostatní účastníci akce.*

[28] *Nejvyšší správní soud nijak nevylučuje, že k bezprostřednímu zásahu mohly vést i další důvody, zejména takticko-strategické povahy. K dispozici jsou kamerové záznamy dokládající, že se kolem vily shromažďovaly další osoby, a svědecké výpovědi uvádějící, že tyto osoby společně s osobami, jež vnikly do vily, házely po policistech nejrůznější předměty. Lze si představit, že k neodkladnému provedení zásahu mohla vést obava z postupné radikalizace těchto osob a skupinového průniku do vily, příp. z napadení přítomných policistů. Provedení zásahu v noci mohlo také mít určité taktické výhody (zaskočení osob ve vile, oslnění policejními svítilnami apod.), které snad mohly vyvážit jeho zřejmé nevýhody (nutnost nasazení dvou vrtulníků osvětlujících okolní prostor, zmatek a horší přehlednost situace ve tmě uvnitř vily). Určitou roli by mohly sehrát i obavy o bezpečnost a zdraví samotných osob ve vile, např. v případě, že by bylo zjištěno závažné narušení statiky objektu (srov. k tomu usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 45/98 ze dne 3. srpna 2000, kde se*

jednalo o zadržení a použití donucovacích prostředků vůči advokátovi, který neuposlechl výzvy policistů a domáhal se vstupu do domu, v němž se skrýval nebezpečný podezřelý). Na druhou stranu se v přijatém rozhodnutí mohly odrážet i potíže ryze praktického a organizačního charakteru. Odložení zásahu do svítání by si vyžádalo buď odeslat velkou část nasazených policistů zpět domů (přičemž by nejspíš nebylo možno zabránit případnému pronikání dalších osob do vily), nebo ponechat je na místě a zásah pak uskutečnit s policisty ve stavu únavy po celonočním vyčkávání.

[29] *Otázku, zda by tyto příkladmo uváděné důvody mohly být dostatečným ospravedlněním pro upřednostnění silového řešení proti účastníkům, kteří dávali najevo ochotu protiprávní okupaci vily Milada v řádu několika hodin ukončit, si městský soud v podstatě nepoložil, o čemž svědčí i to, že zamítl návrh stěžovatelů na provedení důkazu znaleckým posudkem odborníka z oblasti policejní strategie a taktiky. Městský soud zřejmě nepovažoval tuto otázku za podstatnou, jelikož dostačujícím důvodem pro použití donucovacích prostředků pro něj bylo protiprávní jednání stěžovatelů a ostatních účastníků akce. Takový náhled na věc však považuje Nejvyšší správní soud za příliš zjednodušující. Ne každé porušení zákona automaticky opravňuje policii k bezprostřednímu použití donucovacích prostředků.*

[30] *Městský soud sice na str. 24 napadeného rozsudku uvádí zákonná ustanovení, z nichž při posouzení věci vyšel, nevysvětlil však, jakým způsobem je na daný příklad aplikoval. Mezi úkoly policie nepochybně patří mimo jiné i ochrana bezpečnosti majetku a veřejného pořádku (§ 2 zákona o Policii České republiky). Při plnění těchto úkolů má policie povinnost vystupovat aktivně, jde o tzv. zásadu iniciativy (§ 10 zákona o Policii České republiky). Uplatnění iniciativy je však podmíněno existencí věcného důvodu pro policejní zásah a je vyvažováno zásadou přiměřenosti postupu policie zakotvenou v § 11 zákona o Policii České republiky. Při uplatňování této druhé zásady musí policista zvážit nejen újmu hrozící osobám, jež mají být předmětem zákroku, ale též újmu hrozící osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena. Zásada přiměřenosti je dále doplněna principem subsidiarity použitých donucovacích prostředků, podle něhož mají mírnější prostředky přednost před razantnějšími, samozřejmě za předpokladu, že použitím mírnějších prostředků lze ještě dosáhnout sledovaného cíle (srov. k tomu VANGELI, B., Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 483 s., str. 63 a násl.). Výsledkem vzájemného vyvažování zásady iniciativy a zásady přiměřenosti může být s ohledem na okolnosti nejen rozhodnutí policisty zasáhnout určitým způsobem, ale též nezasahovat vůbec, příp. odložit zásah na pozdější dobu. Ani chybné vyhodnocení situace nemusí vést vždy k označení policejního postupu za nezákonný, jestliže zvolené řešení odpovídalo (nutně neúplným) informacím známým zasahujícímu policistovi v době zásahu a tomu, jak se situace musela jevit rozumně uvažujícímu a náležitě vycvičenému policistovi jednajícímu v dobré víře (srov. FUCHS, J., Přiměřenost při použití donucovacích prostředků a zbraně policisty a strážníky, Právní rozhledy 9/2013). Zákonné zmocnění k použití donucovacích prostředků je nicméně nutno vykládat restriktivně (srov. FUCHS, J., Použití donucovacích prostředků policisty a strážníky, Soudní rozhledy 7-8/2014, a tam citovaná judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího soudu). Aplikací principu přiměřenosti - byť v kontextu jiného základního práva, než jaké bylo ve hře v tomto případě - se ve věci prohlídky tzv. jiných prostor zabýval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 27. září 2007, sp. zn. II. ÚS 474/07 (N 151/46 SbNU 505) s následujícím závěrem: "Princip přiměřenosti je tedy dán tím, že k prohlídce má zásadně dojít pouze v případě, že osoba, které se prohlídka týká, přes předchozí poučení nesouhlasí s vydáním věcí důležitých pro trestní řízení. Jinými slovy, nelze uplatňovat donucovací instituty státní moci v případech, kdy lze téhož účelu dosáhnout bez donucení". Městský soud naproti tomu v napadeném rozsudku, jak už bylo vyloženo výše, opomněl učinit úvahy o důvodnosti zásahu a přiměřenosti použití donucovacích prostředků s ohledem na chráněné hodnoty a na situaci na místě, jakož i s*

přihlédnutím k informacím, jež měl velitel zásahu k dispozici. Tyto úvahy přitom považuje Nejvyšší správní soud pro posouzení celého případu za klíčové.

[31] *O tom, že městský soud podcenil význam rozhodnutí o použití síly, resp. důvodů, jež k němu vedly, pro hodnocení zákonnosti a přiměřenosti celého zásahu, svědčí i to, že neobjasnil, kdo o použití donucovacích prostředků proti „squatterům“ ve vile Milada vlastně rozhodl, a neprovedl důkaz výsledkem této osoby jako svědka. V některých úředních záznamech je jako velitel zásahu po celou jeho dobu uváděn nadporučík B. (např. úřední záznam Místního oddělení Kobylisy ze dne 1. července 2012). Podle svědecké výpovědi nadporučíka V. před městským soudem byl ovšem velitelem zásahu dne 30. června 2012 on, a to až do 24:00 hod. Následně předal velení nadporučíku N., který po poradě s dalšími důstojníky (výslovně je jmenován plukovník H.) nařídil použít k vyklizení vily donucovacích prostředků. Nadporučík V. této poradě již přítomen nebyl. Naproti tomu nadporučík N. ve svém úředním záznamu ze dne 1. července 2012 uvádí, že zásahu velel od 22:00 hod společně s nadporučíkem V. Žádný z úředních záznamů pak neuvádí, kdo o zahájení zásahu proti „squatterům“ s využitím donucovacích prostředků rozhodl (používají se opisy jako „bylo přistoupeno k zákroku“ nebo „pokyn k zákroku vydal příslušný funkcionář“). Přes tyto nejasnosti, a přes výslovnou žádost žalobců o výsledch nadporučíka N. a plukovníka H., provedl městský soud výsledk pouze jediného z velících důstojníků, a to nadporučíka V. (u nadporučíka N. odkázal soud pouze na jím zpracované úřední záznamy). Přitom právě výsledk policisty, jež o použití síly rozhodl, by dával straně žalující v rámci spravedlivého procesu příležitost zpochybnit policejní verzi událostí a pokusit se odkrýt motivace, jež vedly k tomuto klíčovému rozhodnutí (srov. k tomu přiměřeně rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kmetty proti Maďarsku ze dne 16. prosince 2003 č. 57967/00).*

[32] *Nejvyšší správní soud uzavírá, že výše uvedené úvahy nemají nikterak předjímat rozhodnutí městského soudu v dalším řízení. Mají pouze ozřejmit, s jakými otázkami je nutno se v daném případě ještě vyrovnat. Úkolem městského soudu bude posoudit celou situaci vyváženě. Na jednu stranu nelze akceptovat, aby užití donucovacích prostředků představovalo standardní policejní reakci na jakékoliv porušení zákona. V úvahu je třeba vzít i to, zda ze situace nevyplývalo, že k porušení zákona dochází v souvislosti s naplňováním politických práv účastníků akce. Na druhou stranu policie si musí zachovat vysokou míru akceschopnosti při ochraně práv osob a veřejného pořádku. Nelze proto klást na policejní rozhodování v terénu nadměrné a nerealistické požadavky, neboť to by mohlo mít do budoucna rdousící dopad na policejní iniciativu. Velitel zásahu může jen těžko dosáhnout dokonalého vyvážení ochrany veškerých v úvahu přicházejících práv všech zúčastněných osob. Určitou míru disproporce zásahu lze akceptovat a přičíst ji na vrub omezené době pro rozhodování a vypjaté situaci. Nelze podceňovat ani potřebu působit na adresáty zásahu jako autoritativní těleso, což je role, která policii též k efektivnímu plnění jejích funkcí přísluší, na straně druhé by pro závěr o oprávněnosti zásahu nestačilo, pokud by byl odůvodněn jen snahou policie neztratit tvář a vynutit splnění neadekvátního nebo nerozumného ultimáta. Balancovat mezi těmito dvěma extrémy však nelze bez zvážení veškerých okolností svědčících pro a proti provedení zásahu, jež byly známy v době, kdy toto zásadní rozhodnutí padlo. A to městský soud učinit opomněl.*

[33] *Třetí námitka stěžovatelů je taktéž z větší části důvodná. Ačkoliv nelze říci, že městský soud by se s jednotlivými důkazy nevypořádal, potíž je v tom, že prakticky upustil od hodnocení důkazní situace jako celku. V případě předem připraveného policejního zásahu s použitím donucovacích prostředků by klíčovým důkazem o jeho korektním průběhu měl být videozáznam pořízený policií. Policie sice nemá zákonnou povinnost takový záznam pořídit (srov. k tomu § 62 odst. 1 zákona o Policii České republiky, podle něhož policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu*

úkonu), avšak za současného stavu techniky nelze než uzavřít, že tam, kde tomu nebrání důležité okolnosti, by tak policie ve svém zájmu učinit měla. Dojde-li totiž při policejním zásahu, resp. zadržení či zatýkání osob k jejich zranění, stíhá stát a jeho orgány nejen pozitivní závazek provést účinné vyšetřování tvrzeného špatného zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, ale má to i důsledek částečného přesunu důkazního břemene na orgány státu (např. rozsudek ESLP ve věci Ribitsch proti Rakousku ze dne 4. prosince 1995, č. 18896/91, který se sice týkal zranění, k nimž došlo v době policejní detence, závěry o pozitivních závazcích státu na poli čl. 3 Úmluvy včetně rozložení důkazního břemene mezi stěžovatele a orgány státu však ESLP později rozšířil i na situace při zadržení či zatýkání; srov. rozsudek Rehbock proti Slovinsku ze dne 28. listopadu 2000, č. 29462/95, podobně rozsudek Fyodorov a Fyodorova proti Ukrajině ze dne 7. července 2011, č. 39229/03; viz též KMEC, J., KOSAR, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 405). To sice platí především v řízení před Evropským soudem pro lidská práva, v němž stát (resp. jeho vláda) vystupuje jako strana případu a jsou mu připisována veškerá jednání státních orgánů, zmíněné rozložení důkazního břemene se však musí uplatnit i v příslušných řízeních před vnitrostátními orgány veřejné moci, jinak by bylo možno poskytnout efektivní ochranu základnímu právu až v řízení před Evropským soudem pro lidská práva, což by se samo o sobě dostalo do rozporu s právem na účinné opravné prostředky podle čl. 13 Úmluvy. Má-li být takovým účinným právním prostředkem nápravy zásahová žaloba podle § 82 a násl. s. ř. s., nutno i v tomto řízení závěry ESLP jako mezinárodního soudu o rozložení důkazního břemene a jeho částečném přenosu na žalovaný správní orgán, jenž zásah provedl, uplatnit. A tak tvrdí-li žalobce, že při zásahu nebo donucení ze strany policie (např. při zadržení či zatýkání) došlo k porušení jeho práva nebýt vystaven špatnému zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, resp. čl. 7 odst. 2 Listiny, je na něm, aby prokázal, že došlo ke špatnému zacházení (zranění), na žalovaném pak, aby prokázal, že si žalobce zranění způsobil sám anebo k němu došlo jinak či jindy nebo že jde o následek oprávněného použití donucovacích prostředků. Jinak je odpovědnost za takové zranění přičitatelná žalovanému.

[34] Videozáznam průběhu zásahu by pak mohl být takovým efektivním důkazním prostředkem. Kameraman ve spolupráci s velitelem zásahu by měl usilovat o to, aby záznam byl co nejúplnější, tedy aby zachycoval celý průběh nebo alespoň nejdůležitější fáze celého zákroku, a zároveň co nejvíce vypovídající, tedy aby kamera snímala podstatné skutkové děje, v daném případě zejména bezprostřední fyzický kontakt policistů s osobami, proti nimž krok směřuje, a použití donucovacích prostředků. Tyto požadavky policejní videozáznam předložený žalovaným ani v nejmenším nenaplnuje. Zachycuje poměrně rozsáhle jednání mezi policejními vyjednavací a osobami okupujícími vilu Milada a dále průnik policistů do spodního patra vily a pokus o rozebrání barikády vytvořené na schodišti. Nedokumentuje však žádný z klíčových okamžiků, k nimž mělo v této fázi zákroku dojít dle svědeckých výpovědí - zhmoždění ruky policisty rozebírajícího barikádu, vhození zásahové výbušky do prostoru za barikádou ani použití hasicího přístroje ze strany osob nacházejících se uvnitř objektu. Co je však podstatnější, záznam samotného zákroku prakticky končí přípravou a nástupem policistů k průniku do objektu oknem v horním patře pomocí hasičského žebříku. Místo zachycení klíčové části celého zásahu, kdy došlo k fyzickému kontaktu mezi policií a „squatter“ a jejich následnému vyvádění z objektu, následují již jen záběry vyvedených osob opírajících se o policejní vozidlo.

[35] Městský soud ponechal neúplnost policejního záznamu bez komentáře. Pouze poznamenal, že z DVD žalovaného (stejně jako z ostatních důkazů) nevyplývá, že by zasahující policisté překročili zákonné meze při použití donucovacích prostředků. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že by byl připraven projevit určité pochopení pro to, že policista pořizující záznam nemůže být z bezpečnostních důvodů přítomen přímo mezi

zasahujícími policisty, neboť s kamerou má sníženou akceschopnost a vydává se všanc případnému napadení. Mohl však postupovat za první skupinou zasahujících policistů do míst, kde již byl případný odpor protistrany úspěšně pacifikován. A nic nemohlo bránit tomu, aby videokamerou zachytil odvádění jednotlivých osob, čímž by se mohla vyvrátit (či potvrdit) tvrzení stěžovatelů o vytvoření tzv. bicí uličky. To, že tato část zákroku ve vile Milada se na policejní záznam nedostala (ať již nebyla vůbec zachycena, nebo byla dodatečně odstraněna), vyvolává přinejmenším určité pochybnosti o tvrzeních žalovaného. Žalovaný uznal, že některé ze zadržených osob byly zraněny, avšak zároveň trvá na tom, že celý zásah včetně použití donucovacích prostředků proběhl naprosto korektně, přiměřeně a v souladu se zákonem. Zranění „squatterů“ přičítá jejich pohybu uvnitř zdevastované vily, což vzhledem ke stavu, v jakém se neobývaný objekt nacházel, a vzhledem k okolnostem (tma, stavění barikády, chaos při policejním zásahu, únik některých „squatterů“ na střechu vily) nelze apriori vyloučit. Žalovaný však nepředestřel žádné uspokojivé vysvětlení toho, proč videozáznam policejního zásahu není úplný a zejména proč chybí právě klíčová část celého zákroku. Jediné zachycení toho, jak policisté vnikají do vily, tak nabízí několikavteřinový záběr TV Prima v pořadu Krimi Plus na DVD, které předložili stěžovatelé. Policejní videozáznam se tomuto klíčovému okamžiku vyhnul, ba chybí v něm dokonce vůbec jakékoliv záběry z vnitřního prostoru prvního patra vily, kam se účastníci akce stáhli po příchodu policie a kde byli také zadrženi. Přitom takovéto záběry by mimo jiné mohly doložit, jaké věci účastníci akce ve vile skutečně měli a v jakém stavu se jejich věci nacházely bezprostředně po jejich zadržení.

[36] Nutno potom poznamenat, že na nedostatečnou vypovídací hodnotu obrazových a zvukových záznamů pořízených policií v průběhu použití donucovacích prostředků upozorňoval již v roce 2006 veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl při prošetřování policejního zásahu proti účastníkům akce CzechTek 2005. Ve svém závěrečném stanovisku ze dne 25. ledna 2006, sp. zn.: 2875/2005/VOP/DU veřejný ochránce práv vcelku otevřeně pojmenoval i příčinu tohoto nežádoucího jevu: „Jedno pochybení, které jsem v souvislosti s videodokumentací policejního opatření zjistil, však nelze odstranit ani lepší záznamovou technikou, výstrojí či zkušeností a proškolením dokumentaristů. Jde o pochybení spočívající v nezájmu příslušníků Policie ČR dokumentovat případná překročení zákonnosti přiměřenosti služebního zákroku nebo úkonu příslušníka Policie ČR ... Pro jednoho autora záběrů je například typické, že spíše než hodnotné videozáznamy pořizoval zvukový záznam, kdy snímá toliko nohy účastníků technoparty a policistů. Jiný autor se zase záměrně při natáčení odpoledního zákroku dne 30. července 2005 vyhýbá momentům, které naznačují, že v blízkém okolí ‚se něco děje‘ a kamera raději zamíří jinam. ... Dále je nezbytné zajistit (vyšší) počet dokumentaristů odpovídající rozsahu policejního opatření, než jak tomu bylo v daném případě. Nejde o to, aby byl zachycen každý úkon nebo každá část zákroku, to ani není reálné. Postačí, že policisté mohou předpokládat, že jejich jednání může být dokumentováno. Samotné vědomí takové možnosti (dokumentace zákroku nebo úkonu) může ovlivnit jejich jednání, a tedy má dle mého přesvědčení nepochybně preventivní účinek.“ Policie České republiky tedy nečelí kritice nezávislé státní instituce ve věci ochoty pořídit vypovídací videozáznam svého zákroku poprvé. Z tohoto pohledu nutno hodnotit jako vadu, že městský soud vyložil bez hlubšího odůvodnění veškeré pochybnosti o průběhu skutkového děje v neprospěch žalobců. Přitom nejméně jeden ze stěžovatelů, O. H., předestřel městskému soudu důkaz o zranění hlavy, jež si již v den zásahu vyžádalo lékařské ošetření. Městský soud se však tímto zraněním, jeho závažností a mechanismem jeho vzniku podrobněji nezabýval. Nepoložil si ani otázku, zda by za daných okolností (ve smyslu výše citované judikatury Evropského soudu pro lidská práva) nemělo na žalovaném ležet důkazní břemeno prokázat, že zranění nezpůsobil, resp. že si je stěžovatel způsobil jinak či sám, resp. zda by pochybnosti o jeho příčině neměly být vykládány v neprospěch žalovaného. Je to totiž právě žalovaný, kdo předložením neúplného videozáznamu přispěl k situaci důkazní nouze, v níž se městský soud nacházel, aniž by přitom žalovaný hodnověrně vysvětlil, proč na videozáznamu chybí právě klíčová část celého policejního úkonu. Výpovědi svědků obou stran o průběhu zákroku se navzájem popírají, svědci stojící mimo policii i „squatterů“ nebyli přítomni samotnému finálnímu úspěšnému zásahu policistů uvnitř vily a lékařské

zprávy vyznívají nejednoznačně. Nejvyšší správní soud neshledává přesvědčivě odůvodněným ani postup městského soudu, který nejistotu o skutečném průběhu skutkového děje dále zvýšil tím, že neprovedl některé navržené důkazy, zejména lékařskými zprávami těch „squatterů“, kteří se nepřipojili k žalobě; i ty by totiž mohly mít vypovídací potenci ve vztahu k tvrzením stěžovatelů, že byli skupinově vystaveni nepřiměřenému násilí ze strany zasahujících policistů.“

Po zrušujícím rozsudku NSS postupoval v dalším řízení Městský soud v Praze v souladu s aktuální judikaturou (po vyhlášení původního rozsudku Městského soudu v Praze a to zejména rozsudku NSS ze dne 26.6.2014, č.j. 9 As 143/2014-34 a usnesení Rozšířeného senátu NSS ze dne 9.12.2014, č.j. Nad 224/2014-53), z níž mj. vyplynulo, že „*V řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu (§ 82 a násl. s. ř. s.) je třeba vykládat § 83 s. ř. s. tak, že soud na základě tvrzení žalobce, eventuálně doplněného na výzvu soudu, a s přihlédnutím k dalším informacím, které má soud případně k dispozici, po právní stránce posoudí, kterému správnímu orgánu je s ohledem na tato tvrzení přiřitatelné jednání, jež má být podle žalobce nezákonným zásahem. Liší-li se tento závěr soudu od projevu vůle žalobce označujícího žalovaného, upozorní soud žalobce na svůj závěr a vyzve jej, aby případně reagoval úpravou označení žalovaného. Pokud žalobce i poté, co byl soudem upozorněn na jiný právní závěr soudu ohledně otázky, kdo má být v dané věci žalovaným, setrvá na svém původním náhledu na tuto otázku a neuzpůsobí patřičně označení žalovaného a návrh výroku rozhodnutí soudu [§ 84 odst. 3 písm. d) s. ř. s.], nemůže být jeho žalobě vyhověno.“*

Byť se zrušující rozsudek NSS ve vztahu k nyní projednávané věci k uvedeným závěrům judikatury NSS nevyjádřil, soud po zvážení žalobních tvrzení a zjištěného skutkového stavu z procesní opatrnosti usnesením vyhlášeným při ústním jednání dne 16.12.2015 sdělil žalobcům, že jednání, které má podle žalobců být nezákonným zásahem považuje za přiřitatelné Ministerstvu vnitra, jež je řídicím orgánem žalovaného Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, neboť policie v případě posuzovaného zásahu jednala jako ozbrojený sbor. Proto soud v souladu s usnesením RS NSS ze dne 9.12.2014, č.j. Nad 224/2014-53 žalobce vyzval, aby do 10.1.2016 sdělili, zda se ztotožňují s tímto závěrem soudu, souhlasí s tím, že za žalovaného bude považováno Ministerstvo vnitra a upravují v tomto směru svou žalobu, nebo zda trvají na tom, že žalovaným je Krajské ředitelství policie hl. m. P. s poučením, aby tak učinili do 10.1.2016. Žalobci lhůtu nedodrželi, ale při ústním jednání dne 24.2.2016 okruh žalovaný rozšířili i o Ministerstvo vnitra. Soud nadále jednal s oběma žalovanými.

K tomu soud uvádí, že policie v určitých situacích jedná jako orgán státní správy-rozhoduje o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob, tj. o právních poměrech adresátů veřejné správy, a v určitých situacích vykonává služební úkony či zásah jako „ozbrojený bezpečnostní sbor“, který správním orgánem není (rozsudek NSS ze dne 2.6.2010 č.j. 6 Aps 6/2009-146). Vzhledem k obsahu žalobních tvrzení a skutkovému stavu soud uzavřel, že v projednávané věci je žalovaným Ministerstvo vnitra neboť je nadřízené Policii/Krajskému ředitelství hl. m. Prahy, jež fakticky zásah provedla jako ozbrojený bezpečnostní sbor (§1 zákona o policii), který není správním orgánem (§ 83 část věty za středníkem s.ř.s.).

S ohledem na nedostatek pasivní legitimace na straně Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, které v dané věci nevystupovalo jako správní orgán, ale jako ozbrojený sbor, ze shora uvedených důvodů soud proto žalobu proti tomuto žalovanému v plném rozsahu zamítl.

Vázán právním názorem NSS vysloveným ve zrušujícím rozsudku soud dále připustil *změnu žalobního petitu* učiněnou podáním žalobců ze dne 10.3.2016, v němž navrhli zahrnout do petitu též právo shromažďovací ve znění: „*Určuje se, že zásah Policie ČR ve dnech 30.6. a*

1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Milada v Praze vůči žalobcům, který spočíval v neoprávněné výzvě k opuštění objektu bez právního důvodu, bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, v bití, ve způsobení bezdůvodné újmy na zdraví, v bezdůvodném ničení věcí žalobců, v ponižujícím zacházení, v ponižujícím číslování žalobců lihovou fixou na kůži bez jejich souhlasu, v neoprávněném omezení osobní svobody, v bránění identifikace policistů, v neoprávněném omezení práva na svobodu projevu a práva shromažďovacího byl nezákonný“, přičemž ponechali znění petitu na soudu dle skutečností prokázaných během řízení. In eventum žádali, aby soud určil: „Určuje se, že zásah Policie ČR ve dnech 30.6. a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Miladu v Praze byl vůči žalobcům nezákonný“. Soud na to přistoupil k připuštění změny žalobního petitu prvně uvedeného znění, jak o něm bylo rozhodováno i v původním rozsudku zdejšího soudu (před jeho zrušením NSS), ovšem rozšířeném o zásah do práva shromažďovacího, neboť NSS ve svém zrušujícím rozsudku neposouzení zásahu do práva shromažďovacího zdejšímu soudu vytkl. Současně soud zamítl eventuální petit žalobců, (kterým mělo být určeno: „Určuje se, že zásah policie ČR ve dnech 30.6. a 1.7.2012 při vzpomínkové akci při bývalém squatu Miladu v Praze byl vůči žalobcům nezákonný“), neboť, jak již bylo shora uvedeno, o prvně uvedeném žalobním petitu obsahujícím konkrétně vymezené jednotlivé útoky žalovaného vůči žalobcům soud doposud jednal, vedl k němu dokazování a v souladu s právním názorem NSS v dalším řízení připustil jeho rozšíření o zásah do práva shromažďovacího.

V dalším řízení účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalované KŘ Policie hl.m.Prahy vyjádřilo svůj postoj k závěrům zrušujícího rozsudku NSS, jinak argumentovalo obdobně jako v předchozích podáních a přednesech. Žalované MV odmítlo svou pasivní legitimaci, k věci uvádělo ve shodě s KŘ Policie hl.m.Prahy.

Veden právním názorem NSS soud v dalším řízení doplnil dokazování o výsledky velících důstojníků policie (sv. B., sv. H., sv. N.), zástupců vlastníka vily sv. B. a sv. L., vedoucího protixtremistického oddělení policie sv. J., doplňujícími výsledky sv. C. a S., doplňujícími vyjádřeními žalobců K., H. a Ď., listinnými důkazy Peticí za zásah proti squatu Milada ze dne 9.5.2009 (čl. 402-415), lékařskými zprávami svědků C. a S. (přílohy žalobců z 31.3.2014), fotografií zranění žalobkyně B. a sv. C. (přílohy žalobců z 20.5.2014), pravomocnými rozhodnutími Úřadu Městské části Praha 8 ve spojení s rozhodnutím Magistrátu hl.m.Prahy ve věcech přestupků žalobců (čl.352-365), návrhy na vyřízení stížnosti ze dne 14.2.2013 a 19.2.2013 (čl. 366-372), sdělení MV k žádosti žalobců o náhradu škody ze dne 20.5.2013 (čl. 373-374), úředním záznamem o provedeném jednání s příznivci squaterů ze dne 13.9.2009 s přílohami (přílohy KŘ Policie hl.m.Prahy z 5.4.2016) včetně „Squaterská příručka, 1.vydání, a mapou místa zásahu a okolí (čl.338), vše při ú.j. 16.12.2015, 18.5.2016, 13.6.2016. Provedené důkazy potvrdily dosavadní skutková zjištění a vyplynuly z nich skutečnosti, významné pro posouzení žalobních důvodů po zrušení původního rozsudku NSS, zejména, kdo rozhodl o použití síly/donucovacích prostředků, jak probíhalo velení na místě, proč nebyl pořízen úplný videozáznam (zejména ze zákroku v patře vily), ke zkušenostem z minulosti s obdobnými zásahy (sv. B., H., N., J.), náhled na věc od osob stojících mimo struktury žalovaného (sv. B. a sv. L.), skutečnosti vyplývající z důkazů listinami (např. Petice, Příručka, úřední záznam o jednání s příznivci squaterů ze září 2009) ke zkušenostem s jednáním squaterů v minulosti a jaká mohla být očekávání při vyjednávání s nimi v rozhodnou dobu - k přiměřenosti zákroku. Kde, jak a za jakých konkrétních okolností došlo k tvrzeným zraněním žalobců a poškození jejich věcí, jak se zranění jevila při vyvedení squaterů z vily (doplňující vyjádření žalobců K., H., Ď., doplňující výpovědi sv. C., S., výpověď sv. L.), důkazy lékařskými zprávami sv. C. a S. a fotografií zranění žalobkyně B. -

vše ke zranění osob a poškození věcí. Uvedené pak s vědomím toho, že další podklady pro posouzení nemohly být žalovaným předloženy z důvodu uplynutí skartačních lhůt (sdělení KŘ hl.m.P. při ú.j. 13.6.2013). Žalobci další dokazování nenavrhovali (s výjimkou znaleckého zkoumání a výhradou provedení těch důkazů, které jimi byly navrženy a nebyly soudem dosud provedeny, o čemž bude pojednáno níže).

K tomu soud podotýká, že za situace, kdy proti sobě stojí protichůdná tvrzení stran, vešel zejména na zjištění učiněná od osob či z listin na účastnících nezávislých (sv. B. a L., Petice, Příručka, rozhodnutí ÚMČ Praha 8 a MHMP), tedy relativně objektivních a nestranných.

K samotnému hodnocení důkazů soud odkazuje na konkrétní zjištění z nich učiněná, jimiž se níže zabývá ve vztahu k jednotlivým bodům zásahu.

Naproti tomu soud neprovedl *důkaz znaleckým posudkem experta z oblasti policejní strategie a taktiky*, kterým žalobci navrhovali k ustanovení ad hoc PhDr. Stanislava Radostu s tím, že v seznamu znalců není jiná osoba podobné odbornosti. Soud ustanovení znalce důkladně zvažoval i s ohledem na stanovisko NSS ve zrušujícím rozsudku v souvislosti s vadami posouzení přiměřenosti zákroku policie. Přitom zohlednil, že žalovaný s osobou navrženou žalobci nesouhlasí s ohledem na její bývalý služební poměr u policie, jakož i skutečnost, že nejvhodnějším by bylo ustanovit znalcem znalecký ústav, kterým je v ČR jen Policejní akademie České republiky v Praze, jež je ale v působnosti žalovaného Ministerstva vnitra a tudíž by mohl být žalobci zpochybněn. Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že mu pro posouzení otázky přiměřenosti zásahu ve smyslu §12 zákona o policie postačuje zjištěný skutkový stav a důkaz znaleckým posudkem je tak nadbytečný.

Ostatní důkazy, které žalobci navrhovali (podání ze dne 10.3.2016), byly již provedeny v předchozím řízení. Listina, kterou k důkazu navrhlo Ministerstvo vnitra (podání ze dne 29.3.2016) je součástí spisového materiálu, ze kterého soud vychází, tyto důkazy soud proto neprováděl.

Po provedeném řízení a ve světle skutečností, zjištěných z doplněného dokazování, soud o věci uvážil takto:

Soud nemá pochyb o tom, že zásah náležel do *působnosti* policie ve smyslu § 2 zákona o policii, podle kterého „*Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“)*“. Policie v dané věci vystupovala na ochranu bezpečnosti osob (účastníků akce), majetku (objekt vily byl obsazen bez souhlasu a proti vůli zástupce vlastníka násilným vniknutím za situace, kdy se zástupce vlastníka opakovaně u policie dovolával obnovení pokojného stavu a ukončení porušování vlastnického práva i z důvodu hrozícího nebezpečí škody na zdraví osob, které jsou ve vile s poukazem na její zchátralost, neužívání, poškozenou střechu, celkově zanedbaný a nebezpečný stav uvnitř objektu apod.) a veřejného pořádku ve smyslu nastolení stavu věcí do souladu se zákonem. Také ustanovení § 10 citovaného zákona ukládá povinnost policistovi ve službě nebo zaměstnanci policie provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti odstranili.

Nelze též přehlédnout, že žalobci, a další osoby, které se obsazení vily účastnily, byli od doby vyhlášení původního rozsudku Městského soudu v Praze již pravomocně shledáni vinnými z přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen zákon o přestupcích), a proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) téhož zákona, a to právě v souvislosti s neoprávněným vniknutím a užíváním vily, resp. neuposlechnutí opakovaných výzev zasahujících policistů k jejímu opuštění ve dnech 30.6. až 1.7.2012 (důkaz rozhodnutími Úřadu městské části Praha 8, rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy, příkazy o uložení pokuty) s výjimkou žalobce M. Ď., jemuž se příkazy o uložení pokuty nepodařilo doručit, takže nenabýly právní moci.

Soud tak nevešel na tvrzení žalobců uplatněné v závěrečném návrhu (ze dne 20.6.2016), že policie porušila základní princip výkonu veřejné moci podle článku 2 odst. 2 Listiny a provedla zásah způsobem, který zákon svěřuje jiným orgánům a složkám veřejné moci, popřípadě vyhrazuje pro jiné případy, pročez uvedené spadá výhradně do oblasti civilního práva. Soud přisvědčuje žalobcům, že by neoprávněné obsazování budov mělo být jejich vlastníky řešeno cestou civilního práva žalobou na vyklizení nemovitosti. V projednávané věci však tomu neodpovídají skutkové okolnosti, neboť *se nejednalo o vyklizení nemovitosti, ale o vyvedení osob (bez věci)*, kdy z provedeného řízení a zjištěného skutkového stavu jednoznačně vyplynulo, že žalobci obsadili objekt vily přes zásadní nesouhlas zástupce vlastníka, přičemž nelze nevidět násilný způsob vniknutí do vily, jejich chování ve vile, házení předmětů na okolo stojící policisty a členy IZS, verbální útoky (aktivní odpor), obsazení komínu zchátralé vily, sezení na poškozené střeše, neuposlechnutí výzvy policie k opuštění vily z důvodu nesouhlasu zástupce vlastníka s jejím obsazením žalobci apod. Byly tak splněny předpoklady pro výkon působnosti policie ve smyslu shora citovaného § 2 ve spojení s § 10 zákona o policii. Soud vešel na stanovisko žalovaného (podání ze dne 16.3.2016), podle kterého policie v rámci zákona o policii vykonává tzv. pořádkový dozor, kdy v případě zjištění konkrétního porušení právních norem provádí tzv. zásahovou činnost prostřednictvím faktických pokynů a donucovacích úkonů (zásahů) a je povinna podle § 10 citovaného zákona provést úkon nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení (pořádku a bezpečnosti) odstranila.

Nelze odhlédnout ani od toho, že jednáním žalobců a dalších účastníků akce, kteří obsadili vilu, bylo spácháno několik přestupků (proti majetku za užívání vily a proti veřejnému pořádku pro neuposlechnutí výzvy) a to právě v souvislosti s násilným vniknutím a obsazením vily bez souhlasu vlastníka a přes jeho žádost a výzvy k opuštění vily (důkaz pravomocnými rozhodnutími OÚ MČ Praha 8 ve spojení s rozhodnutími MHMP).

Za případný soud považuje poukaz žalovaného na nález Ústavního soudu IV. ÚS 488/01 ze dne 11.7.2002, kde se uvádí *“Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR slouží státní moc všem občanům. Další část tohoto ústavního ustanovení, hovořící o tom, že tuto moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, nelze chápat jako volnou úvahu státních orgánů, zda tak učiní či nikoliv, ale naopak jako povinnost tuto moc uplatňovat tam, kde je to nezbytné. Vychází-li Ústavní soud z maximy, že neznalost zákona neomlouvá, která v plné své tíži dopadá na veškeré subjekty, tedy i na fyzické osoby, musí tím více dopadat na takové subjekty, které s ohledem na své poslání, mají povinnost znát právo v oblasti, které se jejich činnost bezprostředně dotýká.”*. I když se v uvedené věci jednalo o jiný orgán státu (stavební úřad), dopadají závěry tohoto nálezu i na nyní projednávanou věc neboť i policisté vystupují jako státní orgán a mají povinnost „znát právo v oblasti, které se jejich činnost bezprostředně týká“.

Před zrušujícím rozsudkem NSS soud neprovedl výslech svědka H. a N., neboť byli toho času již mimo aktivní službu u policie a soud měl za to, že k úplnému zjištění

skutkového stavu postačuje dokazování, které povedl a rozsáhlý spisový materiál, ze kterého jsou zřejmé četné záznamy o provedeném zákroku, ať už jednotlivých velících důstojníků či dalších policistů, kteří se zákroku účastnili, jakož o použití donucovacích prostředků podle § 59 odst. 1 citovaného zákona.

Po zrušení původního rozsudku soud mj. doplnil dokazování i o jejich výslechy a v dalším řízení tak při posouzení vyšel nejen z výsledků dosavadního řízení, ale i z doplněného dokazování, z něhož *ve vztahu k tvrzenému zásahu do práva na svobodu projevu a shromažďovacího a posouzení přiměřenosti zákroku* považuje za vhodné zdůraznit:

Výpověď *svědka B. (z hlediska časového první velící důstojník)* z níž k rozhodným skutečnostem konkrétně vyplynulo, že ve štábu probíhaly diskuze, kterým byl na začátku přítomen svědek L., jenž měl objekt svěřený, resp. pronajatý a domáhal se nastolení stavu před vniknutím osob do vily, chtěl, aby policie konala, velmi naléhal, sám svědek byl ve štábu v postavení hlasujícího, zkušenosti s demonstrací nebo jiného protiprávního obsazení domu neměl. Ve štábu se řešila zkušenost z minulých akcí i s vilou Milada, ostatní členové štábu zkušenosti měli. K tomu se kolem zvyšoval počet příznivců squatterů ve vile, štáb zvažoval, zda lze počkat do rána a uvěřit slibům squatterů, že vilu opustí. Na základě zkušeností z minulosti, že sliby nedodržují a že se kolem srocuje a zvyšuje počet jejich příznivců, a kdy se dalo předpokládat, že se jejich počet bude navyšovat i nadále, zvažovali jiné přístupové cesty, neboť ta, kterou do vily vstoupili squatteré, byla krkolomná, hrozilo zranění policistů už při samotném začátku. Když tyto jiné cesty zjistili a sv. L. trval na vyklizení, tak se s přihlédnutím ke zkušenostem se squattery z minulosti dohodli, že zajistí vzlet vrtulníku, který osvítl místo, aby nedošlo ke zranění policistů ani squatterů a přistoupili po půlnoci k zákroku. Policie nejednala na objednávku městské části nebo starosty, řešila věc sama, věděla, že je výročí vyklizení vily Milada a mohlo by k něčemu dojít. Podle jeho mínění bylo chráněno vlastnické právo. Osoba, která měla pronajaté pozemky, uváděla „mám to tady pronajatý, patří mi to tady, spravuji to tady, je narušen objekt, který chci, aby policie uvedla do původního stavu“. Budova byla zakonzervována na přání vlastníka. Zástupce vlastníka/nájemce okolních pozemků sv. L. přinesl snad smlouvy.

Svědék zdůraznil, že se ve štábu zvažovaly všechny alternativy, uvedl „nikdo z nás není válečník a nepotřebuje místo být někde s rodinou někde válčit“, řešilo se dilema, zda věřit či nevěřit squatterům, že ráno odejdou, ale shromažďovali se tam příznivci. Jejich počet se navyšoval, ráno by museli být přivoláni další lidé a pravděpodobně by došlo k dalšímu střetu jako v minulosti. Budova před jejím obsazením squattery byla zajištěna, tzn., že aby se tam museli dostat, museli něco rozbít. Slyšel rozbíjení věcí zevnitř i během zásahu, nejen před tím, slyšel rozbíjení zařízení, oken. Také barikády musely z něčeho vzniknout. Nezná přesný stav vily před obsazením a po vyklizení, ale slyšel rozbíjení během doby, co tam stál, slyšel sklo. Slib policie squatterům, že když opustí budovu, nebudou zadrženi a budou moci odejít, si nevybavuje, vyjádřil se, že ale minimálně je třeba takovou osobu zajistit, zjistit co tam dělala a pak ji propustit. Měl za to, že pokud se tak stalo, bylo to myšleno ve smyslu „vyjděte ven, nikomu se nic nestane“.

Svědék H. (časově druhý velitel zásahu a velitel opatření pod jednotným velením) potvrdil skutečnosti uváděné svědkem B. a doplnil, že vzpomínkové akce k vyklizení vily se průběžně konaly téměř každý rok v červnu či červenci po jejím vyklizení v r. 2009. Počet osob, které vnikly do vily, nebyl upřesněn, pouze bylo sděleno, že vnikly neoprávněně do soukromého objektu a přinesly si aparaturu. Na místo přišel po 22 hodině, zjistil stav od svědka B. a dalších policistů na místě. Objekt byl před vniknutím squattery zabezpečen, otvory byly zazděny, aby jimi nemohl být využíván. Od začátku chtěl věc řešit klidnou cestou. Po vyhodnocení situace došli ve štábu k závěru, že provedou vyjednávání a budou se

snažit o klidné ukončení, aby se všichni mohli rozejít. Situace však byla taková, že vyjednávači jednali s osobami, které říkaly, že jednají jen za sebe, nejednají za nikoho jiného, každý, kdo je uvnitř jedná sám za sebe, že si vyslechnou podmínky policie, sdělí to ostatním, nebyl tam nikdo, kdo by věc nějakým způsobem organizoval. Následně sdělili, že chtějí zůstat do rána s tím, že si udělají koncert uvnitř jako vzpomínkou akci a že nyní objekt neopustí. Přestože jim bylo vyjednávači sděleno, že se nacházejí v soukromém objektu, na soukromém pozemku a byli vyzváni, aby vilu opustili a pokud tak neučiní, bude postupováno podle zákona, proveden zákrok a následně vila vyklizena, neučinili tak. Z minulosti ví, že se jedná o skupinu osob, se kterými již v minulosti bylo jednáno, vždy daly slib, který nesplnily. Nešlo ani předpokládat, že slibu, že vilu ráno opustí, dostojí. Uvedené může doložit z vlastní zkušenosti z několika zákroků před červnem 2012, kdy při prvním nebo druhém výročí vily následně došlo k zákroku policie vytlačením z místa. Squatteréři slíbili, že z místa odejdou, následně došlo k pálení pneumatik na ulici pod viaduktem. Byl na místě, takže ví, o čem mluví. Poté se squatteréři rozešli po skupinách na most Barikádníků, kde omezovali dopravu, na konci mostu poškodili dvě vozidla policie. Při druhém ročníku oslav vyklizení vily v roce 2011 byl rovněž přítomen na místě a velel policistům. Tehdy došlo k obsazení prostoru před školou (vysokoškolské koleje), kdy na soukromém pozemku úřadu či magistrátu byla prováděna neohlášená hudební produkce. Vzhledem ke stížnostem z vysokoškolské koleje policie požádala starostu, aby se na místo dostavil a ten následně požádal policii o vyklizení prostoru, resp. vytlačení. Opět bylo squattery přislíbeno, že své aktivity ukončí, opět je neukončili. Bylo postupováno v souladu s rozhodnutím vlastníka pozemku, tj. úřadu. Měl tedy zkušenost, že slib, který dají, nesplní, zůstanou uvnitř a zákrok bude muset být stejně proveden.

Současně bylo vzato v úvahu, že se v okolí vily nacházela skupina dalších squatterů a jejich sympatizantů, kteří se snažili proniknout k vile přes kordon policistů, jež zajišťoval perimetr vily, hrozilo další nebezpečí, že na místo přijdou další osoby a policie, která zajišťuje vilu, by musela zajišťovat i další demonstranty v jejím okolí. Okolo stojících osob v okolí mohlo být osmdesát, sto, možná více. Policie je musela oddělit od prostoru vily, aby nevnikly dovnitř. Příznivci squatterů v okolí vily byli vyzváni, aby poodešli a opustili prostor, ale zase se vrátili, byl to nekonečný boj, nebezpečí jejich přítomnosti a navyšování počtu trvalo stále. Místo přitom bylo označeno policejní páskou. Nájemce pozemku, zástupce vlastníka vily, žádal, aby byl objekt vyklizen. Taktiku zákroku volil štáb po vzájemné dohodě. Ze strany squatterů z vily lítaly ven nějaké předměty, samozřejmě byli policisté uráženi. K aktivnímu odporu docházelo tedy jak před zákrokem, tak při něm, kdy při rozebírání barikády byli zraněni dva policisté. Jeden z nich prostrčil ruku otvorem, ze strany squatterů mu někdo na ní šlápl, došlo ke zlomení ukazováku nebo jiného prstu, byl v pracovní neschopnosti, zranění druhého policisty si ji již nevyžádalo. Byl použit hasicí přístroj, lit benzín.

Štáb se dohodl na tom, že squattery vyzvou, dají jim čas, a když odejdou, nebude dále postupováno. Došlo k dalšímu vyjednávání před zákrokem, dána další výzva a následně přistoupeno k realizaci zákroku. Ten byl proveden pořádkovou jednotkou SPJ vycvičenou k takové akci.

Existují různé plány, postupy a mechanismy u takových bezpečnostních opatření. Každé z nich se poté vyhodnocuje a s tím jsou seznamováni policisté. Dopředu se žádné plány nezpracovávají, neboť je nelze zpracovat, nikdo neví, jaká bude konkrétní situace, pokaždé je to jinak. Policisté jsou proškolení. Kdyby policie nezakročila přes naléhání zástupce vlastníka, přihlížela by de facto protiprávnosti a tolerovala by takové jednání. Nejde o poškození budovy, ale o to, že squatteréři vnikli do cizího majetku, který byl zajištěn právě před jejich vniknutím. Vyloučil, že by se jednalo o pomstu policie za minulost.

Rozsah použité techniky a osob záleží na dané situaci. V projednávané věci byli na místě policisté a prostředky, které tam vyslal operační důstojník s cílem zabezpečit místo, aby

nedošlo k narušení veřejného pořádku. Operační důstojník je na krajské správě policie, kam přicházejí všechny informace a kde on reaguje na situaci, vysílá síly a prostředky podle potřeby tam, kam je třeba. Svědek sám již množství osob a techniky nenavyšoval, o posily nežádal, neví přesně, ale celkem bylo na místě asi 100 policejních osob včetně SPJ a PMJ. Sám svědek přivolával vrtulník pro ten případ, aby osvětlil prostor nad vilou, kam na střechu, na lavičku u komína, vystoupilo osm nebo devět osob. Jednalo se o jejich bezpečnost, ale i o bezpečnost lidí pod vilou. Šlo o to, vědět jaká je situace na střeše, jestli nedochází k házení předmětů dolů na policisty, z důvodu osvětlení objektu, který nešel jinak osvětlit, neboť tam je zarostlý terén, tma, základní požadavkem bylo ochrana života a zdraví osob na komíně a policistů. Svědek volal též hasiče a zdravotníky.

V případě neprovedení zákroku v tom čase, kdy se udál, a posečkání na pozdější krajní hodiny, má za to, že by bylo třeba dvojnásobku sil. Zárok byl upřednostněn také proto, aby došlo k vyklizení vily a snížení početních stavů, které byly na místě, neboť pro zajištění vily už není potřeba tolik lidí a policisté tak mohli vykonávat službu, kterou měli v rámci kraje, resp. hl.m.Prahy. Vše bylo konzultováno s vedoucím oddělení extrémismu panem J., který radil i s ohledem na své minulé zkušenosti zárok provést ihned s tím, že v daném případě je zvládnutelný, druhý den by muselo dojít k navýšení sil, nevěřil slibům squatterů.

Svědka N. (velitel SPJ, který dal pokyn k použití donucovacích prostředků a vlastní realizaci zákroku poté, co k tomuto závěru dospěl štáb pod velením sv. H.) k již uvedenému ve výpovědích svědka B. a H. doplnil, že na místo přijel okolo půlnoci, do té doby jej zastupoval svědek V. Byly obavy z eskalace příznivců squatterů v okolí vily, bylo jich více jak sto, vyjednávání nepomohlo, sliby nebyly splněny, byly vzaty v úvahu zkušenosti z minulosti, kdy sám tento svědek má za sebou desítky podobných zásahů, včetně vily Milady z roku 2009 a let následujících. Zárok samotný provádělo SPJ, on jako velitel svolal velitele družstev (byly dva), poradili se, domluvili na dalším průběhu a postupu, řekl jim, jaké mohou použít donucovací prostředky, jejich vlastní užití (povolených donucovacích prostředků) je již na každém policistovi nebo veliteli družstva. Sám nebyl uvnitř z bezpečnostních důvodů, byl velitel. Byla tma, policisté uvnitř měli jenom baterky. Jako donucovací prostředky povolil zásahovou výbušku, hmaty, chvaty, obušek nikoliv. Popřel, že by byl použit, byl přesvědčen, že by mu to členové družstva hlásili, musí o tom psát zprávu, což učinil. O použití donucovacích prostředků, které schválil, o kterých rozhodl a které mu po zákroku příslušníci SPJ nahlásili jako použité, tj. hmaty, chvaty a zásahová výbuška, vypracoval záznam, který jeho nadřízený vyhodnotil jako oprávněný (správní spis, návrh na vyřízení stížnosti ze dne 19.2.2013 a 20.5.2013).

Z hlediska přiměřenosti zákroku, množství techniky a lidí považoval s ohledem na minulé zkušenosti akci za přiměřenou, zdálo se mu naopak, že lidí bylo málo a vyjádřil podiv, že se to zvládlo v takovém počtu, neboť síly musí být rozděleny, část lidí na eskortní vozidla, na všechno jsou předpisy, zákony. O počtu lidí, technice, zda se přivolá vrtulník, počtu záchranářů a hasičů nerozhoduje velitel SPJ, činí to velící opatření, což byl svědek H.

Svědka J. (vedoucí oddělení extremismu policie) již k uvedenému doplnil, že jeho úloha nespočívala v komunikaci se squattery, ale spíše v poradní činnosti s ohledem na znalost problematiky, věděl, jaké osoby jsou na místě, určuje jejich radikálnost k extremistickým projevům, působí jako poradce velitele opatření a tyto informace předal. Sám se zástupcem vlastníka objektu nejednal, ví, že se tam pohyboval, pamatuje si jeho jméno, pan L.. Když byl odpoledne zkontrolovat situaci (mezi 16 a 17 hodinou), všiml si, že jsou tam osoby, které se takto schází, jsou převážně blízké či napojené na anarcho-autonomní hnutí, levicové extremisty, případně squattery, neboť squatterství, squatting je ideologie propojená na anarcho-autonomní hnutí, je to provázané. Vzhledem k počasí a dalším okolnostem měl za to, že by se akce ani nemusela uskutečnit, že není třeba setrvávat dále na místě, proto činnost odpoledne ukončili a ponechali vše na základním monitoringu. Očekával

dvě varianty, buď že se rozejdou sami nebo zůstanou do večera a aktivity posunou na večer, jak se stalo. Mohl by vybrat minimálně pět i více radikálnějších osob, která fungují na anarcho-autonomní scéně a podílí se na různých antifašistických akcích. V oblasti extremismu prakticky působí od roku 2000, má zkušenosti s různými squatterskými akcemi. Pokud bude hovořit o některých z posledních, výjimečně se stává, aby dobrovolně opustili budovu, vždy je to až na základě policejního zákroku a to buď se vstupem do objektu, kde je aktivní či pasivní odpor anebo minimálně se vstupem do objektu, kdy po výzvě uposlechnou. Znamená to, že vždy čekají, až vejde policie, nezná případ, že by budovu opustili sami, bez toho aniž by vstoupila policie do objektu a vyzvala je. Cílem squattingu je upozornit, kde může tato subkultura fungovat a vytvářet z jejího pohledu hodnoty. Z pohledu policie jsou tyto hodnoty protidemokratické, proti systémové, proti systému státu. V roce 2012 nebyl na území hlavního města Prahy žádný squat, tzn., že předpoklad, že squatteři budou chtít v budově zůstat a neopustí ji, byl vysoce pravděpodobný. Po celou dobu jeho kariéry je vždy snaha levicového spektra o to mít nějaký objekt obsazen pod touto ideologií. Po vyhodnocení situace štábu sdělil, že jsou na místě radikálnější osoby, uvedl své předchozí zkušenosti z předchozích vyklizení, zejména, že v této budově je vymyšlený obranný systém, který může být využit, ať už barikády či v posledním patře padací systém, který byl vybudován nejen proti zákroku policie, ale i proti útoku neonacistů, resp. pod touto myšlenkou to bylo squattery veřejně obhajováno. Osobně ve vile nikdy nebyl, ví to od svých podřízených, kteří tam byli a ze záznamů, ať už videa nebo úředních záznamů u policie. V budově jsou různé pasti, jedna z nich je zmíněný poklop, snad v posledním patře vily, který má uzavřít cestu, aby byl čas vylézt na střechu, což je také standard v taktice extrémistů - vylézt na střechu, připoutat se tam, nejlépe za komín a být tam co nejdéle, aby dosáhli svého účelu. Po vyvedení osob z objektu část zůstala na střeše, bylo rozhodnuto, že proti nim zakročováno nebude, bylo by to pro ně nebezpečné, policie by nedokázala zajistit jejich bezpečí. Sám od budovy odjel okolo druhé hodiny ranní.

Před nástupem SPJ k zákroku probíhala dlouhá vyjednávání ve snaze změnit úmysl squatterů setrvat ve vile, k čemuž nedošlo. Štáb vzniká rozkazem, v této věci ad hoc na místě, neboť je to situace, na kterou se nelze rozkazem připravit. Vždy je tam velitel SPJ, který dostává pokyny od velitele opatření, v tomto případě pana H. Neslyšel, jaké konkrétní donucovací prostředky velitel SPJ udal, když viděl nastupovat jednotku SPJ, byli vybaveni obuškami, neboť jsou takto vybaveni standardně, ale není si jist, že to tak bylo i v roce 2012, dnes již to standard je a je takto vybaven prakticky každý policista. Obušek je malý, neví, jestli jej měli všichni na opasku, jsou oblečení v těžké výstroji. Vzhledem k informacím, že jsou v objektu pasti, mohou tam být různé nástrahy a nevědělo se, co bylo dovnitř vneseno, nabádal kolegy k maximální ostražitosti při zákroku, neboť nebylo možné odhadnout, zda squatteři budou v odporu aktivní či pasivní.

Otázku práva shromažďovacího a svobody projevu nezvažoval, neboť se jednalo o akci, která nebyla oznámena magistrátu a budova je soukromým majetkem, takže takové právo podle něj nelze vykonávat.

Ohradil se proti tomu, že by se policie zajímala o jednu skupinu méně či více a že by automaticky počítala s tím, že bude porušovat zákon. Policie se řídí zákonem. Pokud někdy došlo k obecně nazývanému policejnímu násilí, měl za to, že se jednalo o jednotlivé excesy, které se řeší nebo řešily. Policista při zákroku může pravomoc překročit, ale nelze to brát obecně, jak to pojmají žalobci.

Policisté používají zákonná oprávnění, nepoužívají násilí, on kolegy informoval, instruoval takticky a informačně, co můžou očekávat, i radikálnost jednotlivých osob a charakteristika těchto osob může posloužit. Vše je však relativní, protože i největší radikál může být jako beránek. Obecná informace k obecnému postupu slouží k šetření zdraví, jak na straně policie, tak i na straně protivníka. Neměl žádné indicie o tom, že akce byla

připravována, na druhou stranu věci, které byly dovnitř vneseny, nevylučují, že tomu tak bylo, nedokáže to vyloučit ani potvrdit. Pokud někdo počítal s tím, že vnikne do budovy, určitě počítal s policejním zákrokem a připravoval se na něj. Mluvil o padacích dveřích, které tam zůstaly z minulosti, má se jednat o velké železné dveře, které stačí podtrhnout, k tomu není potřeba speciální nebo několikahodinová příprava. Shrnul taktiku squattingu, podle které je chtěno, aby bylo viděno, bylo upozorněno, označuje se různými symboly, pořádají se akce, žádoucí je, aby byla přítomna policie, neboť je to medializováno.

Vzpomínková akce od čtyř hodin odpoledne měla být venku, po obsazení budovy však principy squatterství byly patrné, byly ven vyvěšeny vlajky a transparenty, to vyžadovalo přípravu. Na internetu lze najít informace svolávající ostatní na podporu, neví, zda to bylo v roce 2012, ale obecně lze říci, že se vše přesouvá na internet, do mobilních telefonů, kdy se touto cestou svolává podpora a policie se tak dostává mezi mlýnská kola, má zákrok komplikovaný i příznivci squatterů z venku.

Z doplňujících vyjádření žalobců K., H. a Ď. vyplynulo, že vyjednávání s policisty nebyli přítomni, účastnili se plén osob ve vile, bylo jich několik, po sběru informací s policejním vyjednavatelem se dohodli na dalším postupu, pléna se nemusí účastnit, nelze říci, že by měl někdo nějakou autoritu, kdo by zastupoval ostatní navenek a měl plán, je to spontánní, jako byla celá akce, proto vyjednávat může každý s tím, že mandát by měl být udělen nějakým konsenzem, hlasování je konsenzuální, jsou kolektivem bez hierarchie, každý jedná sám za sebe, odmítl, že by se za někoho zaručil v jeho jednání, lidé co odešli na výzvu policie byli zatčeni, podle své zkušenosti míní, že by ráno byla vila vyklizena, je v hrozném stavu, byla to oslava-připomínka pietní akce, nebyla plánována, že by se squatovalo (žalobce K.). Žalobce H. ke shora uvedenému za sebe doplnil, že se pléna účastnil, chtěl ve vile zůstat, nevěřil výzvám policie, že kdo vyjde, bude propuštěn, což se také nestalo. K dotazu KŘ hl.m.Prahy, že první výzvy od policie byly již okolo 22,00 večer, ale osoby, které vilu opustily, odešly až okolo 23, 30 uvedl, že se policie zaručovala i při poslední výzvě. Žalobce Ď. k předně uvedenému za svou osobu dodal, že byl na střeše již při „zaplavení“ (zákrok SPJ v patře vily), vyspal se tam, objevili jej službu konající policisté, ráno slezl dolů.

Z doplňujícího výsledku svědků C. a S. vyplynulo, že se na aktivní výstavbě barikády uvnitř budovy nepodíleli, mluvili jenom sami za sebe, neví, kdo ji budoval.

Svědka S. o plánu znovu obsadit vilu Milada dopředu nevěděl, měl za to, že kdyby se to plánovalo, tak by se to dělalo jinak, byla by snaha využít momentu překvapení, ne veřejně propagovaná akce, míní, že se prostě pobaví, zavzpomínají, „zkusí, co to udělá“. Účastnil se odpolední akce, do vily vstoupil po žebříku a tedy asi oknem, žebřík ani transparenty během odpoledne neviděl nebo si to nevybavuje, kdo měl transparenty a následně jimi ověsil vilu, neví. Poté, kdy do budovy vnikli, jej překvapilo, že dole v místnostech, kde se předtím konaly koncerty, měl pocit, že se zastavil čas, byly tam stále plakáty, bylo to emočně silné a dojemné. Ve vile se vlastně nic moc nezměnilo. Podle jeho mínění by tam šly znovu dělat koncerty a kulturně společenské akce, je to jeho laický pohled, není technik a odborník na zvuk. Při vyjednávání s policií vzniklo plénum, vzniká tak standardně při podobných akcích, sám si nepamatuje, na jaké straně stál, zda pro opuštění objektu nebo setrvání, ani si nevybavuje, zda se tam tato otázka řešila, spíše, že tam mají věci, jsou ve vile, ať jim policie dá čas zůstat cca do 4 hodin ráno.

Svědka L. (zástupce vlastníka objektu a nájemce přilehlých pozemků v té době) k již uvedenému doplnil, že pozemky, o které se jedná, osobně ohraničil páskou, policie ten den monitorovala okolí, ne, že by hlídala, prostě se jezdila podívat od odpoledních hodin. V nájemní smlouvě se s paní B. zavázali, že vilu zabezpečí, neboť je v dezolátním stavu, proti vniknutí a případnému zranění cizích osob. Pronajaté pozemky řádně ohraničili, činili tak několikrát, nejen ten den, vždy to bylo strháno. Účastníci obdobných akcí nikdy nerespektovali právo, že to mají pronajaté a že tam nikdo nemá co dělat. Hovořil o situaci na

místě od roku 2009 doposud, neboť žijí prakticky nedaleko od vily již 17 let. Mají velmi špatné zkušenosti se squatterry již z minulosti. Oni a jejich sympatizanti porušovali ohraničení pronajatých pozemků, vnikali do vily třeba i 10x do roka, musel porušení odstraňovat, nic nerespektovali, zazděná okna či dveře rozbourali, vnikají tam dodnes nebo se o to pokoušejí (poznámka soudu: výslech byl proveden 18.5.2016). V současnosti již pozemky pronajaté nemají. Budova byla dole zabezpečena od přízemí až do druhého patra, výš ne. Zabezpečen byl i balkon. Do budovy vnikali squatteři nejen v den zákroku, ale i předtím, neustále, nikoliv pouze opakovaně. Neslo to sebou spoustu odpadků, problémů, nerespektují ničí vlastnictví, je jim jedno, kde vykonají svou potřebu, srocovali se na pozemcích ve vlastnictví magistrátu, ve vlastnictví ČR, ve správě Univerzity Karlovy, ve správě ministerstva školství, vždy s tím, že stejně vniknou do Milady, že to prostě udělají. Samotná budova je v dezolátním stavu, ohrožující život, zdraví, je to zdevastovaný objekt. V roce 2009 v ní byli zástupci stavebního úřadu, posuzovali statiku a dospěli k závěru, že to není v takovém stavu, aby se dala obývat, ale ani ve stavu, aby nařídili demolici. V domě je plno ostrých hran, rozbouraných zdí bez omítky, ke zranění může dojít kdykoliv a určitě to není zapříčiněno tím, že jde někdo s někým, i když s policií úplně nesouhlasí, protože je absolutně nečinná nebo byla, nevěří tomu, že by došlo k bící uličce, jak soud uvádí. Policii na to místo volalo spoustu lidí, sousedé, všichni v okolí, protože chtějí mít pokojný stav v místě, kde žijí a bydlí, nechtějí mít problémy, navzájem si to nedělají, žije jich tam jen několik, nedělají si naschvály, nechápe, proč by je měli obtěžovat cizí lidé, kteří tam nemají co dělat.

Ten den volal policii určitě také, v době jejího příjezdu byl na místě, je přítomen všemu, co se ve vile děje, vyplývalo to pro něj ze smlouvy, aby zabezpečil objekty (byly celkem dva). Zástupci squatterů ten den tvrdili, že jim o vstup do Milady nejde, chtějí uskutečnit jen pietu, oslavu, že byli vystěhováni, nicméně tam nakonec vnikli a přes výzvy ji odmítali opustit, dělají si s policií srandu. Byl přítomen vyjednávání, policie je přemlouvala, považoval za směšné, aby policie přemlouvala někoho, kdo něco porušuje a nejednala represivně. Byl tam anti konfliktní tým, který se snažil vše udobřit. Slibům squatterů by nevěřil, má své zkušenosti, věří, že jsou mezi nimi i slušní lidé, ale měli by si udělat pořádek ve vlastních řadách. Viděl, jak osoby ve vile ten den házely po policii předměty, je to tak vždy, když se jich sejde víc, ze zadních řad hází cokoli, házely něco z vily, bylo to neustále, nejen v průběhu vyjednávání. Házely z oken i na svědka kousky cihly, kamení, tašky ze střechy, cokoli.

O zákrok žádal policii mnohokrát i v ten den. Trval na tom, aby se uskutečnil, aby byla vila vyklizena, bylo mu sděleno, že věc řeší. Od roku 2009 do vyklizení v rozhodné době, tj. v červnu 2012 je budova ve stejném stavu, ale chátrá. Když někdo vnikl dovnitř, tak to opětovně zazdil, střecha chátrá, padá, plachta se rozpadá. V době zásahu se poškodila střešní krytina, která stejně už byla v dezolátním stavu, hasiči vyřízli mříž, aby se dostali dovnitř, ale bylo to v souvislosti právě s tím, aby se dostali dovnitř. Zazděné otvory vybourali squatteři. Ví o tom proto, že je sám několikrát vyváděl, buď za asistence policie, nebo bez ní. V rozhodnou dobu určitě probourali zazděnou příčku, sám ji zdil, aby nemohli vniknout z balkonu ve druhém patře. Jedná se o zazdění mezi dveřmi, tj. zazdění dveří. Než se tam squatteři toho dne nastěhovali, bylo to zazděné, pak už to bylo zase poškozené, musel to opravit a znovu zazdít. I v roce 2009 byl oznamovatelem u policie, pozemky měl pronajaté od 1.7. t.r., k vyklizení došlo před pronájmem. K vyklizení ze strany policie tehdy došlo na základě neustálých stížností a petice, kterou sepsali lidé žijící v okolí Milady, protože se zástupci squattingu chovali nesnesitelně, jejich příznivci a kamarádi vždy přijeli, kempovali na parkovišti, třeba 150 lidí vykonávalo své potřeby v okolí, bylo jim jedno, že jsou to soukromé pozemky, státní pozemky, byly tam rozbité flašky, výkaly, volně vypuštění, nezvladatelní psi. Je pravdou, že do vily nevnikají jenom zástupci squattingu.

V drtivé většině případů před výročním jeho vyklizení v roce 2009 někdo dovnitř vnikne, vyvěsí vlajku, prapor, aby se ukázalo, že to myslí vážně. Jakmile svědek zjistil nějaké narušení přístupu do budovy, neprodleně ji zabezpečil, budova byla vždy znovu opáskována, ale někdo pásy vždy strhá. V době od 21,00 do 1 hodiny ranní, kdy došlo zhruba k ukončení zákroku, se pohyboval v okolí vily. Byli tam i sousedé a studenti z kolejí. Uzavřel, že se squattery není žádná dohoda, ví to ze svých minulých zkušeností.

Policii opakovaně ten den žádal, aby squatteři opustili objekt, ve kterém nemají co dělat. Policie jej vedla k tomu, aby se se squattery domluvil sám, odmítl to, nemá se s nimi o čem domlouvat, nevěří jim. Squatteři policii řekli, že si tam udělají svůj mejdan a potom odejdou. V průběhu odpoledne před obsazením vily probíhala na pozemcích zábava, muzika a tanečky, požívali alkoholické nápoje, usuzuje to z plechovek od piva a flašek, co mu zůstaly na dvorku. Někteří působili podnapilým dojmem.

V minulosti se opakovaně snažil se zástupci squattingu jednat. K ničemu to však nevedlo. Stalo se, že jejich psi podhrabali plot, pokousali ovce v jeho vlastnictví, snažil se to s nimi řešit. Jeden z nich přiznal, že to byli jeho psi. Po dvou měsících vyšetřování na policii to odvolal, že k tomu byl přinucen. Svědek pak musel ovci utratit a druhou za velké náklady ošetřovat, nejednalo se přitom o bezcenné, ale chovné kusy. Obdobnou zkušenost mají sousedé. Kradli všem benzín, palivové dříví, brali si, co chtěli, správce vysokoškolské kolejě, údržbáři, sousedé, všichni nesouhlasili s jejich počínáním, skončilo to ohlášením na policii. Telefonických oznámení bylo mnoho od roku 2009 až do 30.6.2012. Stalo se, že při jednom výročí k vyklizení si udělali 10 m od skladu dříví na silnici oheň, měli zápalné lahve, svědkovi do dílny na pozemku naházeli zápalné lahve, nastříkali na vrata svoje značky sprejem apod.

Svědek L. dále poukázal na *petici* sousedů a osob žijících v okolí, která byla soudem provedena jako důkaz. Podle podacího razítka 11.5.2009 byla uplatněna u Magistrátu hl.m.Prahy, u Úřadu městské části Praha 8 a u Ústavu pro informace ve vzdělávání. Z jejího obsahu vyplynulo, že na pozemku, kde se nachází vila, tzv. squat Milada, dlouhodobě svévolně bez právního důvodu, bez dohody nebo smlouvy se sdružuje skupina asi dvaceti squatterů, které navštěvuje další značné množství mladých, většinou sociálně problémových lidí. Uvedení chovají převážně nevyčvičené, nezvladatelné, agresivní psy většího vzrůstu, volně pobíhající po okolí, ohrožující lidi a domácí zvířata. Způsobili škodu pokousáním čtyř ovcí, místním obyvatelům vyplenili holubník o 200 kusů ušlechtilých holubů, což vedlo k ukončení chovu, v roce 2008 napadli poštovního doručovatele a dvě studentky z vysokoškolských kolejí, jedná se přitom o prokazatelné zdokumentované případy. Náhrada škody vůči squatterům je fakticky nevymahatelná, nelze jim doručit, nesdružují se na žádné existující adrese, nedisponují finančními zdroji ani jiným zpeněžitelným majetkem. Pořádají hlučné koncerty, které inzerují na internetu, ruší noční klid v době od 22 do 6 hodin hudební produkci a řevem. Častá oznámení rušených obyvatel na policii nemají prakticky žádnou účinnost, po odjezdu hlídek rušení nočního klidu pokračuje. Byl zjištěn neoprávněný odběr pro squat z vodovodního řádu z vysokoškolského areálu, v okolí squatu se povaluje velké množství odpadků, zvířecích i lidských exkrementů, hrozí riziko nákazy infekčního chorobami, včetně hepatitidy, z okolních pozemků a zahrad kradou palivové dřevo, z automobilů parkujících v okolí palivo, zřejmě pro pohon svých elektrocentrál, jakákoliv snaha o jednání a dohodu, aby brali alespoň minimální ohled, je nemožná, každý argumentuje tím, že se chová řádně, nemá možnost ovlivnit chování a jednání ostatních, nenese za ně odpovědnost, protože komunita nemá organizační strukturu, každý je svéprávný a za sebe odpovídající jednotlivec. Veškeré dřívější stížnosti k příslušným orgánům nevedly k efektivnímu řešení, proto žádají obyvatelé domu v okolí squatu a studenti bydlící na kolejí, aby odpovědné úřady zasáhly a squatteři byli vykázáni a bylo jim vhodným a účinným způsobem znemožněno se do lokality vrátit. Přílohou petice je seznam podpisů petitentů.

Z listinných důkazů (úřední záznam ze dne 13.9.2009 s přílohami, Squaterská příručka, 1. vydání) k uvedenému dále vyplynulo, že příznivci squattingu aktivně jej provozují v Praze (Cibulka, Klinika apod.) nerespektují práva vlastníků nemovitostí, které se rozhodnou obsadit a že si za tím účelem vytvořili určitou metodu či návod, jak postupovat. K tomu soud poukazuje zejména na str. 1 Příručky kapitolu „Kde squatovat“ kde jsou informace pro případ, že chtějí poukázat na bezohledné řádění spekulantů s nemovitostmi, aby zvolili raději chátrající budovu v centru města s maximální dostupností a viditelností a doporučení, kde shánět informace o objektu. V kapitole „S kým squatovat“ na str. 3 Příručky jsou vedeni k tomu, aby řešili možné vzájemné konflikty a neshody např. formou „pléna“, vysvětlují se různé typy squattingu (str. 4). Taktika, jak postupovat při obsazování budovy, je uvedena v kapitole „Vniknutí do objektu“ na str. 5 Příručky-doporučuje před otevřením několikrát prosondovat terén, popisuje, jak mají odstraňovat případná bezpečnostní zařízení, jakými se mají vybavit nástroji k překonání zátaras a zábran vstupu do objektu, myslet na to, že při otevírání budovy překračují zákon, že je vhodné, aby vnikající parta byla organizována zvlášť a zbytek kolektivu netušil, kdo je její součástí, neboť vniknutí do budovy je často jediné, co policie může napadnout. Nabízí alternativy volby času vniknutí, zda v nočních, ranních hodinách či v průběhu běžného denního provozu, jak konkrétně postupovat, když je budova opatřena řetězy, visacími zámky konkrétního typu či jak provést vysklení okna s tím, že následné otevírání dveří může probíhat nepozorovaně zevnitř domu, a že je vhodné odstraňovat důkazy o svém počínání, schovat zámek a nahradit jej svým, proces je vhodné dokumentovat, fotit, natáčet, popsat, protože v případě nesnází s majitelem či policií je to argumentační nástroj, píše tím dějiny a jejich kroky budou inspirovat jiné lidi, chyby a potíže mohou pomoci ostatním (str. 7). Za pozornost stojí také kapitola „Kde a jak hledat vnější podporu“ na str. 8 Příručky o tom, jak vyjednávat s majitelem a policií, jak dát lidem vědět, že jste uvnitř, na dveře a okna vylepit prohlášení, proč budovu obsazujete, vylepit bannery, transparenty a přiznat „jsme tady“ a proč. Dále kapitola „Komunikace s médii – jak na to“ na str. 9 Příručky jak vést novináře a veřejnost k pozitivnímu stanovisku a přesvědčení, proč bylo dobré nebo nutné dům obsadit, dát domu, projektu své jméno, připravit tiskovou zprávu, kontaktovat občanská media. Kapitola „Komunikace s policií a majitelem“ na str. 10 Příručky upozorňuje, že záhy dorazivší policie nemá být vpouštěna dovnitř, má jí být sděleno, že se nejedná o trestný čin, ale občanskoprávní záležitost, pokoušet se kontaktovat majitele, chtít se s ním dohodnout, nic nerozbíjet, nic neničit, zvolit nekonfrontační komunikaci přes dveře nebo z okna prvního patra. Vzhledem k tomu, že majitel často nabídku squatterů odmítne a požádá policii o asistovaný vstup a vyklizení, jeví se vhodnější squatovat objekty státní, neboť než se úředníci dohodnou, je získán cenný čas na zorganizování podpory zvenčí a případnou medializaci. U objektu státních či obecných lze argumentovat veřejným zájmem a tím, jak se s majetkem nenakládá, argumentovat tím, že dům je prázdný, majitel domu nevykonává svá vlastnická práva a tudíž mu v nich není bráněno. Kapitola „Právní možnosti a rizika“ na str. 11 Příručky poučuje o rozhodovací praxi v trestních věcech neoprávněného obsazení domu či bytu s tím, že může dojít k obvinění také z vloupání, proto je důležité stopy po vniknutí odstranit a případná poškozená místa vstupu opravit. Kapitola „Obrana domu, oddálení vystěhování a pasivní odpor“ na str. 12 Příručky vysvětluje, že pokud se očekává příjezd represivní složek a nechtějí se vzdát, aby využili materiálu uvnitř domu k zabaríkadování přístupových cest, pozor zejména na strategická místa jako schodiště, držet hlídky s tím, že překonávání barikád zabere policii spoustu času, během kterého můžete informovat všechny příznivce a media, připravit se na další fázi pasivního odporu, tj. nekontaktní, nenásilné bránění výkonu úřední osoby, jako je zejména lezení na komín, odkud vás nesmí sundávat či poutání se k topení. Internet je plný návodů, stačí je vyhledat. Je šance, že protahování doby vyklizení přitáhne veřejnou pozornost a v ideálním případě jako u squatu Miladu v roce 1998 může vést k tomu, že policie či soukromá agentura vyklizení vzdá a odejde.

Soud si je vědom, že Příručka vznikla v době po roce 2012 (poukaz na squat Cibulka). Uvedená doporučení, návody, metoda, technika postupu a další jsou však univerzální a soud se nemůže ubránit dojmu, že vznikly i na podkladě zkušeností z vyklizení vily Milada v roce 2009 a vzpomínkových akcí k jejímu vyklizení v následujících letech či z jiných obdobných akcí squatterské komunity v minulosti, neboť jednotlivá doporučení v ní se v některých případech takřka kryjí s postupem, jež uplatnili squatterři při obsazení vily na přelomu června a července roku 2012.

Z doplněného dokazování,

zejména shora uvedených výpovědí svědků-velitelů zásahu svědka B., svědka H. a svědka N., vedoucího oddělení extremismu služby kriminální policie a vyšetřování sv. J., výpovědi zástupce vlastníka vily a přilehlých pozemků svědků L., C., S., doplňujících vyjádření žalobců K., H., Ď., z listin „Petice za zásah proti squatu Milada“ (dále též petice) ze dne 9.5.2009 (na č.l. 403-415 soudního spisu), úředního záznamu o provedeném jednání s příznivci squatterů s přílohami ze dne 13.9.2009, č.j. ORII-16085/ČJ-2009-KR, Squatterské příručky, první vydání, pozvánky (vše v příloze č. 3 podání žalovaného ze dne 3.4.2016, č.j. KRPA-396996/ČJ-2013-00113KR), mapy, jakož i pravomocných rozhodnutí (s výjimkou žalobce Ď., kterému se nepodařilo doručit na známou adresu) ÚMČ Praha 8 ve spojení s rozhodnutími MHMP, jimiž byly mimo jiné i žalobcům uloženy pokuty za přestupky proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích (zákon č. 200/1990 Sb.) a proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) téhož zákona v souvislosti s projednávaným skutkovým dějem (za neoprávněné vniknutí po žebříku přes balkon dne 3.6.2012 přibližně od 21:46 hod. do 19:00 dne 1.7.2012 a neoprávněné užívání prostoru vily Milada, které bylo ukončeno policejním zákrokem, resp. neuposlechnutí opakovaných výzev zasahujících policistů v době od 21:46 hod. dne 30.6.2012 do 00:37 hod. dne 1.7.2012 k tomu, aby opustili objekt Milada, kdy policisté v 00:31 opakovali výzvu „jménem zákona upust'te prostor, jestliže z tohoto neuposlechnete bude použito donucovacích prostředků“ a následně byli zajištěni),

soud zjistil, že účastníci akce od odpoledních hodin dne 30.6.2012 na pozemcích v blízkosti vily, resp. vysokoškolských kolejí, polehávali, diskutovali, avizované aktivity nebyly zaznamenány, situace působila poklidně a zdálo se, že k žádnému porušení zákona nedojde. Svědek J. označil z hlediska své profese akci za setkání anarcho-autonomního hnutí nebo lidí blízkých tomuto prostředí, obecně nazývané levicovými extrémisty. Po deváté hodině večerní byl na místo povolán první velící důstojník svědek B. operačním důstojníkem s tím, že ve vile Milada došlo k incidentu, kdy blíže neurčený počet osob budovu obsadil (oznamovatel N. na l. 158). V době jeho příjezdu byla příjezdová cesta k vysokým školám zaplněna policejními vozidly, byl kontaktován osobami, které do té doby na místě za policii velely, byla přítomna SPJ i PMJ (policisty a techniku na místo volá operační důstojník podle informací, které má k dispozici a zkušeností z obdobných akcí). Sv. B. se na místě seznámil se se situací, osoby se měly dostat do vily za použití žebříku, lávek, překlenuly výšku do patra, které je za normálních okolností nedosažitelné, měly rozbít okna, výplně, vniknout dovnitř a usadit se tam. Kolem budovy byl koridor policistů, byla tma, místo nešlo osvětit, neboť v okolí je stráž a zalesněný pozemek, na místo se dostavil mezi půl a tři čtvrtě na deset večer. Okolo desáté hodiny večerní přijel svědek H. (v době výsledku u soudu již v důchodu), který byl zástupcem ředitele policie na Praze 3 a ten převzal velení. Byli povoláni pracovníci policie z oblasti extremismu (svědek J.), vyjednaváči, hasiči a zdravotníci, vrtulník k osvětlení místa, neboť bylo patrné, že ve vile je pohyb a někteří lidé vystoupili na střeš. Vrtulník byl proto nezbytný k osvětlení vily a okolí pro posouzení situace a stanovení dalšího postupu. Vytvořil se štáb pod velením sv. H. (zákrok probíhal pod jednotným velením dle § 59 zákona

o policii), kde byl také zástupce SPJ svědek V. (byl slyšen před zrušujícím rozsudkem NSS), posléze i svědek N.- velitel SPJ, který se přijel okolo půlnoci seznámit se se situací a být na místě (v době výslechu před soudem již 3 roky mimo aktivní službu u policie). Ve štábu tak působily průběžně 3-4 osoby (svědek B., velitel do cca 22:00, svědek H., velitel od cca 22:00, svědek V. zástupce velitele SPJ do cca půlnoci, od cca půlnoci svědek N. velitel SPJ, a svědek J., vedoucí oddělení extremismu).

Vyhodnocovali situaci, jednali se zástupcem squatterů, který přicházel z vily, snažili se s ním domluvit na jejím dobrovolném opuštění. Nejprve jim sděloval, že kdyby je policie nechala, pak by odešli, posléze, že za ostatní nemluví, snažili se přes něj komunikovat, ale bez výsledku, proto nechali věc na vyjednávacích/ profesionálech. Ti jednali s osobami v oknech či na balkonu vily, za squattery nemluvíli pořád stejní lidé, každý uváděl něco jiného, v zásadě ale nechtěli budovu opustit.

Na štáb naléhal a opakovaně se domáhal zákroku zástupce vlastníka (svědek L.), který měl špatné zkušenosti se squattery z minulosti z jejich působení ve vile a jejím okolí. Byl přesvědčen, že vilu dobrovolně neopustí, neboť před jejich vstupem toho dne byla zazděná a zabezpečená, aby se do ní squatteré ani jiní nedostali, museli tam tedy vniknout násilím. Trval na tom, aby squatteré vilu opustili a žádal, aby policie zasáhla, neboť je povinen z nájemní smlouvy k okolním pozemkům znemožnit přístup třetích osob do domu.

Ve štábu působili lidé, kteří měli zkušenosti s obdobnými akcemi i s vyklizováním vily v minulosti, a sice velící důstojník svědek H., velitel SPJ svědek N., jeho zástupce svědek V. a vedoucí extrémistického oddělení svědek J. Štáb se prostřednictvím vyjednávačů snažil přimět squattery k dobrovolnému opuštění vily, nechtěli zasahovat násilně, upozorňovali je na to, že zástupce vlastníka nesouhlasí s jejich pobýváním ve vile, opakovaně je vyzývali, aby vilu opustili. Při poslední výzvě okolo půlnoci je upozornili, že jinak budou muset přistoupit k zákroku.

Squatteré ve vile zaujímalí stanoviska k návrhům policie v tzv. plénu, nejsou však nijak organizovaní, nemají žádnou pevnou strukturu, pléna se nemusí všichni účastnit, rozhoduje se většinově, ale ten, kdo nesouhlasí, nemusí stanovisko pléna respektovat, každý jedná sám za sebe (výpovědi svědků C., S. a stanoviska žalobců K., H. a Ď.). Jaké kdo ze svědků či žalobců zaujal stanovisko v plénu, soud z jejich výpovědí nezjistil, neuvedli to. Výsledkem jednání squatterů s policejními vyjednávači bylo, že vilu odmítli opustit s poukazem na to, že je tma a chtějí si za světla vynést své věci a aparaturu. Na nabídku policie, že jim příslušné prostory nasvítí, nereagovali, resp. ji odmítli.

Do vily se dostali po žebříku do patra, jak si žebřík opatřili, neuvedli, jednalo se přitom o překonání výšky několika metrů a lze tak důvodně předpokládat, že jej měli připravený nebo museli mít vyhlédnuté místo, kde si jej „zapůjčí“. Stejně tak museli být vybaveni předměty k překonání zasklených oken, resp. dveří v patře vily a rozbourání příček, které bránily pohybu ve vile z patra do patra, neboť zástupce vlastníka k zamezení možného obývání vily zazdil přístupovou cestu do vily i mezi patry. Činil tak opakovaně, jakmile zjistil, že došlo k porušení vybudovaných zábran, obvykle několikrát za rok, trval na tom, že vila byla zabezpečená před 30.6.2012 (sv. L.). Je pravděpodobné, že squatteré zpřístupnili vstup do vily v patře již před 30.6.2012, neboť tvrzení svědka L. o zabezpečení vily k tomuto dni popírají. V každém případě to ale znamená, že se na vstup do vily připravovali (zhlédnutím přístupových cest před 30.6. či zpřístupněním vily ve večerních hodinách toho dne vybouráním a vysklením oken, věděli, kde si opatřit dostatečně vysoký žebřík, aby se v ten den do vily dostali, museli mít k dispozici nástroje k násilnému vniknutí a překonání vybudovaných zábran – výslech sv. L., důkaz Příručkou). Po dobu od obsazení vily, tj. okolo 21:30, do započetí zákroku, tj. okolo půl jedné v noci, resp. nejpozději v době vyjednávání s policejními vyjednávači, squatteré vyvěsili na vilu vlajky a transparenty (videozáznam), uvnitř vily vybudovali zátaras (barikádu), který měl znemožnit, resp. ztížit policistům

případný zákrok. Barikádu budovali z různých věcí, kusů nábytku, sutě apod., a tím zahradili schodiště vedoucí od přízemního vchodu (jednoho ze dvou) do patra, odstranili zdivo ve dveřích spojujících vyšší patra a zřejmě aktivovali již v minulosti vybudované další zabezpečení proti vniknutí policie či jiných osob, a sice železný poklop bránící ve vile průchodu mezi patry (sv. J., sv. L.). Již po dobu vyjednávání se někteří vyšplhali na střechu domu, která byla z valné části bez střešní krytiny, z části zaplachtována. Z fotografií a z policejního videa je patrné, že je zchátralá a squatteré sedí na trámech či latích střechy. Celkový stav domu byl neutěšený-rozbité zdi s ostrými hranami, sklo, suť, zbytky rozbitého vybavení, prkna, nepořádek, vila byla bez elektřiny, vody, funkční kanalizace (sv. L.). I za tohoto stavu se však některým z nich jevila obyvatelná, beze změn od roku 2009, kdy byla vyklizena policií, a vhodná k pokračování jejich aktivit, koncertům apod. (sv. S.). V mezidobí se v okolí vily, s nejvyšší pravděpodobností z důvodu prezentace situace squatterů na internetu či sociálních sítích (Příručka), zvyšoval počet jejich příznivců, který činil okolo půlnoci cca 100 osob. Squatteré s nimi komunikovali z vily a policie se obávala dalšího navyšování počtu těchto příznivců a stoupající radikalizaci, patrné z kontaktu mezi příznivci a squatterými uvnitř vily. Kromě toho squatteré házeli po okolo stojících policistech dolů z vily různé předměty- kousky cihel, pet lahve, hadry apod. a častovali je nadávkami (aktivní odpor). Uvedené vyplynulo nejen z výpovědi svědků policistů, ale i z výpovědi lidí stojících mimo policii, již vyslechnutého svědka J. (hasič-velitel jednotky HZS) a svědka K. (záchranář-vedoucího družstva ZS) a nově vyslechnutého svědka L.

Jak již soud shora uvedl, uvážil skutečnosti zjištěné z doplňujících výpovědí žalobců a svědků na straně žaloby (S., C.) a svědků na straně žalované (B., H., N., J.) především v jejich vypovídací hodnotě o tom, jak probíhalo dění toho dne od odpoledních hodin až do vniknutí do vily z jejich úhlu pohledu k úvaze o tom, za jakých okolností policie zvažovala a rozhodovala se, zda zákrok provést či nikoli. Soud si byl přitom vědom jejich odlišného postoje k událostem, proto vyšel ze skutečností, v nichž se tyto shodovali, nebo o nich soud uvážil sám, a dále přikládal při vlastním hodnocení význam zejména skutečnostem zjištěným z výpovědi svědků, stojících mimo strany sporu (L.), jakož i z listinných důkazů téže povahy (Petice, Příručka, rozhodnutí správních orgánů ve věcech přestupků žalobců apod.).

K posouzení zásahu do *práva shromažďovacího a svobody projevu* soud znovu opakuje zásadní skutečnosti, zjištěné z provedeného dokazování

- dne 30.6.2012 byli prostřednictvím internetu svoláni příznivci squatterů na akci „Food not bombs piknik u Milady, poslední předprázdninové rozdávání“ k připomenutí vyklizení squatu Milada před třemi roky od 16 hodin s programem vegan piknik, nohejbal, basket, samba band, sale distro (důkaz pozvánkou, výpověďmi žalobců a svědků, správním spisem). Svolavatel akce nebyl znám, akce se měla konat v prostoru vysokoškolských kolejí Praha – Troja v blízkosti bývalého squatu Milada. Policie předpokládala, že nedojde k zabránění veřejného prostranství, ale považovala za pravděpodobné, že za akcí bude některý z představitelů tuzemské lex scény, neboť na loňském ročníku (konaným pod názvem No hec na Miladě ze dne 25.6.2011) byla mimo jiné zaznamenána přítomnost O. S., který je znám pracovníkům odboru odhalování závažné obecné kriminality, oddělení extrémismu, jako levicový extrémista, který dlouhodobě podporuje a aktivně působí v lex scéně, jež působí plošně po celé ČR. Počet účastníků byl odhadován do padesáti osob. K akci byl vypracován plán bezpečnostního opatření formou zvýšeného výkonu služby k zajištění klidu a veřejného pořádku v časovém rozmezí od 14:00 do 20:00. Ze strany MOP Kobylisy byl prováděn zvýšený dohled nad veřejným pořádkem, který byl po celou dobu monitoringu bez závad. V čase 21:46 oznámil na linku 158 pan L. N., že cca 50 osob vniklo do objektu Milada, více poznatků se o oznamovateli nepodařilo zjistit. Okolo 21:30-21:45 vnikla skupina asi třiceti

účastníků akce (squatterů) do vily násilím za pomoci žebříku přes vyšší patra domu při vědomí toho, že přístupové cesty do vily v přízemí byly zataraseny, zazděny či jinak byl znemožněn vstup do vily běžnými cestami. Nesouhlasu zástupce vlastníka se vstupem třetích osob do vily si museli být účastníci akce vědomi, neboť vila byla takto zabezpečena již od jejího vyklizení od squatterů v roce 2009, přičemž každý rok na to se konala obdobná vzpomínková akce jako 30.6.2012. Povědomí o tom, že zástupce vlastníka vily s jejich obsazením vily nesouhlasí, se squatteré dozvěděli rovněž při vyjednávání policií prostřednictvím vyjednávacího týmu s nimi v době cca od 22:00 do 00:30, kdy byli opakovaně vyzýváni, a to právě na naléhání zástupce vlastníka nemovitosti, aby vilu opustili a nemuselo být přistoupeno k vynucení jejich odchodu. Žalobci a další squatteré však na výzvy a naléhání nepřistoupili a v objektu setrvali až do jeho nuceného opuštění policejním zákrokem. Podle skutkových zjištění (doplňující vyjádření žalobců, výsledk sv. J. a velících důstojníků na místě sv. B., H., N.) nebylo tvrzené shromáždění ve vile jednotně koordinováno ani nemělo danou organizační strukturu, osoby ve vile jednaly každá sama za sebe, nebyly vázány stanoviskem „pléna“ zúčastněných.

Za tohoto stavu soud uvážil, že pokud žalobci poukazovali na důvody vzpomínkové akce s tím, že chtějí naplnit její protestní a kulturněpolitický smysl, a v průběhu řízení o žalobě uváděli, že tím vykonávali základní politická práva – výkon práva shromažďovacího a svobody projevu, a v tom jim bylo zásahem policie zabráněno, není takový výkon práva v souladu s národní úpravou danou zákonem o shromažďování ani článkem 19 Listiny, podle kterého *„Právo pokojně se shromažďovat je zaručeno. Toto právo lze omezit zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo pro bezpečnost státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy“*, neboť svobodu projevu formou shromáždění nelze vykonávat násilným vniknutím a setrváním v uzavřeném objektu bez souhlasu a proti vůli jeho vlastníka, který právě za tím účelem po zkušenostech z minulosti s obdobným jednáním objekt zabezpečil ve snaze znemožnit přístupové cesty do něj. Vlastník budovy tím dal jednoznačně najevo, že si nepřejí, aby třetí osoby v objektu pobývaly a u policie se v rozhodné době vytrvale domáhal obnovení stavu před jeho obsazením.

V uvedeném jednání žalobců a dalších účastníků akce chybí znak veřejnosti, resp. veřejné přístupnosti, kdy zákon o shromažďování zaručuje právo pokojně se shromažďovat a využívat tak svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, vyměňovat si informace a názory a účastnit se na řešení veřejných a jiných společenských záležitostí, vyjádřením postojů a stanovisek (§ 1 odst. 1, 2 zákona o shromažďování), neumožňuje však násilím prosazovat své zájmy na úkor jiných vniknutím do vily a setrváním v ní proti vůli vlastníka. Žalobci a ostatní účastníci akce oznamovali její konání pozvánkou na piknik a podle obsahu pozvánky jej pojali jako kulturně společenskou akci u Milady, nikoliv v Miladě. Jejich následná tvrzení, že vilu obsadili proto, aby pokračovali v započatém pikniku na okolních pozemcích v odpoledních hodinách/koncertu a naplnili protestní a kulturněpolitický smysl akce, však obsahu pozvánky a popsánému skutkovému stavu neodpovídají.

Žalobci a další účastníci akce mohli a také realizovali své právo na svobodu projevu a svobodu shromažďování na okolních pozemcích vily (dle mapy a katastru nemovitostí ve vlastnictví jiných osob, cizích vlastníků a bez jejich souhlasu), od odpoledních hodin do večera, jak bylo pozvánkou avizováno. Měli tak možnost vyjádřit své názory efektivně na pozemcích v blízkém okolí vily (což také v odpoledních až večerních hodinách a násilného vniknutí do vily činili a jejich vlastníci proti tomu nijak nezakročovali), aniž by narušovali vlastnické právo majitele vily, který s jejich vniknutím do objektu nesouhlasil, za tím účelem a po zkušenostech s obdobným postupem squatterů v minulých letech ji zabezpečil, a domáhal

se u policie nápravy (obdobně v rozsudku NSS ze dne 18.11.2015 ve věci sp. zn. 8 As 39/2014 ve spojení s rozsudkem ESLP ve věci Appleby proti Spojenému království). Soud tak nemohl vejít na tvrzení žalobců, že se jednalo o shromáždění spontánní, předem neohlášené a tedy požívající ústavní ochrany.

K tomu soud připomíná, že policie jejich odpolední aktivity pouze monitorovala, nijak jim ve výkonu jejich práva na svobodu projevu nebránila, ač takové „shromáždění“ nebylo ve smyslu zákona o shromažďování ohlášeno, dělo se na cizích pozemcích, nemělo jednotnou organizační strukturu-svolavatele, dostatečný počet pořadatelů, kteří zajistí řádný průběh shromáždění, jak zákon o shromažďování předpokládá a jež lze požadovat i po neohlášeném shromáždění. K tomu soud poukazuje na důvody kasační stížnosti žalobce proti rozsudku KS v Plzni sp. zn. 57 A 66/2011 ve věci kácení stromů v oblasti Ptačího potoka a v tomto rozsahu tamní argumentaci tohoto žalobce přisvědčuje.

Tvrzené pokračování shromáždění žalobců ve vile nenaplnovalo ani všechny znaky shromáždění vymezené v rozsudku NSS ze dne 18.11.2015, čj. 8 As 39/2014-56 (1. účast více než jedné osoby, 2. fyzická přítomnost účastníků na konkrétním místě, 3. konkrétní čas konání shromáždění, aby bylo možno určit jeho počátek a konec, 4. účel shromáždění, sloužící k výměně informací a názorů a vyjadřující postoj shromážděných k řešení veřejných a jiných společných záležitostí, neboť nikoli každý shluk osob požívá ochrany, 5. vlastní přesvědčení o výkonu shromažďovacího práva). Přítomnost žalobců a dalších účastníků akce ve vile naplnila pouze první dva znaky shromáždění (účast více než jedné osoby a fyzická přítomnost účastníků na konkrétním místě), ostatní znaky však postrádá. Chybí vymezení konkrétního času konání shromáždění ve vile, kdy sami žalobci tvrdili, že se jednalo o spontánní akci a pokračování pikniku/koncertu z odpoledních hodin (3). Účel shromáždění se odlišuje od pozvánky na akci „Food not bombs piknik u Milady, poslední předprázdninové rozdávání“, jeví se spíše jako vedlejší produkt hlavního záměru akce-pikniku u vily (4.) a nenaplnuje tak ani požadavek vlastního přesvědčení o výkonu práva shromažďovacího kvalifikovaně projevené navenek (5), když podle pozvánky mělo dojít ke vzpomínkové akci na pozemcích v okolí vily nikoli uvnitř. Uvedené platí tím spíše, že squateři do vily vnikli násilím (vypáčení železných mříží na balkonových dveřích a vybourání zdiva zamezující vstupu v patře).

Byť je třeba s ohledem na ústavně zaručený výkon práva shromažďovacího posuzovat splnění uvedených kritérií maximálně široce, současně to neznamená, že lze na jejich splnění rezignovat a s poukazem na ústavně zaručenou svobodu shromažďování nepřihlížet v souvislosti s touto svobodou k žádným kritériím, či je konstruovat až následně, shora uvedená kritéria přitom musí být naplněna současně (bod 47 shora zmíněného rozsudku NSS ve věci sp. zn. 8 As 39/2014).

Soud považuje žalobní tvrzení o výkonu práva na svobodu projevu a shromažďování pokračováním v pikniku ve vile za účelové, vedené snahou ospravedlnit násilné vniknutí do ní. Tomu odpovídá i zjištěný skutkový stav, kdy žalobci nejprve v průběhu vyjednávání s policejními vyjednavací uváděli, že vlastník Milady s jejich pobytem ve vile souhlasí, když to bylo vyvráceno přítomným zástupcem vlastníka (svědek L.), změnili svůj postup a začali tvrdit, že i tak ve vile zůstanou a odejdou v ranních hodinách.

K tomu soud zdůrazňuje, že se nejednalo o budovu, která by byla veřejně přístupná a vlastník s jejím obsazením žalobci a účastníky akce důrazně nesouhlasil. Rozsudky ESLP, na něž poukazovali žalobci v kasační stížnosti a v dalším řízení před soudem, se proto nepoužijí

(rozsudky ESLP ve věci Cisse proti Francii (č. 51346/99), Oya Ataman proti Turecku (č. 74552/01), Djavit an versus Turecko (č. 20652/92) či Ziliberg versus Moldávie (č. 61821/00), Baczkowski a další versus Polsko či Ollinger versus Rakousko), neboť v nich ESLP rozhodoval o ochraně práva shromažďovacího za jiného skutkového stavu (nikoli za důrazného nesouhlasu vlastníka, který se obsazení budovy bránil právě s ohledem na zkušenosti s obdobným počínáním v minulosti), kdy se např. ve věci Cisse proti Francii (č. 51346/99) jednalo o obsazení kostela imigranty, ovšem se souhlasem kněze a za situace, kdy dál probíhaly bohoslužby a kdy tedy vlastník užíval nemovitost dál v souladu s účelem, pro který ji vymezil. Také v rozsudku Oya Ataman proti Turecku (č. 74552/01) rozhodoval ESLP za jiných skutkových okolností a vyjadřoval se zejména k otázce vlivu neohlášeného shromáždění na zákonnost násilného aktu orgánu veřejné moci v důsledku zásadního omezení provozu na frekventované komunikaci. V obou případech se jednalo o místa veřejně přístupná oproti vile, která takovým veřejným místem není, a byť zákon o shromažďování připouští realizaci tohoto práva v uzavřených prostorách (§ 4 odst. 1), předpokládá ale souhlas toho, kdo je vlastníkem (§ 5 odst. 4 zákona o shromažďování). Na každou věc je nadto třeba nahlížet individuálně a pečlivě zvažovat konkrétní skutkové okolnosti, protože ve vztahu k projednávané věci nepřiléhavé závěry citovaných rozsudků ESLP nelze aplikovat.

Důvod pro použití závěrů nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. I.ÚS 1849/08 ze dne 18.2.2010, který rovněž žalobci uváděli, soud rovněž neshledal, neboť za daného skutkového stavu nebylo „*prima facie zřejmé, že oznámené jednání přestupkem být nemůže, neboť oznámeným skutkem šlo naopak o výkon zaručeného základního práva shromažďovacího*“ z důvodů předně uvedených, pro které soud výkon práva shromažďovacího squaterů uvnitř vily nespatřuje.

Pro úplnost soud uvádí, že zjištěným skutkovým stavem nejsou naplněna ani tvrzení žalobců o tom, že pro policisty nepředstavovali žádné nebezpečí, nebyli agresivní a nezpůsobili žádnou majetkovou škodu, neboť squatterů si vynutili vstup do vily vybouráním zazděných vstupů do vily v patře a rozbitím skla ve dveřích a oknech, vybourali zazděné přístupy mezi patry uvnitř vily, na policisty a okolostojící házeli předměty z vily a vulgárně policii nadávali, vybudovali v přízemí vily na schodech barikádu, kterou při zákroku doplňovali ve snaze zabránit jejímu odstranění, házeli na zakročující policisty úlomky cihel a kamení, zranili dva policisty při odstraňování zátarasu, lili na barikádu tekutinu páchnoucí po benzínu, použili hasicí přístroj apod. (aktivní odpor).

Nenásilnou blokádu squaterů použili až při průniku policie v patře vily (ležení na podlaze hlavou dolů), předtím ale praktikovali dříve zmíněný aktivní odpor.

Lze tak uzavřít, že žalobci nevykonávali ve vile své právo na svobodu projevu a právo shromažďování, neboť jejich obsazení vily postrádá předpoklady, které zákon o shromažďování a čl. 19 Listiny pro ochranu tohoto práva uvažuje - nebyl svolavatel ani pořadatelé, nebylo ve veřejném prostoru ani v uzavřeném prostoru se souhlasem vlastníka, nebyl zřejmý účel shromáždění, když tvrzení žalobců v žalobě v průběhu řízení se odlišují od údajů uvedených v pozvánce (jiný čas, jiné místo, jiný účel), přitom obsazení vily mělo být pokračováním akce avizované pozvánkou, ani není zřejmé vlastní přesvědčení žalobců o výkonu shromažďovacího práva, neboť z pozvánky nelze nijak dovodit politický podtext, který je žalobci tvrzen až v žalobě a v průběhu řízení o nezákonném zásahu. Z ničeho se nepodává, že by se pobýváním ve vile jednalo o vyjádření politického názoru a tedy realizaci ústavního práva svobody projevu a shromažďování. Žalobci tvrzené shromáždění se mohlo konat jinde, nikoliv přímo ve vile, a koneckonců se i konalo na okolních pozemcích

v odpoledních hodinách, přičemž proti takovému výkonu práva na svobodu projevu policie nijak nezakročovala.

Je věcí vlastníka, ať již státu či soukromé osoby, jak s majetkem nakládá a k jakým účelům jej využívá, pokud tak nečiní v rozporu se zákonem. Žalobci a další účastníci akce mohli svůj nesouhlas s počínáním vlastníka vyjádřit zákonnou cestou, nikoliv však tím, že násilně a proti vůli vlastníka jeho objekt obsadí a setrvávají v něm přesto, že si to vlastník nepřeje právě s ohledem na zkušenosti se squately z let minulých, a kdy za tím účelem učinil opatření, jak jejich vstupu do vily zabránit. Pokud chtěli žalobci obsazením vily v červnu 2012 poukázat na nezájem vlastníka/státu na jejím stavu a nevyužití oproti potřebě jiných lidí bydlet, činili tak již setrváním ve vile v předchozích letech (jež vedlo v r. 2009 k vyklizení) a opakovaným setkáváním se k připomenutí jejího vyklizení a myšlenek, které s obýváním vily spojovali v následujících letech.

Soud má za příhodnou argumentaci uvedenou v rozsudku NSS ve věci sp.zn. 8 As 39/2014 (bod 48), kde se ke střetu výkonu shromažďovacího a vlastnického práva uvádí *„Podstatným faktorem poměrování obou zájmů je též faktor času. V probíhajícím čase se může zájem na ochraně vlastnického práva dotčeného výkonem práva shromažďovacího proměňovat, může nabýt na intenzitě. Naopak postoje a názory vyjadřované prostřednictvím shromáždění mohou ztrácet na intenzitě tím, že jsou projevovány po určitou dobu a účelu cíle shromáždění (účasti na řešení veřejných a jiných záležitostí vyjádřením vlastních postojů a stanovisek) již bylo bezpochyby dosaženo. V určitém okamžiku tak zájem na ochraně vlastnického práva převáží nad zájmem chránit výkon shromažďovacího práva a naposledy uvedenému právu přestane být z tohoto důvodu poskytována ochrana.“*

Také v projednávané věci byl postoj a názor žalobců na skutečnost, že stát nechává chátrat budovu v době společenského problému dostupnosti bydlení pro lidi bez domova, již svobodně projeven/vyjádřen po určitou dobu (několik let obýváním vily squately před jejím vyklizením v r. 2009 a dále opakovaně při příležitosti výročí tohoto vyklizení v letech následujících), již veřejnosti znám, a cíle výkonu práva svobody projevu a shromažďovacího práva tak bylo dosaženo. I při eventuálním střetu výkonu práva shromažďovacího s právem vlastnickým (rovněž ústavně zaručeným) by předně uvedenému právu proto nemohla být poskytnuta ochrana.

Setrvání žalobců a dalších účastníků akce ve vile přes opakované výzvy policie a zástupce vlastníka k dobrovolnému opuštění, tedy nelze považovat za výkon shromažďovacího práva, zákrokem policie v nočních hodinách a vyvedením žalobců a účastníků akce z vily za tohoto stavu k zásahu do jejich shromažďovacího práva nemohlo dojít a soud mu proto ochranu poskytnout nemůže.

Vzhledem k tomu, že podle stanoviska soudu nebylo žalobci ve vile právo na svobodu projevu a shromažďovací vykonáváno, nepoměroval soud, kterému z konkurujících práv (právo shromažďovací x právo vlastnické) má být poskytnuta ochrana, ale má za to, že měla být a právem byla poskytnuta ochrana právu, které bylo v dané situaci zasaženo, tedy právu vlastnickému.

S ohledem na uvedené soud vyslovil v tomto rozhodnutí dílčí závěr, že k nezákonnému zásahu do výkonu práva shromažďovacího a práva na svobodu projevu žalobců zákrokem policie nedošlo.

Soud se dále zabýval otázkou *přiměřenosti* zákroku policie ve smyslu § 11 zákona o policii, který stanoví, že *policista a zaměstnanec policie jsou povinni a) dbát, aby žádné osobě*

v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma, b) dbát, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma, c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Přihlédl též k ust. § 10 odst. 1 ve spojení s § 2 téhož zákona, podle nichž *v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil, policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).*

K předně popsanému doplnění dokazování k zodpovězení otázek, které NSS k posouzení přiměřenosti zásahu ve zrušujícím rozsudku kladl (zda policie použila k ochraně vlastnického práva státu přiměřené prostředky s ohledem na výkon základního práva nebo svobody squatterů a nezbytnost omezení takového práva z ústavně aprobovaných důvodů, vzhledem k individuálním okolnostem případu, zda byly důvody pro nezbytné bezodkladné nasazení policejní síly k ochraně vlastnického práva státu u neužívaného a neudržovaného objektu, zda hrozilo reálné další poškození vily mezi večerní hodinou a ranními hodinami, kdy údajně chtěli účastníci akce sami vilu dobrovolně opustit, k žalovaným uváděnému neuctivému jednání squatterů s policisty, ke špatnými zkušenostmi s nimi z minulosti, k nedůvěře k jejich slibům, k obavě, že by mohli v obsazeném objektu setrvat delší dobu a pokusit se z něj učinit trvalý squat, zda squatteré mohli důvěřovat slibům policie, že když objekt opustí dobrovolně, dojde pouze k ověření totožnosti a následnému propuštění, jaké důvody byly zvažovány k otázce provedení důkazu znaleckým posudkem odborníka z oblasti policejní strategie a taktiky, s připomenutím nutnosti hodnotit zákonná ustanovení, na která soud v předchozím rozsudku poukázal (§ 2, § 10 a § 11 zákona o policii), vše k provedení úvahy o důvodnosti zásahu a přiměřenosti použití donucovacích prostředků s ohledem na chráněné hodnoty a situaci na místě, jakožto i s přihlédnutím k informacím, jež měl velitel zásahu k dispozici a objasnění, kdo o použití donucovacích prostředků vlastně rozhodl a provedení důkazu výsledkem této osoby jako svědka), soud poukazuje na tyto, pro posouzení rozhodné skutečnosti, a sice, že

-o přistoupení k zákroku rozhodl štáb v čele s velícím důstojníkem (zákrok se uskutečňoval pod jednotným velením ve smyslu § 59 zákona o policii) svědkem H. Vlastní realizaci zákroku SPJ velel svědek N., kterému podléhal jeho zástupce svědek V., jenž s jednotkou SPJ (20 osob) do vily také vstoupil a uskutečnění zákroku na místě aktivně velel, velitel SPJ svědek H. zůstal z důvodů taktických a bezpečnostních před vilou. O použití donucovacích prostředků (hmaty, chvaty, pouta a zásahová výbuška ve smyslu § 52 písm. a) a l) zákona o policii) rozhodl velitel SPJ svědek N. podle § 59 odst. 1 zákona o policii jako velitel zakročující jednotky, přičemž použití konkrétních donucovacích prostředků ponechal na jednotlivých policistech, kteří byli pověřeni vlastní realizací ve vile a kteří jsou pro ten účel vyškoleni a vycvičeni (§ 53 odst. 1, 2, 3 zákona o policii). Prokázáno bylo použití hmatů, chvatů a zásahové výbušky.

Mezi účastníky přitom není sporu o tom, že squatteré byli opakovaně vyzváni, aby upustili od protiprávního jednání ve smyslu § 53 odst. 2 zákona o policii.

Podle stanoviska soudu je z provedeného dokazování ve znění jeho doplnění zřejmé, že zásah policie vůči squatterům, kteří neuposlechli jejích opakovaných výzev při vyjednávání, ve snaze přimět je k dobrovolnému opuštění objektu, přiměřený byl a za daného skutkového stavu opodstatněný, a že policie právem nezvažovala, z důvodů dříve uvedených, zda se nejedná o zásah do svobody projevu a shromažďování, ale vystoupila na ochranu práva vlastníka vily.

Je tomu tak proto, že policie postupovala v souladu s § 2 zákona o policii ve snaze chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, neboť to spadá do jejich úkolů ve smyslu § 10 odst. 1 téhož zákona, kdy je v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do jejich úkolů podle § 2, povinna provést úkon, aby ohrožení nebo porušení odstranila.

Soud považuje za přiměřený postup policie též ve smyslu § 11, neboť dbala, aby žádné osobě v důsledku jejího postupu nevznikla bezdůvodná újma. Postupovala tak, aby případný zásah do práv a svobod, vůči nimž směřoval úkon, nepřekročila míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Podle zjištěného skutkového stavu doplněného po zrušujícím rozsudku NSS neexistovaly mírnější prostředky k dosažení cíle, neboť se policie dlouhou dobu i prostřednictvím profesionálních vyjednávačů snažila o dohodu na dobrovolném opuštění objektu a to včetně využití osoby z řad squatterů uvnitř objektu, zvažovala všechny okolnosti rozhodné pro to, zda přistoupí k zákroku, přičemž byla vedena snahou zákrok neuskutečnit a přimět squattery k dobrovolnému odchodu. Vzala v úvahu zkušenosti z obdobných akcí, konkrétně i ze vzpomínkových akcí ve vile Milada v letech 2010 a 2011 (důkaz výpovědi svědků H., J., L., úředním záznamem z 13.9.2009), zohlednila dav sympatizantů squatterů v okolí objektu, jehož počet se v průběhu večera zvyšoval (podle svědeckých výpovědí více jak 100 osob) a s tím související skutečnost, že lze předpokládat, že tomuto tak bude i nadále, neboť tito příznivci byli v kontaktu se squattery uvnitř budovy, komunikovali s nimi a podle navyšujícího počtu bylo patrné, že jsou svolávání další (důkaz Příručkou). Policie by se tak ocitla v situaci, kdy by k zajištění veřejného pořádku také musela své početní stavy navýšit. Zohlednila i skutečnost, že squatteréi jednájí každý sám za sebe a nikdo z nich nechce nést odpovědnost za jednání uskupení jako celku, společně přijatá stanoviska pro ně nejsou závazná a nemusí je respektovat, nevystupují jednotně a i v případě, že by některý z nich přislíbil, že vilu opustí, nelze důvodně očekávat, že tak učiní i ostatní, kteří s takovým stanoviskem svého kolegy nesouhlasí (výpovědi žalobců K., H., svědků C., S. aj). Za tohoto stavu je tak irrelevantní tvrzení žalobců, že ve vile nechtěli zůstat déle, neboť není vyloučeno, že jiní účastníci pikniku a násilného obsazení vily měli jiný názor a na setrvání ve vile se i připravovali (žebřík, vlajky a transparenty, které předtím v odpoledních hodinách nebyly vidět, nutné nástroje na vybourání zdiva v patře vily apod.).

Významné je rovněž to, že policie nevěděla a nemohla s určitostí stanovit, kolik lidí se ve vile nachází a jak jsou vybaveni.

Důvod pro svůj záměr o přiměřenosti zásahu soud shledal i ve skutečnostech vyplývajících z úředního záznamu ze dne 13.9.2009 k akci, ke které došlo dne 12.9.2009 na Palackého náměstí v Praze 2, zakončené následně obsazením objektu, kdy si zástupci squatterů počínali obdobně jako v nyní projednávané věci, obsadili jej protiprávně, proti vůli jeho vlastníka, tvrdili, že mají souhlas majitele, ač tomu nebylo a byli upozorněni zástupcem vlastníka objektu na to, že se tam nacházejí bez právního důvodu a proti jeho vůli, proběhlo dlouhé vyjednávání, které trvalo několik hodin, byl dokonce zprostředkován rozhovor se zástupkyní majitele objektu, která je vyzvala, aby jej opustili, jinak podá trestní oznámení a požádá policii o vyklizení. Squatteréi se opakovaně vzdalovali s tím, že předají informace lidem na střeše a ostatním, aby se vraceli a prohlašovali, že objekt neopustí a budou bojovat do posledního muže. Přes opakovanou výzvu policie došlo k provedení zákroku (celá akce se

odehrávala cca od 17 hodin 12.9.2009 až do 6:50, kdy byl dán pokyn). Z uvedeného jsou patrné podobné rysy chování a vystupování squatterů jako v nyní projednávané věci (protiprávní obsazení přes nesouhlas vlastníka, tvrzení, že mají souhlas majitele, následně při jednání přímo s ním zdlouhavé vyjednávání s tím, že se musí poradit s ostatními, aby nakonec odmítli objekt dobrovolně opustit a muselo dojít k zákroku) a s Příručkou.

Policie ve svých úvahách, zda přikročit k zákroku či nikoliv zohlednila rovněž i stoupající radikalizaci a aktivní obranu, jak samotných squatterů uvnitř vily, tak jejich příznivců. Uvedené vyplývá ze svědeckých výpovědí nejen příslušníků policie, ale i na policii nezávislých osob (svědci L., příslušník HZS sv. J., příslušník ZZS sv. K.), které potvrdily házení předmětů z vily na okolostojící a verbální útoky (nadávky) proti policistům, slyšitelné i z videozáznamu při vyjednávání.

Soud dále připomíná skutečnost, že vila byla ověšena vlajkami a transparenty po vniknutí do vily, což ve spojení se způsobem, jakým se squatteré do vily dostali přes vyšší patra budovy žebříkem, a vzhledem k tomu, že museli (nástroji) překonat odpor v podobě zazděných příček a zasklených oken či balkonových dveří při vstupu do vily, nasvědčuje spíše určité připravenosti squatterů či některých z nich do budovy se ten den dostat, neboť nelze rozumně předpokládat, že by vlastníci a obyvatelé okolních budov při vědomí zkušeností s touto skupinou z minulých let (Petice) a za situace, kdy od odpoledních hodin probíhala na pozemcích v okolí vily vzpomínková akce, nechali žebřík volně k dispozici.

Soud dále vyšel ze svědecké výpovědi sv. L., který zdůrazňoval, že vilu před squatery a jinými osobami zabezpečoval právě zazděním přístupových cest vždy, jakmile zjistil, že došlo k poškození, vilu za tím účelem kontroloval a s ohledem na to, že bydlí nedaleko, se tak dělo prakticky stále. Tvrdil, že vila byla zabezpečena i přede dnem, kdy se konal piknik. Squatteré, kteří vnikli do vily, tak museli násilím překonat odpor a na to museli být připraveni. Je přitom nerozhodné, jestli se tak stalo týdně či dny před 30.6.2012 anebo toho dne, podstatné je, že na přesun odpoledního pikniku byli dobře připraveni. Není podstatné, zda samotní žalobci o takové přípravě věděli či nikoli (viz důkaz příslušnými kapitolami Příručky).

Významnou okolností, kterou vzala policie v úvahu, byla také obava o bezpečnost a zdraví osob ve vile, která byla ve zchátralém stavu se silně poškozenou střechou, a kdy se s ohledem na zkušenosti z obdobných akcí i ze vzpomínkových akcí na vyklizení vily či samotného vyklizení v roce 2009 dalo očekávat, že se účastníci uvnitř budou snažit na střechu dostat, což se také stalo (§ 11 písm. a),b) zákona o policii).

Policistům přitom nelze upřít snahu o hledání mírnější alternativy řešení, kdy z provedení dokazování jednoznačně vyplynulo, že se snažili se squatery domluvit, vyjednávali, snažili se i o kontakt se squatery uvnitř (§ 11 písm. c) zákona o policii). Vzali také v úvahu názory specialisty z oddělení extrémismu (sv. J.), který je upozorňoval na rizika spojená s odložením zákroku na pozdější dobu. Rovněž nemohli nezohlednit naléhání zástupce vlastníka objektu, aby zakročili a který po zkušenostech ze soužití se squatery z minulých let (sv. L., Petice) opakovaně a důrazně nabádal policii k zásahu a nastolení pokojného stavu a vyčítal jí nečinnost.

O opodstatněnosti závěru a správnému vyhodnocení situace svědčí skutečnost, že policie squatterům nabízela, k jejich poukazu na obtíže odchodu za tmy, že jim cestu nasvítí, přesto byla odmítnuta.

Naproti tomu má soud za to, že squatteré mohli věřit slibům policie, že v případě dobrovolného opuštění objektu proti nim nebude dále zakročováno, neboť uvedený slib opakovala bezúspěšně ve výzvách v průběhu vyjednávání (trvalo cca 2 hodiny) několikrát předtím, než před půlnocí dva účastníci pikniku z vily odešli. V době, kdy byly tyto osoby zadrženy, se snažil antikonfliktní tým o smírné vyřešení situace a dobrovolné opuštění objektu

všemi účastníky. Nebylo tedy zřejmé, k jakému závěru štáb policie nakonec dospěje (zda k zákroku přistoupí či nikoli). Neobstojí proto obrana žalobců, že policii z důvodu zadržení těchto osob věřit nemohli a proto neodešli ani oni. Kromě toho byli tito dva účastníci akce policií zadržení a později převezeni ke zjištění totožnosti a podání vysvětlení v souladu se zákonem (podle § 61 zákona o policii může policie požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele a v případě potřeby ji vyzvat, aby ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, se dostavila na určité místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení) a poté byli propuštěni. Úvaha policie o tom, že jednání osob ve vile lze kvalifikovat jako přestupek, byla přitom opodstatněná, což se následně projevilo ve skutečnosti, že žalobci byli následně shledáni pachateli přestupku právě v souvislosti s obsazením vily toho dne (pravomocná rozhodnutí ÚMČ Praha 8 ve spojení s rozhodnutími MHMP ve věcech přestupků žalobců proti majetku a veřejnému pořádku), a z obsahu spisového materiálu a provedeného dokazování se nepodává, že by tito účastníci akce byli za přestupek v souvislosti s obýváním vily v rozhodnou dobu sankcionováni. Slib policie squatterům daný v závěru vyjednávání soud považuje za příslib, že v případě dobrovolného opuštění nebudou přestupkově ani trestně řešeni, nikoliv za příslib, že nebude zjištěna jejich identifikace a nebudou podávat vysvětlení k objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele ve smyslu shora zmíněného § 61.

Z uvedeného je zřejmé, že policie vyvažovala a poměřovala zásadu iniciativy a přiměřenosti, zda zasáhnout či odložit zákrok na pozdější dobu. Podle stanoviska soudu bylo k zásahu přistoupeno po důkladném zvážení všech známých okolností, pod vedením policisty, který se soudu po provedení jeho svědecké výpovědi jevil jako starší, uvážlivý muž, dostatečně zkušený, v důchodovém věku, mimo aktivní službu, rozumně uvažující, se zkušenostmi z obdobných akcí z minula, náležitě vycvičený a jednající v dobré víře ve smyslu stanoviska, které zaujal NSS ve svém zrušujícím rozsudku (bod 32). Za takovou osobu soud považuje velitele opatření svědka H., který právem na podkladě všech zjištěných skutečností za daného stavu důvodně dospěl po dohodě s ostatními veliteli a specialistou na extremistické hnutí k závěru, že účelu, tj. obnovení pokojného stavu před obsazením vily (ochrana pořádku a bezpečnosti dle § 10 odst. 1 zákona o policii), nelze dosáhnout bez donucení (zásada iniciativy).

Soud nezjistil, že by policie jednala v rozporu s § 11 citovaného zákona (přiměřenost postupu), neboť dbala, aby squatterům nevznikla bezdůvodná újma poté, kdy by přistoupila k provedení zákroku nuceným vyvedením z budovy, ustoupila od pokračování zákroku proti osobám na střeše vily, a počínala si i tak, aby rozhodnutím neprovést úkon (nezakročovat) nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma. Přičemž pojem „bezpečnost“ lze podle stanoviska soudu vyložit v dané věci širěji i jako zájem nájemce okolních pozemků zatíženého povinnostmi znemožnit přístup do vily třetím osobám dostát svým závazkům vůči vlastníkově vily, a jako zájem sousedů vily (sv. L. je pouze jedním z nich) na tom, aby v důsledku možného setrvání squatterů ve vile nedošlo k situacím, proti nimž brojili Petici v obavě z ohrožení bezpečného užívání svého majetku. Skutečnost, že takovou obavu měl nejen svědek L. ale i jiní lidé z okolí, je zřejmé z obsahu spisového materiálu, jeho výpovědi a Petice, z nichž vyplývá, že na tísňovou linku 158 volali lidé z okolí vily vždy, když měli se squateri potíže a stalo se tak i dne 30.6.2012.

Zásada přiměřenosti vyplývající z ust. § 11 zákona o policii byla doplněna principem subsidiarity použitých donucovacích prostředků tak, aby mírnější prostředky měly přednost před razantnějšími za předpokladu, že mírnějšími prostředky lze dosáhnout sledovaného cíle.

V projednávané věci se policie dlouho snažila o smírné vyřešení problému. Použité donucovací prostředky hmaty, chvaty, zásahová výbuška (§ 52 písm. a), 1) zákona o policii) patří podle tohoto zákona k těm nejmírnějším. Použití obušku nebylo prokázáno a neodpovídají tomu ani zranění uváděná žalobci, o čemž bude pojednáno níže.

Soud dále připomíná, že podle zrušujícího rozsudku nelze klást na policejní rozhodování v terénu nadměrné a nerealistické požadavky a velitel zásahu může jen těžko dosáhnout dokonalého vyvážení ochrany veškerých v úvahu přicházejících práv všech zúčastněných osob.

Shora uvedené závěry jsou podle stanoviska soudu i odpovědí na otázku kladenou NSS ve zrušujícím rozsudku (bod 27): „*Aby městský soud mohl dospět k výroku o zamítnutí žaloby, musel by vyložit, proč shledal nezbytným bezodkladné nasazení masivní policejní síly k ochraně vlastnického práva státu, když v daném případě šlo o dlouhodobě neužívaný a neudržovaný objekt, který byl natolik zchátralý, že škody bylo možno napáchat snad pouze na jeho stavební konstrukci. „Squatteréři“ údajně vypáchili mříž u balkonových dveří a vybourali zazděné okno v prvním patře (nájemce odhadl způsobenou škodu na 8 000 Kč), této škodě však již policie nemohla svým zásahem zabránit. Lze se proto ptát, zda hrozilo reálně nějaké další poškození zdevastované a nikým neužívané vily mezi desátou hodinou večerní, kdy policie vniknutí do vily zjistila, a ranními hodinami, kdy ji údajně chtěli účastníci akce sami dobrovolně opustit. K tomu nutno připočíst, že při zásahu policie byl vybourán zazděný vchod do vily (nájemce odhadl způsobenou škodu na 4 000 Kč).“*, neboť mezi účastníky není sporu o tom, že byl objekt vily ve velmi špatném stavu, dlouhodobě neužívaný, neudržovaný a pro běžného člověka neobyvatelný, reálné poškození vily squaterů nehrozilo a škodě, kterou způsobili při vstupu do vily, již nemohla policie zásahem zabránit, ale, zda měla policie přistoupit k zásahu či nikoli za situace, kdy se zástupce vlastníka vily domáhal zákroku z důvodu ochrany vlastnického práva, kdy byl nájemní smlouvou vlastníkově zavázán povinností zabránit squaterům a třetím osobám vstupu do vily právě s ohledem na zkušenosti z minulých let, v nichž bylo nastolení pokojného stavu dosaženo jen za asistence policie a dohoda s nežádoucími „obyvateli“ vily nebyla možná (odmítali vilu dobrovolně opustit). Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že žalobci v rozhodnou dobu ve vile právo na svobodu projevu a shromažďování nevykonávali, postupovala policie v souladu se zákonem, když na ochranu vlastnického práva přistoupila k jejich vyvedení.

K důvodům neprovedení důkazu znaleckým posudkem odborníka z oblasti policejní strategie a taktiky se soud vyjádřil výše a pro stručnost na své stanovisko odkazuje.

Soud tedy vyslovil další dílčí závěr, a sice, že k nezákonnému zásahu nepřiměřeným postupem žalovaného nedošlo a rovněž, že byl v daném případě dodržen princip subsidiarity donucovacích prostředků.

K bezdůvodnému, nepřiměřenému a nesprávnému použití donucovacích prostředků, k bití, k bezdůvodné újmě na zdraví, soud uvádí, že mezi účastníky nebylo sporu o tom, že zákrok policie probíhal nejprve v přízemí domu (snaha o překonání squatterů vybudované barikády, vhození zásahové výbušky dle § 52 písm. 1) zákona o policii otvorem v barikádě), po neúspěšné snaze o vniknutí přízemím domu pokračoval v patře vily tzv. „zaplavením“ a následně vyváděním squaterů ven z vily, zákrok v patře vily a vyvádění proběhlo velmi rychle, policie při něm použila jako donucovací prostředky hmaty, chvaty podle § 52 písm. a) zákona o policii a opět zásahovou výbušku ve smyslu § 52 písm. 1) téhož zákona k paralyzování osob, proti kterým zasahovala.

Sporné bylo, zda došlo k použití obušku (žalobci uvádějí teleskopický obušek), zda byly donucovací prostředky použity v souladu se zákonem nebo bezdůvodně, nepřiměřeně a nesprávně a v důsledku toho došlo k bití a bezdůvodné újmě na zdraví žalobců.

Při posouzení této otázky soud navázal na dokazování provedené před zrušujícím rozsudkem NSS a veden názorem NSS dokazování naznačeným směrem doplnil, vyzval k doplňujícímu vyjádření žalobce K., H. a Ď., k doplňující svědecké výpovědi svědky C. a S. a provedl listinné důkazy lékařskými zprávami svědků C. a S.

Výpovědi žalobců a svědků soud považuje za rozporuplné. Důvodem této rozporuplnosti přitom nemůže být časový odstup od doby, kdy mělo ke zraněním dojít, neboť se jedná o popis událostí mimořádných (policie jim měla použitím obušku a dalších donucovacích prostředků způsobit zranění), u kterých lze důvodně očekávat, že se člověku detailně uloží v paměti.

Ve svých výpovědích uvedli, že byli zastiženi zasahujícími policisty v malé místnosti sousedící s místností, kde byla umístěna aparatura, o velikosti asi 4x4m, kde se nacházelo asi 20 až 25 osob, které při vstupu policie v patře vily ležely na zemi hlavou dolů a kladly po její výzvě nenásilný, tzv. pasivní odpor, policisté vstupovali s baterkami ze dvou stran, v místnosti nebylo osvětlení, žalobci K. a H. viděli zakročující policisty s obuškou v ruku.

Rozpory soud shledal v jejich výpovědích, týkajících se:

-*osvětlení místnosti*, kde se nacházeli, kdy žalobce K. uvedl, že byla částečně osvětlena z vedlejší místnosti, kde byl benzínový generátor s aparaturou, naproti tomu podle svědka C. místnost, kde se nacházeli, osvětlovalo světlo z venku.

K tomu soud uvádí, že k zákroku došlo okolo půl jedné hodiny ranní, venku byla tma, vilu a okolí osvětloval vrtulník a i kdyby do místnosti doléhalo světlo z vedlejší místnosti vyrobené pomocí centrály (tedy nepřímé světlo) a světlo z vrtulníku (což je s ohledem na jeho neustálý pohyb ve vzduchu nepravděpodobné), mohlo být v místnosti nejvýše příšeří, ale spíše tma. Nadto ani z důkazů videem, které zachycuje okolí vily při vyjednávání policie se squatterry, nebylo vidět, že by vila byla uvnitř osvětlená. Sami zasahující policisté byli vybaveni baterkami, které z povahy věci osvětlují pouze daný úhel. Tvrzení o tom, že žalobci a svědci viděli zakročující policisty s obuškou v ruku, je tak, s ohledem na světelné podmínky v místnosti a samotný fakt, že je člověk hledící do světla ruční svítilny oslněn, nevěrohodné.

-*údajů o tom, kde se nacházeli v době tvrzeného zranění úderem obušku, kam jím byli zasaženi, z čeho usuzují, že byli bití obuškou, k mechanismu zranění donucovacími prostředky a zda byli následně ošetřeni*, kdy žalobce K. uvedl, že dostal do hlavy, do zad, do nohou, kamkoliv, cítil pouze tupé rány, bili ho i v bicí uličce, tj. po chodbě a po schodech dolů při vyvádění, že to byl obušek, usuzuje z toho, že je při vstupu do místnosti měli policisté vytažené v ruku.

Podle zjištění soudu ale byla v místnosti tma, resp. šero, všichni leželi na zemi hlavou dolů, případně byli oslněni baterkami a není tak zřejmé, jak mohl vidět v ruku policistů obušek.

Dále uváděl, že jej bilo i sedm policistů najednou, „každý kontroloval jednu osobu“, řezali je všude, hlava, záda, nohy, neví čím, byly to tupé rány, stoupli si na něj, musela to být tonfa a obušek.

Podle skutkových zjištění ale bylo zasahujících policistů 20 na celkem asi 20-25 osob, přičemž policie vstupovala do patra vily ze dvou stran, jeví se tak nevěrohodné, že by sedm policistů najednou zakročovalo - „bilo“ - jednu osobu a současně „každý kontroloval jednu osobu“. Nadto na otázku soudu, jak si vysvětluje, že po tolika ranách teleskopickým obuškem, což je ve své podstatě železná/kovová tyč, dole nikdo nejevil známky těžkého zranění, odkázal na lékařské zprávy. Soudu je přitom z výpovědí svědků stojících mimo

struktury policie (svědek hasič J. z HZS, svědek záchranář K. z ZZS, svědek zástupce vlastníka L.) známo, že žádná vážnější zranění, kromě krvácivé nohy neviděli, jednalo se spíše o povrchová zranění. Tvrzené nevyplývá ani z video záznamů při vyvádění účastníků akce ven z vily, ať již pořízených policií či předložených samotnými žalobci. Kromě toho má soud za to, tak jak již uvedl v původním rozsudku, že by sami žalobci a další takto těžce zranění squatterů (rány železnou tyčí - obuškem) jistě na svá zranění upozorňovali okolostojící příznivce a media, kteří jejich vyvádění natáčeli, ale i jiné nezávislé osoby, tj. příslušníky HZS, ZZS, sv. L., studenty z blízké VŠ koleje, sousedy apod., což se nestalo.

Žalobce H. nejprve uvedl, že ránu obuškem dostal při zaplavení, následně sdělil, že ji dostal u okna při vstupu policie do vily, když se šel podívat a pak se v důsledku rány odplazil do místnosti.

Pochybnosti o pravdivosti jeho tvrzení vyvolává též otázka, jak by se žalobce při rychlém zákroku policistů v patře vily, probíhající z dvou stran, a trvajícím ve formě zaplavení velmi krátký čas (podle záznamů ve správním spise a vyjádření obou stran řádově několik minut), stihl vrátit, resp. odplazit od okna/balkonových dveří z chodby do místnosti a tam ulehnout s ostatními hlavou dolů.

Tento žalobce rovněž tvrdil, že jej policie nechtěla ošetřit, ale následně uvedl, že jej policie neodmítla, ale nenabídla mu to.

Nadto je soudu ze svědeckých výpovědí (zejména nezúčastněných svědků K. ze ZS, J. z HZS a L.) známo, že policie všem viditelně zraněným nabízela ošetření a odváděla je k sanitkám, resp. že záchranáři ze ZS každého z vyvedených kontrolovali a pokud bylo třeba, buď je ošetřili na místě, s vážnějším zraněním je nechali odvézt na ošetření do nemocnice. Uvedené vyplývá i z lékařské zprávy, provedené k důkazu v předchozím řízení.

Svědka C. uvedl, že byl napaden obuškem ve stejné místnosti jako žalobce H. a K. a v průběhu vyvádění z objektu, tj. na chodbě a po schodech. Obušek neviděl, ale cítil bolest v horní polovině těla na několika místech, policista jej upozornil, že mu teče krev z nohy a že musí být ošetřen, podle svého mínění na to musel být upozorněn, protože to pro bolest v horní části těla nepostřehl, v době vniknutí policistů do objektu si lehl, policista po něm šlapal a byl bit nějakým předmětem přes záda, modřiny nasvědčovaly tomu, že se jednalo o teleskopický obušek, to vyhodnotil MUDr. B. z nemocnice Na Bulovce, kam byl policisty převezen, je to uvedeno v anamnéze, kterou lékař získal kladením otázek a z jeho odpovědí, dostal také při vyvádění úder pěstí do obličeje a do těla, minimálně dvě osoby viděl, že mají zranění hlavy.

Tvrzení uvedeného svědka jsou podle soudu zpochybněna svědeckou výpovědí svědka hasiče J., svědka záchranáře K., ale i svědka L., kteří uvedli, že si nevšimli vážnějších zranění, kromě krvácivé nohy, dále i lékařskou zprávou z 1.7.2012 FN Na Bulovce, kde po anamnéze (pacient napaden Policií ČR, dostal ránu teleskopickým obuškem do levého bérce, další rány tupým předmětem do oblasti levé tváře, zad, levého bérce, kde lokální bolestivost, jiné poranění neguje), následuje objektivní nález : „tržná rána 2 cm na přední straně bérce, v okolí hematoma, bolestivost v oblasti pravého bérce a pravé polovině zad, levá polovina obličeje bez hematoma“. Z toho vyplývá, že při anamnéze (popis události pacientem) svědek uváděl rány tupým předmětem do levé tváře, nikoliv ránu *pěstí* či *teleskopickým obuškem*, jak uváděl lékař při popisu vzniku zranění na levém bérce, kdy současně „jiné poranění neguje“. Soud má proto za to, že pokud by dostal pěstí nebo obuškem do levé tváře, výslovně by to lékaři uvedl, podobně jako sdělil, že dostal ránu teleskopickým obuškem do levé nohy a měl by výraznější poranění na levé tváři, nikoliv „bez hematoma“ s diskrétním eritémem (poznámka soudu - červené zbarvení kůže). Výpověď tohoto svědka zpochybňuje skutečnost, že svědek uvádí, že viděl „minimálně dvě osoby „se zraněním hlavy, když tržnou ránu na hlavě měl jen žalobce H. a zranění hlavy u jiných osob nebyla do doby jeho doplňující svědecké výpovědi žalobci tvrzena ani zjištěna provedeným dokazováním.

Svědka S. k napadení obuškem uvedl, že obušek neviděl, ale odlišil jej od kopance, kterého se mu také od policistů dostalo, kam byl obuškem udeřen, si již nepamatoval, ránu dostal v chodbě mezi místnostmi, kde leželi ostatní, a schody, cítil bolest a ponížení venku před vilou.

Soud považuje za nepravděpodobné, aby si svědek, byť s odstupem času, nepamatoval, kam konkrétně ránu obuškem dostal, když se jedná o neobvyklou, stěží zapomenutelnou událost. Jeho tvrzení o tom, že byl zraněn obuškem, jsou podle soudu vyvrácena i lékařskou zprávou, kterou soud provedl k doplnění dokazování a kde se uvádí, že „*při policejní akci ve vile Milada snad udeřen do hlavy, měl epistaxi (poznámka soudu- přechodné krvácení z nosu) a udával bolest temporálně vlevo, bolest LU-viz parere*“, neboť se opět jedná o údaje udané pacientem lékaři k popisu skutkového stavu předcházejícímu tvrzenému zranění, přičemž podle obsahu zprávy RTG lebky+ C páteře byl skelet bez traumatických změn, neurologický nálezy byly negativní a bylo mu doporučeno vyšetření sluchu na audio. Byť se soud necítí povolán k odbornému posouzení zdravotního stavu daného svědka, má i z laického pohledu z obsahu lékařské zprávy za to, že v případě napadení svědka policií teleskopickým obuškem/železnou tyčí by jeho zranění byla závažnější, rozsáhlejší a s mnohem vážnějšími následky.

Pokud tento svědek tvrdil, že poté, kdy policie vpadla do místnosti, podvolili se příkazům, všichni leželi na zemi, periferně viděl, že padlo několik ran tonfou do jiných lidí, leželo již tam celkem asi 25, slyšel křik, ví o tom, že se po lidech šlapalo, pak soudu z jeho výpovědi není zřejmé, jak mohl vidět, čím je tloučen a že ostatní jsou bití tonfou, když v místnosti byla tma/přítmí, osvětlená jen baterkami policistů, všichni leželi hlavou k zemi a zákrok proběhl velmi rychle.

K již dříve provedeným důkazům lékařskou zprávou žalobkyně B. a žalobce K. soud opětovně, jako v původním rozsudku, uvádí, že tito žalobci se nechali ošetřit až 5.7.2012, kdy oba shodně lékařům sdělili, že byli zraněni policisty při zásahu po koncertě dne 30.6.2012 policejní rozbuškou (žalobkyně B.) a dne 1.7.2012 (žalobce K.) obuškem do zad a úderem do hlavy vpravo do pravého předloktí a hrudníku.

U žalobkyně B. soud vyšel rovněž z fotografie jejího zranění provedené jako důkaz před zrušením NSS, kdy stejně jako nyní dospěl k závěru o nevěrohodnosti žalobního tvrzení o jejím zranění, a to i přesto, že jej prokazovala shora zmíněnou lékařskou zprávou, neboť z fotografie není patrné, kdy byla pořízena, a v lékařské zprávě sám ošetřující lékař konstatoval, že po takovém odstupu nelze rozpoznat, zda údaje uvedené pacientkou jsou důvody zjištěného poranění, které je se zaschlým defektem s klidným okolím, bez zarudnutí, bez sekrece, bez retence.

Na nevěrohodnost žalobního tvrzení této žalobkyně soud nahlíží stejně, jako považuje za nevěrohodné tvrzení o zranění žalobce K., byť je v jeho lékařské zprávě uvedeno, že charakter nálezu není v rozporu s pacientem popisovanou událostí. Je tomu tak proto, že obě žalobní tvrzení jsou v tomto ohledu podpořena lékařskými zprávami o ošetření, které bylo provedeno až s delším časovým odstupem (pět dnů) a soud má za to, že pokud by žalobci tíživě pociťovali zranění způsobená policisty, navštívili by lékaře ihned, bezprostředně poté, kdy byli vyvedeni z vily a to prostou žádostí k přítomnému záchranáři nebo by tak učinili nejpozději v průběhu dne 1.7.2012, nikoliv až s odstupem času několika dnů.

Pokud žalobci/svědci jako pacienti uváděli v lékařských zprávách v anamnéze, že jim zranění byla způsobena policií při zákroku, soud k tomu poukazuje na zřejmou podobnost s návodem postupu v kapitole „Násilí ze strany policie“ na str. 14 Příručky, kde jsou squaťeři vedeni k tomu lékaři „*říci, že byli napadeni policií při výslechu, zásahu a trvat na tom, aby v protokolu (míněno zřejmě lékařská zpráva) bylo uvedeno slovo policista, policistka.*

Nezapomněli si vzít kopii lékařské zprávy a vhodné zranění vyfotit pro případný budoucí právní spor.“

Soud tak neshledal důvod odchýlit se od stanoviska zaujatého v původním rozsudku, že je „žalobní tvrzení žalobců o nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků, bití a způsobení bezdůvodné újmy na zdraví nevěrohodné, neboť žalobci O.K. a O.H. mohli po svém vyvedení své napadení obuškem a bitím v „bici uličce“ žalovaným ihned oznámit osobám, stojícím mimo policii, tedy příslušníkům HZS, zdravotníkům, ale i civilním osobám a zástupcům médií, kteří stáli poblíž a z nichž někteří vyvádění osob z vily natáčeli (DVD SPJ, DVD žalobců Krimi plus). Navíc nestáli tak daleko, aby případné hlasité stížnosti žalobců na fyzický atak policie neslyšeli. Žalobci přesto takové možnosti nevyužili. Žalobce O.H. příčinu svého tržného zranění na hlavě a ostatních zranění na těle sdělil až lékaři v nemocnici Na Bulovce, kam byl od vily po zákroku odvezen. Lékař z jeho sdělení při vyšetření proto vycházel. V tomto smyslu tedy pro soud není lékařská zpráva nemocnice Na Bulovce důkazem o tom, že tržnou ránu a další zranění na těle způsobili O.H. přímo zasahující policisté. U žalobce O.K. je tomu obdobně, přičemž jeho tvrzení o tom, že mu byla zranění způsobena zasahujícími policisty při zákroku jsou navíc zpochybněna skutečností, že vyhledal lékařské ošetření až s odstupem několika dnů, kdy mu mělo být zranění policisty při zákroku způsobeno (až dne 5.7.2012). Také žalobkyně E.B., která při zákroku uprchla na střechu a byla z vily vyvedena až následující den večer (okolo 19,00 dne 2.7.2012) se podobně jako žalobce O.K. dostavila k lékařskému ošetření až dne 5.7.2012, přičemž v jejím případě lékař dokonce uvedl, že s odstupem času nelze rozpoznat, zda je poranění-exkoriace (oděrka) či popálenina, způsobeno policejní rozbuškou, jak uvedla. Žalobci mohli svou negativní zkušenost vyjádřit do protokolu na MOP a využít přitom všech procesních práv, která jim právní řád v této souvislosti dává.

Vybočení zasahujících policistů z mezí daných ust. § 11 zákona o policii nevyplývá ani ze zjištění, vyplývajících z výpovědi svědků squatterů a DVD policie a žalobců, kdy je na policejním antonu vidět skvrny od krve. Soud má ve shodě se svědkem J. z HZS a s ohledem na výpověď svědka K. ze ZS za to, že skvrna mohla být způsobena drobnějším poraněním na ruce některého z vyvedených, případně jiným poraněním, které však bylo včas a řádně ošetřeno“.

Soud se dále zabýval otázkou, na kolik okolnosti policii bránily pořídit úplný videozáznam zákroku jednotky SPJ, a to zejména v patře vily. Přitom si byl vědom, že zákon o policii (§ 62 odst. 1) povinnost pořídit záznam o průběhu neukládá a stanoví, že policie „může“ záznam pořídit, je-li to nezbytné pro plnění jejich úkolu.

S ohledem na stanoviska veřejného ochránce práv, judikaturu Ústavního soudu (např. I. ÚS 860/15), a závěr NSS ve zrušujícím rozsudku s poukazem na judikaturu ESLP, kde se uvádí „je vhodné obdobné zákroky, které jsou z povahy věci konfliktní natáčet na kameru a tam, kde tomu nebrání důležité okolnosti, by tak za současného stavu techniky policie ve svém zájmu učinit měla, neboť dojde-li při policejním zásahu, resp. zadržení či zatýkání osob k jejich zranění, stíhá stát a jeho orgány nejen pozitivní závazek provést účinné vyšetřování tvrzeného špatného zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy, ale má to i důsledek částečného přesunu důkazního břemene na orgány státu“ se soud zabýval otázkou, zda policii takové důležité okolnosti v pořízení záznamu bránily či nikoliv.

Soud vzal v úvahu způsob a okolnosti, za kterých se dostávala jednotka SPJ do vily, kdy nebyl znám počet osob, proti kterým bylo zakročováno, při vědomí toho, že na policisty po celou dobu od obsazení vily házeli squatteré různé předměty a i předtím v přízemí vily se aktivně bránili (barikáda a její doplňování, přišlápnutí ruky policistovi při jejím uvolňování, zranění

druhého policisty, použití hasicího přístroje na policisty, lití tekutiny páchnoucí po benzínu na barikádu), výstup probíhal po žebříku po jednom, do vysoko umístěného patra prvorepublikové vily, ve tmě, místo bylo osvětleno jen vrtulníkem, zákrok probíhal současně ze dvou stran vily do míst, kde se daly s ohledem na zákrok v přízemí (barikáda) očekávat zátaras, uvnitř vily byla tma, resp. šero, prostor si proto museli policisté osvětlovat baterkami, bezprostředně poté byla policií odstraňována barikáda na schodech, squateři byli vyváděni po chodbičce a schodech dolů ven z vily, přičemž na schodišti po barikádě zůstala suť a zbytky vybudovaného zátarasu, takže průchod byl možný po jednom, policisté si vyváděné osoby předávaly v předklonu „páče“ až před dům a zákrok probíhal poměrně krátkou dobu (v rádech minut).

Soud vešel na obranu žalovaného, že úplný záznam nebylo možné pořídit a vyslat dokumentaristu a člověka, který by mu situaci v místě nasvítit, aniž by byla ohrožena jejich bezpečnost a zdraví. Je třeba přihlédnout i k tomu, že dokumentarista, který záznam na kameru pořizuje, se plně věnuje své práci a o jeho zdraví a bezpečnost se stará jiný policista, k tomu zvlášť určený (stanovisko žalovaného, výpověď svědka N. aj.). Soud současně vyšel z obecně známé skutečnosti, že se technika v této oblasti (mobilní telefony, fotoaparáty, kamery) překotně vyvíjí a že v rozhodné době (červen 2012) nebyly malé mobilní kamery s nočním viděním běžně dostupné a rozšířené, jako je tomu nyní. Soud proto neměl důvod nevěřit sdělení žalovaného a výpovědi svědka N., že v době zákroku nebyla taková záznamová technika na výstroji SPJ (např. minikamery na přilbě apod.), jak je tomu v době rozhodování soudu, resp. bylo i při vyhlašování původního rozsudku v červnu 2014 či rozsudku NSS v květnu 2015.

Při úvahách policie o tom, zda pořizovat záznam při vlastním zákroku uvnitř vily, hrály roli i znalosti vedoucího oddělení extremismu svědka J., který byl členem štábu jednotného velení a jemuž byly z jeho praxe známy skutečnosti zaznamenané ve shora zmíněné Příručce, byť v té době pravděpodobně neexistovala, ale je z ní patrné, že zachycuje zkušenosti při obsazování obdobných squatů, jako byla vila Milada v červnu 2012 (Způsob obsazení - vniknutí str. 5, Komunikace s policisty – str. 10, Zabarikádování se – obrana na str. 12 apod.) a tedy, že nelze bezpečně stanovit, jak bude zákrok v konkrétní situaci probíhat a zda se budou osoby, proti nimž je zakročováno, bránit aktivně (násilně) či pasivně (nenásilně).

Dalším závěrem soudu je, že pořízení video záznamu zákroku uvnitř vily nebylo za shora uvedených okolností možné. O uvedeném svědčí i skutečnost, že ani záznam zákroku v přízemí vily není úplný a chybí dokumentace některých významných okamžiků jako je zhmoždění ruky policisty rozebírajícího barikádu, vhození zásahové výbušky do prostoru za barikádou, použití hasicího přístroje ze strany osob nacházejících se uvnitř objektu. Soud totiž neshledává jiné rozumné vysvětlení pro jeho nepořízení, než že tomu tak bylo i zde ze závažných důvodů (možná technických - pro nedostatek světla, nepřístupnost daného prostoru v daném okamžiku, pro zadýmení po použití hasicího přístroje a hrozící nebezpečí poškození zdraví apod.), neboť opatřením záznamu i z této fáze zákroku by měla policie k dispozici důkaz o skutečnostech svědčících v její prospěch, jimiž jsou nepochybně zranění dvou policistů rozebírajících barikádu a použití hasicího přístroje ze strany osob nacházejících se uvnitř objektu.

Soud v této souvislosti dále uvádí, že neshledal stejné či obdobné skutkové okolnosti, jako tomu bylo v bodu 37 nálezu Ústavního soudu I. ÚS 860/15, byť nepochybuje o tom, že videozáznam průběhu zásahu je efektivním důkazním prostředkem a že by to způsobilo zamezení žalob obdobného typu a odstranění důkazní nouze na straně žalované policie.

Soud naopak všechny shora popsané důvody považuje za „důležité okolnosti“, které měl na mysli NSS ve zrušujícím rozsudku, jež bránily v pokračování záznamu, jak v přízemí, tak (zejména) při vlastním průniku SPJ do patra vily a vyvádění squatterů, a nemá za to, že by nepořízení záznamu z této fáze zákroku vyvolávalo pochybnosti o jeho přiměřenosti.

Není sporu o tom, že ke zranění některých squatterů došlo. Provedené dokazování doplněné po zrušujícím rozsudku NSS a skutečnost, že z rozhodné části zákroku nebylo pořízeno video, což důkazní pozici žalovaného oslabuje, avšak nevylučuje tvrzení žalovaného o tom, že zásah, včetně použití donucovacích prostředků, proběhl korektně, přiměřeně a v souladu se zákonem.

Při hledání odpovědi na otázku, jak byla tedy zranění žalobců způsobena, s přihlédnutím k tomu, že tvrzení strany žalující a strany žalované jsou protichůdná, soud vyšel z okolností za kterých byl zákrok proveden a ze svědecké výpovědi osoby stojící mimo účastníky řízení, svědka L., který žije po dlouhou dobu (17 let) v blízkém sousedství vily, je se situací a děním kolem ní podrobně obeznámen (podepsán pod Peticí) a byl v rozhodné době jako nájemce okolních pozemků v postavení „správce“ objektu Milady do té míry, že byl nájemní smlouvou zavázán zamezit přístupu do ní třetím osobám, což také opakovaně po dobu několika let činil, a není tak pochyb i o tom, že dobře znal i stav vily uvnitř. Z jeho výpovědi ve spojení se zjištěními, která vyplývají z obsahu spisového materiálu a provedených důkazů výslechy svědků obou stran, není pochyb o tom, že vila byla ve velmi špatném, pro běžného člověka neobyvatelném stavu (chyběla voda, plyn, elektřina, odpady apod.), celkově zchátralá, se silně poškozenou střechou, zakrytou zčásti plachtou, se zničeným vnitřním vybavením, všude se nacházely zbytky nábytku, zařízení, rozbitého skla, sutě, s ubouranými zdmi s ostrými hranami apod. K tomu soud pro úplnost uvádí, že „neobyvatelnost“ vily v tomto stavu platí pro nároky na bydlení běžné populace, jiné nároky má však, jak soud zjistil z Příručky a z výpovědi svědka S. (který uvedl, že byl překvapen, že se ve vile od doby jejího vyklizení v r. 2009 vlastně nic moc nezměnilo a domníval se, že by bylo konat znovu koncerty a kulturně-společenské akce), stoupenec myšlenky squattingu, který svou ideu v běžném životě také uskutečňuje.

Ke stanovisku NSS ve zrušujícím rozsudku, podle kterého „*Tvrdí-li žalobce, že při zásahu nebo donucení ze strany policie (např. při zadržení či zatýkání) došlo k porušení jeho práva nebýt vystaven špatnému zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.) a judikatury Evropského soudu pro lidská práva, resp. čl. 7 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, stíhá stát a jeho orgány nejen pozitivní závazek provést účinné vyšetřování tvrzeného špatného zacházení, ale též důsledek v podobě rozložení důkazního břemene v řízení o zásahové žalobě podle § 82 a násl. s. ř. s. Na žalobci je, aby prokázal, že došlo ke špatnému zacházení (zranění), na žalovaném pak, aby prokázal, že si žalobce zranění způsobil sám anebo k němu došlo jinak či jindy nebo že jde o následek oprávněného použití donucovacích prostředků. Jinak je odpovědnost za takové zranění přičitatelná žalovanému*“, soud uvádí, že po provedeném řízení a na základě zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že žalovaný důkazní břemeno unesl a prokázal, že si žalobci zranění způsobili sami nebo k němu došlo jinak, případně, že jde o následek oprávněného použití donucovacích prostředků, nikoli jejich bezdůvodné, nepřiměřené a nesprávné použití, v jehož důsledku došlo k bití a bezdůvodné újmě na zdraví žalobců, a že tedy poskytl věrohodné vysvětlení, jakým způsobem byla tato zranění způsobena.

Je tomu tak proto, že z žádného z provedených důkazů, které soud uvážil každý jednotlivě a všechny ve vzájemné souvislosti, i při absenci videozáznamu z části zásahu uvnitř vily, nelze uzavřít, že zranění žalobcům způsobil žalovaný při zásahu, neboť zranění

způsobená žalobcům mohla mít svůj původ jinde.

Ke zranění žalobců ve tmě mohlo dojít při

- vniknutí squatterů po žebříku do patra vily,
- následném násilném vniknutí do samotného objektu (vypáčení železných mříží na balkónových dveřích vily, rozbití skleněných tabulek oken a balkonových dveří apod.),
- zpřístupnění vlastního prostoru vily (vybourání zazděných příček ve dveřích mezi patry, zprovoznění nástražného systému-poklopu apod.),
- v důsledku celkového nepořádku a neutěšeného stavu ve vile (ostré ubourané části stěn, všudypřítomné, po zemi se nacházející zbytky sutě, starého rozbitého nábytku a dalších předmětů, rozbitého skla apod.)
- házání předmětů ven z vily na okolo stojící policisty,
- přípravě a budování barikády (opatření materiálu, vlastní stavba zátarasu na schodech, jeho doplňování)
- manipulaci a použití hasicího přístroje,
- manipulaci a lití tekutiny páchnoucí po benzínu,
- výstupu na zdevastovanou, jen částečně plachtou zakrytou střechu (zranění žalobce D.),
- pohybu ve zchátralé budově,
- celkovém aktivním odporu žalobců a zraněných svědků (stání na barikádě, opatrování a následné přihazování materiálu na barikádu ve chvílích, kdy policisté vytvořili otvor k jejímu zprůchodnění a odstranění),
- pohybu jednotky SPJ ve tmě/šeru v místnosti 4x4m osvětlené jen baterkami policistů, kde bylo natěsnáno 20-25 ležících osob, které kladly pasivní odpor zákroku policie, tedy bylo možné nechtěné pošlapání nohou či částí těla ležících těžkou obuví příslušníků SPJ,
- samotném zákroku SPJ v patře vily a při vyvádění od speciálního stejnokroje policistů SPJ včetně štítů, masivních rukavic, bot, chráničů končetin a hrudi, helmy se štítem (výstroje a výzbroje), kteří takto vybavení vyváděli squattery oblečené na lehký (byl teplý letní den) do triček, kraťasů či sukní (viz video při nástupu SPJ před zákrokem a při vyvádění a ztotožňování účastníků akce před vilou)
- použití povolených donucovacích prostředků za účelem zvukové a světelné paralyzaci osob, proti nimž je zakročováno (zásahová výbuška) při znehybnění na místě zákroku a následné manipulaci s těmito osobami při vyvádění z objektu (hmaty, chvaty),
- vyvádění osob po schodišti, ze kterého sice již byly odstraněny zátarasy, ale bylo plné suti a ostatního materiálu z barikády, bez zábradlí, tím nutné předávání „z ruky do ruky“ a tedy nutná manipulace „těžkooděnců“ s nalahko oblečenými squattery za ztížených podmínek ve tmě, osvětlované jen svítilnami policistů apod.

Uvedené eventuality nemohly být vyvráceny ani shora již zmíněnými lékařskými zprávami žalobců a svědků (i po doplnění dokazování po zrušujícím rozsudku NSS), které prokazují, že ke zranění došlo, nelze z nich však uzavřít, že se tak stalo „špatným zacházením“ ze strany policie, kdy lékař vychází z anamnézy/nálezu - ze sdělení pacienta o mechanismu vzniku poranění, tomu přizpůsobuje další postup vyšetření a stanoví léčebný režim, přičemž údaje, které mu pacient sdělí, lékař nijak neověřuje a při psaní lékařské zprávy tak vychází z jeho tvrzení, bez vědomí jiných skutečností, která také mohla být příčinou zranění. Nelze z nich tak dospět k jednoznačnému závěru, že zranění bylo způsobeno policií při zásahu, neboť mohlo být způsobeno i jinak či v důsledku zákonně použitých donucovacích prostředků.

K tomu soud vzal v úvahu i výpověď nezávislého svědka hasiče HZS J., který k tvrzením žalobců o zranění způsobených policií mj. uvedl, že viděl dvě třetiny cesty vyvádění osob z vily, policie se chovala profesionálně, pokud docházelo k atakům, tak ze strany squaterů (urážky), vyvádění nebyli viditelně otřesení, zbití, že by podklesávali v kolenou, ale měli odřenininy např. na kolenou, na ruku, vyloženě tržná zranění v obličeji nebo jiná velká zranění nikoli, na antonu byly menší skvrny od krve z drobných poranění. Také svědek záchranář K. ze ZS vážná zranění neviděl, ačkoli byli všichni vyvedeni z podnětu policie zkontrolováni, zda nepotřebují ošetřit, osobně použití žádných donucovacích prostředků policií neviděl, ani že by policie zasahovala neadekvátně, neví o tom, že by si mu někdo z vyvedených stěžoval, že jej policisté hrubým způsobem zmlátili nebo napadli, rozhodně ale byli policisté vulgárně napadáni nadávkami ze strany zadržených.

Soud tak neuvěřil tvrzení žalobců o použití obušku a jiných donucovacích prostředků při zásahu v patře, vyvádění chodbou a po schodech ven z vily (bicí ulička) způsobem žalobci tvrzeným, potažmo že se tak policisté dopouštěli bezdůvodného, nepřiměřeného a nesprávného použití donucovacích prostředků a v důsledku toho bití a bezdůvodné újmy na zdraví žalobců, když podle zjištěného skutkového stavu k takovému použití donucovacích prostředků profesionálními a pro takové účely vycvičenými policisty nebyl rozumný důvod a vznik zranění účastníků akce lze logicky vysvětlit skutečnostmi uvedenými shora. Tvrzení o použití teleskopického obušku (železná tyče) soud neuvěřil tím spíše, že i z laického pohledu lze uzavřít, že by zranění v důsledku jeho použití bylo mnohem více, na více osobách a byla by mnohem závažnější.

Dalším závěrem je, že k přenosu důkazního břemene na policii/stát z uvedených důvodů nedošlo.

Odkazy strany žalující na nálezy Ústavního soudu (zejména sp. zn. I.ÚS 860/15, I. ÚS 1042/15 a z nich vyplývající poukazy na rozsudky ESLP) a judikaturu NSS soud nepovažuje za opodstatněné, neboť v projednávané věci bylo na základě výše uvedených skutečností zjištěno, že se policie snažila konfliktní situaci (žádosti sv. L. o nastolení pokojného stavu a odmítání squaterů vilu opustit) uklidňovat (vyjednáváním), nikoli stupňovat či vyvolávat, nejednalo se o reakci na neuctivé jednání squaterů (viz video záznam o policejním vyjednávání, nabízení nasvícení prostoru k dobrovolnému odchodu z vily), ale jednalo se o použití síly s ohledem na chování účastníků akce (odmítali dobrovolně přes výzvu vilu opustit, kladli aktivní odpor), policie se snažila zajistit ochranu práv vlastníka bez násilí (domlouvání-výpověď sv. L.), squatteré byli podezřelí ze spáchání přestupku proti majetku a veřejnému pořádku, což bylo následně potvrzeno pravomocnými rozhodnutími příslušných správních orgánů, přičemž neobstojí obrana žalobců, že neměli finanční prostředky k podání žalob proti těmto rozhodnutím, neboť je ne vždy napadli odvoláním (které je bezplatné), a pokud ano, mohli s podanou žalobou požádat o osvobození od soudních poplatků, jak učinili i v nyní projednávané věci.

Donucovací prostředky nebyly použity ani jako odplata či trest za neuposlechnutí výzvy a k mučení, ale pouze k vynucenému vyvedení účastníků akce vně objektu (nikoli k vyklizení budovy), a nikoli v rozporu s cíli, kterých se snažila dosáhnout (obnovení stavu před obsazením budovy). Soud ani z provedeného dokazování nezjistil, že by policie použila donucovací prostředky ve snaze zastrašit žalobce a ostatní účastníky akce.

Policie tak použila donucovací prostředky (hmaty, chvaty, zásahovou výbušku) zákonným způsobem a nikoli bezdůvodně, nepřiměřeně a nesprávně, ale pouze v míře nezbytné k dosažení legitimního účelu sledovaného zákrokem, a to k paralyzaci (zvukový a světelný efekt k otřesení osob proti kterým je zasahováno) squatterů při zákroku (při

rozebírání barikády na schodech v přízemí vily, neboť squatteři barikádu doplňovali, kladli aktivní odpor - stáli na barikádě, zranili policistu, použili hasicí přístroj proti nim, lili na barikádu tekutinu páchnoucí po benzínu, následně v patře při vstupu „zaplavení“ kdy policisté mohli očekávat, že se squatteři budou bránit podobně jako v přízemí) a při znehybnění, uchopování a vyvádění jednotlivých osob z vily, tedy tak, aby použití donucovacích prostředků bylo způsobilé vést bezprostředně k žádanému cíli (vyvedení osob neoprávněně obsazující vilu přes nesouhlas jeho vlastníka a výzvu policie, aby tak učinili dobrovolně). Žalobci ostatně ani neprokázali, že byli zajištěni v dobrém zdravotním stavu a propuštění se zraněními z důvodů uvedených shora, pro které soud nevešel na jejich tvrzení o tom, že si zranění nemohli způsobit jinak. Soud na rozdíl od žalobců nepovažuje za nepravděpodobné, že by žalobci byli zraněni před zásahem policie nebo že by si zranění nepřivodili sami svým počínáním při násilném vstupu do vily, při pobývání v ní, aktivní obraně apod., jak bylo výše již uvedeno. Je pravdou, že v době zajišťování byli žalobci v moci policie a zákroku proti nim nebyli přítomni žádní nezávislí svědkové (svědky slyšené soudem k návrhu žalobců, kteří byli v době zákroku uvnitř vily, nelze považovat za nezávislé právě s ohledem na to, že se sami akce účastnili a byli vyváděni za stejných okolností jako žalobci, byť se k žalobě nepřipojili). Soud proto vešel na svědectví osob, které stojí mimo zájem stran sporu (svědek hasič J. z HZS, sv. záchranář K. ze ZS, sv. L.) o tom, že vyvedení nebyli otřeseni, vážně zraněni, jednalo se spíše o povrchová zranění, která pak byla odborně lékařsky ošetřena, o čemž svědčí i listinné důkazy (spisový materiál žalovaného, lékařské zprávy). Soud opětovně zdůrazňuje, že vyvedení nebyli izolováni od okolního světa a ihned po vyvedení mohli o „bezdůvodném policejním násilí“ tvrzeném až v žalobě uvědomit i okolostojící příznivce a veřejnost (sousedé, studenti z kolejí, zástupci tisku apod.), což neučinili (videozáznam z vyvádění z vily).

Soud v této souvislosti odmítá námitky žalobců zpochybňující hodnověrnost vyslechnutých velitelů zásahu poukazem na „evidentní minulost u komunistické státní bezpečnosti“, když pro takové tvrzení nenabídli soudu žádné důkazy a soud sám nic takového nezjistil. Neshledal ani „perverzi“ a „sadismus“, kterou měl při svém výslechu u soudu podle žalobců projevit svědek N. při odpovědi na otázku, týkající se tvrzených zranění šlapáním po hlavě (záznam z protokolu o ú.j. dne 16.12.2015), kdy svědek dal svou výpověď pouze najevo pochybnosti o takovém jednání zakročujících policistů. K tomu soud podotýká, že ani orgány policie, které následně zákonnost zákroku z podnětu stížnosti na své úrovni prověřovaly, pochybení neshledaly (důkaz listinou - návrh na vyřízení stížnosti ze dne 14.2.2013 na čl. 366-367, ze dne 19.2.2013 na čl. 368-372, sdělení MV ze dne 20.5.2013 na čl. 373-374 soudního spisu)

Nerelevantní je i tvrzení žalobců o „zjevné tendenčnosti“ ve výpovědi svědka J. a jeho „bagatelizování“ policejního extremismu, násilí a tendenci policie zneužívat donucovací prostředky. Nic takového soud ve výpovědi uvedeného svědka neshledal, naopak se mu jeho vyjádření jevila jako vyvážená, se znalostí problematiky squatingu a jevů s tím souvisejících. Soud zohlednil údaje jím poskytnuté s ohledem na zkušenosti z obdobných akcí z minulosti pro posouzení otázky, jaké okolnosti ovlivňovaly rozhodující velitele o tom, jak postupovat, zda k zákroku přikročit či nikoli.

Žalobkyně B. tvrzené použití pout jako donucovacího prostředku podle § 52 písm. p) zákona o policie soud neshledal a pro stručnost odkazuje na své stanovisko v původním rozsudku, kde uvedl „Podle obsahu žaloby tvrdila použití pout pouze žalobkyně E.B. Mělo se tak dít poté, kdy sestoupila ze střechy objektu dne 1.7.2012 okolo 19:00. Spisový materiál, ani provedené dokazování však pro toto její tvrzení neskýtá žádný podklad. Žalobkyně při podání vysvětlení na MOP Bohnice tuto skutečnost, ostatně ani nic dalšího, neuvedla, neboť využila

svého práva nevypovídat. Její tvrzení o použití pout nevyplynulo ani z průběhu trestního řízení ve věci podezření ze spáchání přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku (podle usnesení Obvodního ředitelství policie Praha III ze dne 5.3.2013, č.j. KRPA-16986/TČ-2013-001313 bylo oznámení ve věci podezření ze spáchání přečinu poškození cizí věci, kterého se mimo jiné měli dopustit i žalobci odloženo, neboť se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání podle § 160 trestního řádu) a rovněž ani ve věci podezření ze spáchání přečinu neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru podle § 208 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měli mimo jiné dopustit i žalobci a které bylo zakončeno podle § 259a odst. 1 písm. a) trestního řádu postoupení k vyřízení na Úřad městské části Praha 8 přestupkovému oddělení (viz. shora citované oznámení přestupku ze dne 16.7.2012 Obvodním ředitelstvím policie Praha III, MOP Kobylisy Městské části pro Prahu 8, č.j. ORIII-37706-16/PŘ-2012-001313-K). Použití citovaného donucovací prostředku pout ve smyslu § 52 písm. p) zákona o policii tak nebylo u žalobkyně zjištěno a prokázáno.“ na němž neshledal důvod ničeho měnit.

S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že se žalovaný nezákonnosti zásahu, spočívajícím v bezdůvodném, nepřiměřeném a nesprávném použití donucovacích prostředků a v důsledku toho k bití a bezdůvodné újmě na zdraví žalobců, nedopustil.

K tvrzenému zásahu spočívajícímu v *bezdůvodném ničení věcí* soud rovněž odkazuje na své stanovisko a závěry uvedené v původním rozsudku ve věci, kde uvedl „Žalobce O.K. k tomu tvrdil, že mu byly poškozeny, resp. zničeny, mikrofonní preamb, dva mikrofony, kabely, kniha Tichá dohoda, v celkové hodnotě asi 5 000 Kč. Žalobkyně E.B. uvedla, že jí policisté úmyslně rozlámali a zničili LP desky v hodnotě asi 10 000 Kč. Žalobce O.H. tvrdil, že mu byl z batohu odcizen občanský průkaz, rodný list, kartička pojištěnce, byla mu zničena sluchátka značky Sculcandy a nedostal zpět svůj notebook Dell. Žalobce M.Đ. uplatnil škodu za poškození kytary a kytarového komba.

Svá tvrzení dokládal žalobce O.K. nabývacími tituly k mikrofonnímu preamp, mikrofonům a kabelům (viz. daňové doklady ze dne 10.3.2008 a 7.2.2008, založené v příloze žalobců došlé 31.3.2014). Všichni žalobci předložili k důkazu fotografie poškozených věcí (foto č. 8 a 9 sluchátka a zdrojový adaptér k notebooku žalobce O.H., foto č. 14 desky žalobkyně E.B., foto č. 3 a 4 kytarové kombo žalobce M.Đ., vše v příloze podání žalobců došlé soudu 31.3.2014). Ve vyjádření v průběhu řízení (ústní jednání dne 19.3.2014) žalobce M.Đ. nad rámec žalobních tvrzení uvedl, že mu byl odcizen nůž Victorinex značky Multitool s tím, že mu byl určitě odcizen příslušníkem policie. Vzhledem k tomu, že žalobce M.Đ. toto své tvrzení neuplatnil v zákonné lhůtě (§ 84 odst. 1, 2 s.ř.s.), soud se jím dále nezabýval.

Proti tvrzení žalobců stojí výpovědi svědků, zasahujících policistů, kteří o ničení věcí žalobců neví, sami je neničili a nebyli tomu ani přítomni (výpovědi svědků policistů ze dne 7.5. a 25.6.2014). Svědek P.V. připustil, že někteří z policistů, nikoliv ale z jednotky SPJ, spoustu věcí vynášeli před budovu, dělo se tak asi do půl čtvrté nebo půl páté ráno dne 1.7.2012. Měl za to, že účastníkům akce byly policií dávány výzvy, že až skončí úkony a nebude jich na oddělení dále třeba, budou si moci věci od vily vyzvednout. Tento údaj, tedy že si v průběhu dne 1.7.2012 účastníci akce s dalšími lidmi po dohodě s policií věci od vily odváželi jimi přistaveným autem, potvrzuje DVD žalobců (příloha k podání z 20.5.2014), fotodokumentace Deníku Blesk, předložená žalovaným při ústním jednání dne 19.3.2014, svědecká výpověď novinářky Z.B., jakož i vyjádření žalovaného k podané žalobě. Podle svědkyně B. si věci vynášeli lidi, kteří byli předtím na střeše.

Pro posouzení tvrzené nezákonnosti je nerozhodné, zda policie s věcmi manipulovala, podstatné je, zda je v řízení prokázáno, že by věci žalobců svým jednáním poškodila, zničila či ztratila.

Soud nevyklučuje, že pokud byly věci žalobců v době zákroku ve vile, mohlo dojít k jejich poškození nebo zničení, ať již při samotném zákroku policií nebo ze strany squatterů a účastníků akce. V řízení však nebylo prokázáno, že žalovaný tyto věci poškodil a zničil úmyslně, bez souvislosti s plněním svých úkolů nebo je odcizil. K tomu soud poukazuje na shora popsany skutkový stav, podle kterého byl ve vile velký nepořádek, množství lidí, chaos po započetí a v průběhu zákroku, a že až do druhého dne byli na střeše ostatní účastníci akce a žalobkyně E.B., kteří, jak vyplývá z DVD záznamů, komunikovali s okolo stojícími civilními osobami. Lze tak očekávat, že by si squatterři nebo civilisté nakládání a odvážení věcí policisty všimli. Rovněž je nutno vzít v úvahu, že blíže neoznačené věci byly následující den squattery ze střechy domu odváženy.“

Pro úplnost soud doplňuje, že jej ke změně posouzení nevedla ani skutečnost, že policie nepořídila záznam vlastního zákroku v patře vily a při vyvádění squatterů před objekt, a to ze stejných důvodů, jako tomu bylo u námítky zásahu proti zdraví žalobců. Při vědomí důkazní nouze na straně žalovaného má soud i nadále za to, že pokud byly věci žalobců v době zákroku ve vile, což žalovaný zpochybnil a žalobci neprokázali ani svým tvrzením, ani provedenými listinnými důkazy-nabývací tituly, když fotografie poškozených věcí nejsou průkazem o tom, že se věci v době zásahu policie ve vile skutečně nacházely, pak ze zjištěného skutkového stavu nijak nevyplývá, že by takové věci žalovaný při zákroku poškodil a zničil úmyslně a nikoli v souvislosti s plněním svých úkolů ve smyslu § 95 odst. 1 věta před středníkem zákona o policii. Podle citovaného zákonného ustanovení stát odpovídá za škodu způsobovanou policií v souvislosti s plněním úkolu. Soud má za to, že je třeba postupovat podle věty za středníkem daného zákonného ustanovení, podle které „*to neplatí, pokud se jedná o škodu způsobenou osobě, která svým protiprávním jednáním oprávněný a přiměřený zákrok vyvolala*“, když podle stanoviska soudu po provedeném řízení a na základě zjištěného skutkového stavu z důvodů shora uvedených dospěl k závěru, že policie jednala po právu a její přiměřený zákrok byl vyvolán neuposlechnutím výzvy policie k žalobci, kteří protiprávně obsazenou vilu přes výzvu policie odmítli dobrovolně opustit. Nad rámec uvedeného lze doplnit, že o tom, že se jednalo o protiprávní jednání a výzva policie byla v souladu se zákonem, svědčí i zmíněná pravomocná rozhodnutí úřadů o přestupcích žalobců.

Není pravdou, že policie neposkytla žádnou ochranu věcem žalobců ve vile či měla způsobit jejich odcizení, neboť po jejich vyvedení (nikoli vyklizení), zůstala budova zabezpečena až do druhého dne, kdy si sami squatterři blíže neoznačené věci nakládali a přistaveným vozidlem za asistence policie odváželi (videozáznamy předložené oběma stranami, úřední záznamy ve správním spise, výpovědi svědků, zejména svědka L.), vše za přítomnosti svých příznivců, nacházejících se v okolí vily až do odpoledních hodin následujícího dne, kteří by nepochybně odnášení či odvážení věcí jinými osobami zabránili.

Soud tak uzavírá, že žalobci neprokázali, že by věci, u nichž škodu tvrdí, do vily vnesli ani, že by věci, které označili a následně listinnými důkazy jejich zničení prokazovali, v tomto stavu z vily odvezli. I kdyby tomu tak však bylo, z ničeho nevyplývá, že by jejich věci ve vile poškodili policisté při zákroku úmyslně a nikoli v souvislosti s plněním úkolů. Pokud ke škodě došlo při zákroku policistů, tj. v souvislosti s plněním úkolů policie, což žalovaný nevyklučuje, pak je třeba přihlédnout k tomu, že žalobci oprávněný a přiměřený zákrok svým protiprávním jednáním (neuposlechnutí výzvy) vyvolali. K tomu soud opětovně poukazuje na stav vily uvnitř, možnost poškození věcí při zmatku a dezorientaci po vhození zásahových výbušek, vlastní aktivní odpor žalobců a dalších squatterů a předně podrobně rozvedené možnosti (k tvrzení o zásahu proti zdraví žalobců), za nichž mohlo dojít i k poškození věcí.

Soud ani neshledal rozumný důvod, proč by policisté zasahující jednotky uvnitř vily při realizaci zákroku v patře věci úmyslně ničili.

Kasační námitku brojící proti tomu, jak městský soud hodnotil události po vyvedení účastníků akce z vily (tvrzení zásah spočívající v ponižujícím zacházení, číslování fixem, neoprávněnému omezení osobní svobody a bránění identifikace) NSS ve zrušujícím rozsudku neshledal důvodnou a soud proto v tomto směru řízení již nijak nedoplňoval a odkazuje na hodnocení této námitky v původním rozsudku.

NSS ve zrušujícím rozsudku soudu konečně vytkl, že neprovedl *hodnocení důkazní situace* jako celku. K tomu soud uvádí, že po zrušujícím rozsudku NSS naznačeným směrem doplnil dokazování rozhodných skutečností (svoboda projevu a právo shromažďovací, přiměřenost zásahu, použití donucovacích prostředků v souvislosti s otázkou, zda došlo k přenosu důkazního břemene z žalobců na žalovaného k tvrzené újmě na zdraví a poškození věcí včetně otázky provedení důkazu znaleckým posudkem, videozáznamem) velmi rozsáhle a vešel na většinu důkazů navrhovaných oběma stranami. Pro úplnost soud opětovně uvádí, že vzhledem k tomu, že stanoviska strany žalující a strany žalované byla rozporná a často protichůdná, vytvořil si soud závěr o skutkovém ději z údajů, které obě strany sdělily, které zjistil z obsahu spisového materiálu žalovaného, včetně videozáznamu policie, jakož i videozáznamu žalobců a listinných důkazů. Při posouzení rozporů a důvodnosti žalobci tvrzených zásahů soud především zohlednil výpovědi svědků stojících mimo vliv obou stran a listin vzniklých nezávisle na vůli účastníků řízení (např. výpověď svědka hasiče, svědka záchranáře, svědka L., listinné důkazy Příručkou, Peticí, rozhodnutími Obvodního úřadu Městské části Praha 8, Magistrátu hl.m.Prahy ve věcech uložení pokut za přestupky spáchaných žalobci, lékařskými zprávami a další). Provedené důkazy soud hodnotil jednotlivě a ve vzájemné souvislosti. Pokud se rozhodl některé z důkazů neprovést (např. důkaz znaleckým posudkem), uvedl důvody, pro které tak postupoval. Jednotlivá stanoviska k tvrzeným bodům zásahu pak vyjádřil ve svých závěrech, přičemž se po zrušujícím rozsudku NSS zaměřil na objasnění skutečností, které NSS považoval pro nové posouzení věci za rozhodné. Zabýval se i otázkou, proč nebyl žalovaným předložen videozáznam z té části zákroku, která se odehrávala jak v přízemí, tak zejména v patře vily a při vyvádění squatterů ven z objektu, a dospěl k závěru o existenci závažných skutečností, které pořízení záznamu znemožnily, jak bylo pojednáno shora v souvislosti s posouzením zásahu proti zdraví a věcem žalobců. Opětovně uvážil i návrh žalobců na provedení důkazu znaleckým posudkem a z důvodů předně uvedených k provedení tohoto důkazu nepřistoupil.

Po zvážení všech zjištěných rozhodných skutečností a posouzení všech provedených důkazů soud znovu dospěl k závěru, že k porušení práv žalobců jednáním žalovaného při zákroku dne 30.6. až 1.7.2012 v žádném z bodů žaloby nedošlo a žalobu proto podle § 87 odst. 3 s.ř.s. jako nedůvodnou opětovně zamítl.

V souladu se svým stanoviskem v předchozím rozsudku soud rovněž poukazuje na nález Ústavního soudu ve věci sp.zn. I. ÚS 263/97, podle kterého „*občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným a to zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokyn uposlechli nebo neuposlechli*“.

Městský soud se při vypořádání žalobních bodů řídil nálezem Ústavního soudu ve věci sp. zn. I.ÚS 1412/11 ze dne 23.7.2012, podle něhož „*není porušením práva na spravedlivý*

proces, pokud obecné soudy „nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (shodně též rozhodnutí ze dne 12.2.2009, sp. zn. III.ÚS 989/08).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobci nebyli ve sporu úspěšní, žalovaným, který měli ve věci úspěch, neboť proti nim byla žaloba zamítnuta, však důvodně vynaložené náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. června 2016

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková